

Bεkpààtìbè tõmmú pátíri déri Di mpátíri tɔ tìi náańtì

Bεkpààtìbè tõmmú pátíri déri toté yewétiyè yedéè ndi. Sadomøo kó tikpàtì, nè o kó kuwuø nkøbe bëè sɔoté ke di tikpàtì, kémbaké Sudaa kó dikpààtìyuu ke yàa tuòkènè Nebukannesaa bë domè kékønté Sedisadëmmu ké bë pñmú kékònnè Babidønni. Dë kó dipátíri dii múnke ti náá nyIsidayeëribé kó yekpààtìyø totémè yedéè: Isidayeëri kpéri nè Sudaa kpéri.

Di mpátíri náańtì duó ke dòmmè

1. Sadomøo kó tikpàtì nè bë nákémè ke wènkùnnè bë maámè Kuyie ncñëtè nè bë tè kpetémè 1-9
2. Sudaa kó dipààtìyuu kó tináańtì Odoboammu do túmè okpààtì kéntø kétuokènè Nebukannesaa pñntemè Sedisadëmmu ke bë pñmú kékònnè 10-36

ISIDAYEËRIBÉ KPÀÀTÌ SADOMOO KÓ TINÁAŃTÌ

¹ Kè Dafiti bire Sadomøo kpàtì nfííkú kè ti Yiè nKuyie nní nhò bonè këfei nhò yètìrì.

*Sadomøo mæmè Kuyie mmecüì
(Wénté 1 Bekpààtìbè pátíri 3:4-15)*

² Kè Sadomøo tíí nyIsidayeëribé bëmøu behãäpñnkótibè bëè baké behãäpñmbè sikøupí nè sikøu nè bëbeémbè nè Isidayeëribé kó bekótibè, bëè baké bë cëi.

3 Kè Sadomωo bè neinè bεmωu kè bεe kɔte ditònnì dìi bo Kabaañ di borè, ke yé Kuyie ntàummè tou ti Yiè nKuyie nkóo tɔntì Mɔyiisi do dàò dì dikpáà miékε dì do ke mbomè.

4 Kuyie ntàummè tɔu mε ndo í dè bo, Dafiti do dì tùótému Kidiya-Yeadimmu kékònnè Sedisademu kέ dì tanné ò do dàò kùù dieku mεtaummè tɔu kpéí.

5 Disɔawūñ kó diwūñtònnì Udi birε Besadedi Uri yaàbirε do dàò dì do ke mbo ti Yiè nKuyie ncíñtè iìkè.

Sadomωo nè Isididayεeribε bè do kɔrì dìi borè ke bekù ti Yiè nKuyie mbε kpeti.

6 Sadomωo do ke nkòte kέfíé iwūñ ti Yiè nKuyie ntεkɔupíítè (1000) disɔawūñ kó diwūñtònnì ũnkè kétuɔ Kuyie ncíñtè iìkè ku taummè tou borè.

7 De kó kεyénkè nkε Kuyie nkòtenímè kénáké Sadomωo ke dò: Məa a dó kè n da pā dè.

8 Kè Sadomωo ténné Kuyie nkε dò: Fɔñ dàò n cice Dafiti mesàà, ke duó nkè n sɔaté o kpàti,

9 ti Yiè nKuyie nha nàké tì n cice Dafiti tiì dàò ke yé a m baámmè kubotí diekù kùù sū ke màngnè mubirímú.

10 Á n duó mmeyèmmè nè mεciì, kè dèe yie nkè n niíté dε kó kubotí diekù. We mbo na kembaké a nìtlìbè kubotí diekù kuu.

11 Kè Kuyie nténné Sadomωo ke dò: A í mε nni mmωomè tikpàti yoo a bo mmɔkemè a kpεrε, yoo kuyètìfeitóo, yoo a níimbè bo kúmè, a mε nyí m məa a bo nfòùmè kémɔntε, ke né mɔɔ meyèmmè mme nè mεciì ke bo na kembaké kubotí n da baá nkù. Tiì mè mbomè a yèmmè miékε,

12 n da duómmu meyèmmè nè mεciì nkε yóó da yíé tikpàti nè a bo mmɔkemè a kpεrε, nè kuyètìfeitóo.

Bekpààtìbè bèè da niiténè kε di tikpàtì òmɔù í pèté dε botí. Bèè mε nkpaaní kε bo di tikpàtì òmɔù í yóó dε màòte kε da tuəke.

13 Kε Sadomɔɔ íté Kabaaññ mεtqummè tou borè nè ditònnì borè kékonní Sedisademmu kembaké Isidayeeeribε.

Sadomɔɔ wérímú nè o kpàtì

(Wénté 1 Bekpààtìbè 10:26-29 nè 2 Bekpààtìbè tàmmú 9:25-28)

14 Mεmìmε ò tiímmè okpàrìnaasεñ nè sikpàrisεñ. Ò do məkε sikpàrìnaasεñ tekəupíítè nè sikəusinàà ndi (1400) sikpàrisεñ nè si dèebè tekəupípíítè nè sikəupísidé (12000) kε dè duó nyehääpònkarè kó yεhεkè kε sitesì nkpaá o borè Sedisademmu.

15 Weè do te kε timátì péítì nè mesɔɔ nkè dèe buoté Sedisademmu kémmaññè yetárè, kε dεtekperè nsū kε mānnè dεtie mbè tu dè sìkòmòò, kε dè yìè dàmēèri Meditedandee peémmè.

16 Sadomɔɔ kó bεpotambè do kɔrì Esibiti nwe nè Sidisii kε donní o kó sisεñ.

17 Bè do fitti dε kó sikpàrìnaasεñ témáà medítibii nsikəusikuò ndi (600), tesántè témáà medítibii ntækòùtè nè sipísìnùmmù (150). Bεpotambè bεè do sì tɔu kε múnke fittinè Itiibε kpààtìbè nè Sidii kəbε.

Sadomɔɔ bàátímè kε bo maá Kuyie nc̄ñtè

(Wénté 1 Bekpààtìbè 5:15-32 nè 7:13-14)

18 Kε Sadomɔɔ duó nkè bè bo maá ti Yiè nKuyie ntεcñtè nè tekpààtìcñtè ò yóó nhã tè.

2

¹ Kè Sadomωω kaa mbenìtìbè sikɔupípísìyiekè (70000), kè bè bo ntou tinentì, kékaa mbèè yó ncéú yetárè yetárè ũnkè, kè bè mbo benìtìbè sikɔupípísìni (80000), kékaa mbèè yó mbè baa kè bè mbo sikɔupísítäati nè sikousikuò (3600).

² Kè Sadomωω tɔ nkè bèe náké Tiiri koo kpààtì Udammu kè dò: A do naatinèmu n cice Dafiti ké nhò duònní detekperè kó ideí kòò bo maá tecíëtè ò yó nhã tè.

³ Nte mí nkè maà ti Yiè nKuyie ntecíëtè, Kuyie n tū nkù. Tecíëtè kù te tè. Bè yó nkù tòò ndè tihúúntì nè bè níí yóó neé ndè pëëbbè bè kù pää mbè sää, kéntuò nyiwüñ bè kù feu i, dikũnweñní nè kuyuoku nè siompùsi simou nè betääpàmbè nè ti Yiè nKuyie nkó yeba, Isidayeevíbe do dò nkéndòorimè sää.

⁴ N yóó maá tecëdietè nte, ke yé Kuyie nti tū nkù kuù deumè ke pëëtè yeba kè.

⁵ We mbo na kéraá Kuyie ntecíëtè? Keñkè kénke deu, kè í na ke kù tò. Yé n tú wè ke bo na ké kù maá tecíëtè? N cénke dò kéanné bè yó nkù tòò ndè ndè tihúúntì fôñti.

⁶ Á n duó nhonìtì wèè yë messωω nnè timátì péítì nè disaawüñ nè timátì de kó mutɔmmú, ke yénè mupààkonwüñmù nè mùù dò mmeyñ nnè mùù dò mmebérìmè de kó mutɔmmú, ke nə mmuyántimù kòò pínnè mutɔmmú n cice Dafiti n duó mbèè yántibè, kè bè bo nni mbonè Sudaa tenkè nè Sedisademu.

⁷ Á n duó nditärì Dimaa kó detekperè nè deterè bè tu dè sìpèrésì nè bè tu dè sàntádi, n yému a kó

betɔmbè nɔmmè kε kɔñ Dimaa kó dεtie, m bo bɛ nεinnè n kó betɔmbè.

8 Kè bɛ n kɔñní ideí mediè ke yé n yóó maámè tεcεdietè ntε tεcεsààtè.

9 N yóó duómmu mudiì bɛè yó nkɔñ idεí, m bo bɛ duó ntidiitì bɛ tu tì bɛdèè tɔnnì sikɔupísikuò (6000), nè tidiitì tεtì bɛ tu tì ódisi tɔnnì sikɔupísikuò (6000), nè mεnaà ndítìrìbè sikɔupíkɔusini (800000), nè mεkùò ndítìrì nsikɔupíkɔusini (800000).

10 Kè Tiiri kóo kpààtì Udammuu wāri dipátíri kóò tεnéné ke dò: Ti Yiè nKuyie ndó mèè kpéí nku nìtìbè dε te kɛ kù da dòò be kóo kpààtì.

11 Kòo yíé kέbái nkε dò: Ti Yiè nKuyie nyètìrì ndεu kunku Isidayεεribε tū nkù kuù dòò kεñnkè nè kεtenkè kunku kùù duó nhokpààtì Dafiti dεbire Sadomɔɔ, dèè mòke mεyèmmè, ke yé dε yèmmè ke ciì ke yóó maá ti Yiè nKuyie ntεcǐñtè nè tεkpààtìcǐñtè dè yó nhã tε.

12 N yóó da duónkomu onìtì wèè yé o tɔmmú ke ciì kòo yètìrì tu Udammu-Abi.

13 Kòo yɔ tú Danni botí kou, kòo cice tú Tiiri εì kou. Kòò nɔ mmεsɔɔ nnè timátì péítì nè disɔawuñ nè timátì nè yetárè nè ideí dε kó mutɔmmú, ke nɔ nkε duòkù mupààkonwuñmù nè mùù dò mmεbèrìmè nè tiyààtì kpetì kó mupààkómmú nè mùù dò mmεyñ nkε nɔ mmuyántimù bá kɛ bɛ yé nwèè dɔò kùù nεnkù wèè kù dòò. Ò bo pínnè a kó betɔmbè bɛè nɔ mbe tɔmmú nè a cice okpààtì Dafiti kɔbe.

14 Fɔ n yiè nkàa bo duɔnní a tɔmbè tidiitì bɛ tu tì bɛdèè nè ódisi nè mεkùò nnè mεnaà a bεi ndèè kpéí,

15 ti yóó dekεmu ditárì Dimaa ké da kɔñní dεtie

nha dó dèè kó dimàà ké dè boú ké dè tanné dàmèèrì kè dèe tuòke Safaa eì, kàa dè tùóté kékònné Sedisademmu.

¹⁶ Kè Sadomøo kaa mbepòòbè bëè bo Isidayeebibë eì o cice Dafiti do kàa mbè, kè bë mbo benítibè tekòupíkòùtè nè sikòupípísìnùmmù nè sikòupísítãati nè sikòusìkuò (153600).

¹⁷ Kòo deite benítibè sikòupípísìyiekè (70000) kè bë bo ntòu tinentì, sikòupípísìni (80000) bëè bo ncéú yetárè yetárè ìnkè, betòbè sikòupísítãati nè sikòusìkuò (3600) bëè bo mbaa betòmbè.

3

Sadomøo maámè Kuyie ncíètè (Wénté 1 Bekpààtìbè 6:1-38)

¹ Kè Sadomøo keté ti Yiè nKuyie ncíètè kó mumarimù Sedisademmu Mòdiyaa târì ìnkè. Ti Yiè nKuyie ndo benke dè kumáà o cice Dafiti Sebusiibë botí kou Odinanni yié mièke kòo dè tûnté.

² O kpàti benni naannì mièke kóo tâàdérì mièke do nkè ò ketémè Kuyie ncíètè mumarimù.

³ Ntè Sadomøo do maá Kuyie ncíètè kè tè ndòmmè: Ò do benné te bë do beúmè mme de mònnì kè meòkùmè móbo métìrì sipísítãati kè mepékùmè móbo métìrì tèpíítè.

⁴ Kòo maá kukpânkù kòo ku okùmè mmànnè tècíètè dietè kôme métìrì tèpíítè, mécómmè métìrì sipísìkuò kédari ku mièke mesòò nsààmè.

⁵ Kòo dari kudieku diékù dëtekperè kó tidabëetì, kòo tì dàri mesòò nsààmè, ké tì kerí kè dè ndò ntipuonti nè mèfímmë.

6 Kòo kù dàri yetásààyè, kè te səo nní ntú Padifaimmu kó ketenkè kó mesəo.

7 Kòo dari mesəo nyesãñkè nè yebòrè nè yecàkè, kékérí beñkèmbàràbè kó tiféntì de kó imarí ìnkè.

8 Kòo maá ikuó nentì dieku kè ku okùmè mmànnè tecíëtè kó mepëkùmè métìrì tepíítè, kè ku pëkùmè mbo métìrì tepíítè. Kòo kù dàri mesəo nsààmè kè me céékù mbo tónnì sipísídé.

9 Kè sikãú kó mesəo ncéékù mbo cìdóò dikéè. Kòo dari mesəo nkudànkù kó tidieti.

10 Kòo dəò beñkèmbàràbè kó tiféntì tìdétì ké tì dàri mesəo nké tì cònné ikuá dieku, ikuó nentì kó kufáá.

11 Ké de kó beñkèmbàràbè bedé kó ifièti kó meokùmè mbo métìrì tepíítè, kè oketiwè kó kufièti kùmáá kó meokùmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè ke káá kumarí, kè kutékù kó meokùmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè ke káá nhodéri kəku.

12 Kè odérì kəku ketikù kó meokùmè me mma ke káá nhoketiwè kəku, kè kudéríkù me mma ke káá kumarí.

13 Kè de kó beñkèmbàràbè bedé ncómmú ke pñntè be fètì kè ti okùmè bo métìrì tepíítè kè bè wetí Kuyie ncíëtè miské.

14 Kòo dəò kuyààkù kùù bo kpetínné dibòrì nè mupààkonkperímù mùù dò mmëbèrìmè nè muwúñmmù nè mùù dò mmeyññ, kε kpë nkè dè dò mbéñkèmbàràbè.

*Sadoməo dàòmè disəowñò kó yesãñkè nè diwññtənnì
(Wénté 1 Bekpààtìbè 7:15-22)*

15 Kè disəowñò kó yesãñkè ncómmú Kuyie ncíëtè iikè kè ye okùmè mbo métìrì tepíítè nè mènùmmù kédəò yeteitiyè de kó yesãñkè ìnkè, kè ye okùmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè.

16 Kòò dòò kè dè ndò mmefimme kékíi ndé kó yeteitiyé yómmé, kédòò kè dè ndò nyetebe bë tu yé kèdènáti, kè yé mbo tekòùtè (100) kè bëë yé cátínné mafimme yeteitiyé yómmé.

17 Kòò deè kécónné Kuyie ncíéttè ìikè yesãñkè, diì nkubakù yoú, diterì kucàñku, kékíi kuyoú kpéri ke dò: Yakinni (dèè tu Kuyie nfií) ke yú kucàñku kpéri ke dò: Boasi (dèè tu Kuyie ntú muwérímú yiè).

4

1 Kòò maá disoawúñ kó diwúñtònnì kè di okùmè ríbo métirì tèpíítè, mepékùmè métirì tèpíítè mécómmè métirì mènùmmù.

*Sadomø dòòmè disoawúñ kó kunankú nè yenaabø
(Wénté 1 Bekpààtìbè 7:23-26)*

2 Kòò deè kédòò disoawúñ kó kunankú kè ku pékùmè ríbo métirì mènùmmù, kè ku cómmè ríbo métirì mèdémè nè dikéè, kàa kù benné ke fité dè ríbo métirì tèpíítè nè mènùmmù.

3 Kòò dòò disoawúñ kè dè ndò nyinààkè kewénné nè kunankú biè nkéuté, kè dè nwé nyicuá nyidéì, kè i mbo kucuá nkumáà miéké inààkè sipísìnàà, kè dè ntú disoawúñ máá.

4 Kè di ndòònè inààkè tèpíítè nè ìdéì kè i ncómmú kè itáati wetí kubakù yoú bíékè, kè itáati wetí diyìè taà kèè bíékè, kè itáati wetí kubakù cànku bíékè, kè itáati wetí diyìè yìènì kèè bíékè kè i fì màá de cuokè, kè kunankú cõmmú i ìnkè.

5 Kè ku kõntí kó mécéé mmànné tenòùtè kó mepékùmè, ke yaa nké dò mmutepóó nké bëë anté ku biè nfesoobòòfè kpéye kõmè, kàa kù benné menié

mmè mbo dítìrìbè tekòupíkòùtè nè sikòúpípísldé (120000).

6 Kòo dòò disòawñò kó yenaabø tepíítè, kéínné yènùmmù Kuyie ncíëtè bakù yoú, kéínné yènùmmù te bakù cànku, kè bè bo nwuò ke ɔunè iwñò bè feu ì Kuyie nkè tuò, kè ikuá niùbè bembè nwuò disòawñò kó kunankú miëke.

*Bè bâtemè tinentì tiù kó dimàà tu timátì
(Wénté 1 Bekpààtìbè 7:40-51)*

7 Kòo dòò mesøo nkó sifitíkèkèe tepíítè, ti wàri ke yë nsì ndòmmè, ké sì ïnné Kuyie ncíëtè miëke kubakù yoú sìnùmmù, kucànku sìnùmmù.

8 Kòo dòò tábùdìbè tepíítè kécóonné Kuyie ncíëtè miëke bénùmmù kubakù yoú, bénùmmù kubakù cànku.

Kòo dòò yesøøbø tekòùtè (100) bè yóó mméíñè yë meyñ.

9 kédòò ikuá niùbè kó kucuudànkù nè kucuudànkù diékù kéãnné yecákè ké yë dàri disòawñò.

10 Bè do ïnné kunankú diékù Kuyie ncíëtè kubakù cànku diyiè yièní këè bíékè nkè.

11 Kè Udammuu yié kédòò yenaabø bè yó nhuti dè mutápéí nnè tikápenti nè yebø yë è yó mméíñè meyñ. Memmè ò dèèmè mutömmú okpààtì Sadomøo do yë nwèe dòò mù Kuyie ncíëtè kpéí.

12 Kòo dòò disòawñò kó yesãñkè yèdëë, kédòò yeteitiyè ye ñikè, bè yóó seunnè yë mesøøfímmé.

13 Nè bè do dòò dè kè dè ndònnè yetebe bè tu yë kèdènátì kè yë mbo sikòusìnàà (400). Kè bëë dè càtínné mesøøfímmé bá dìì teitirì ñikè icuó idéì këfité.

14 Kòò dòò yenaabò kéínné tenaaasàntè miéké,

15 kédòò disoawùñ kó kunankú diekù ké kù cõnné disoawùñ kó inààké tèpííté nè idéí ìnké.

16 Kòò dòò yenaabò nè tikápenti nè simátìpeé yenìì nkpesi nè tinentì sɔnti okpààtì Sadomwò do duó nkè Udammu-Abi ti dòònè disoawùñ ndi ti Yiè nKuyie ncíëtè kpéí nké tì anté mesàà.

17 Suditëë kó kubiriku miéké nké bè do yìèmmè disoawùñ ké dè uté Sukotì èì nè Sededataa kpéri ye cuoké.

18 Sadomwò do dòò de kó tinentì ké tì nsù mediè mme bá bè í ndò nkéna kébate disoawùñ bè tì dòònè dì di céékù màmè.

19 Ké Sadomwò yíé kédòò Kuyie ncíëtè kó tinentì timòu nè mesòo nkó diwùñtònnì nè tábùdibè bè yó nnenkù bèè ìnké pée bè pää nwè Kuyie.

20 Ò do dòòmu sifitíkékè nè si kó ifitíi bè yó ntuònnè sì ikuó nentì bo kùù dieku ìiké, ikuó yé ndè ndòmmè nè mesòo nsààmè.

21 Nè sì tòké yéè dò mmutepró nè sifitíbúúsí nè ihaaké, demòu ó do dè dòònè mesòo nsààmè mme.

22 Kédòò yese kédòò yebò bè yó mméinè yé meyñ nè sibúúsí, bè yóó nwaànnè sì muhãá, demòu ò do dè dòònè mesòo nsààmè mme Kuyie ncíëtè kó yecáké nè te miéké kpeye ikuó nentì ã kùù fáá nè Kuyie ncíëtè kó kudiekü diekù kpéri, demòu ò do dè dòònè mesòo mme.

5

1 Sadomwò dèè dìi mònnì tì Yiè nKuyie ncíëtè kó mumarimù, kétóní o cice Dafiti do cånné dè

Kuyie nkpéí: Timátì nè mesoø nnè tinentì tètì tibotí tibotí, kétanné Kuyie cřëtè kó tikpàtì dò nkémbo kùù dieku.

*Bè koutémè Kuyie ncřëtè ke tanné Kuyie ntaummè tøu
(Wénté 1 Bekpààtìbè 8:1-13)*

² Kè Sadomøø tíí nSedisademu Isidayeereibé kó bekótibè nè be wuo nkó bekótibè nè be naàmùntì kó bekótibè kè bè bo kóte Dafiti èì Siyôõ kétuóténí Kuyie ntaummè tøu.

³ Kè Isidayeereibé kó bennitidaabè bømøu tíí nhokpààtì Sadomøø borè, dibenni tånkù yiénwè dò nwe kè bè mòke dibønni.

⁴ Isidayeereibé kó bekótibè tìí ndìì mònnì kedeè, kè Defiibee túóté Kuyie ntaummè tøu,

⁵ kékpéété metaummè tou kó tinentì kétuóténè ikuó nentì tìí kó dimàà do ã di mieke. Ikuó niùbè nè Defiibe bëè do dè tøu.

⁶ Kòo kpààtì Sadomøø nè Isidayeereibé bømøu kè bëe tíí mmetaummè tou ìlkè káfíe ipe nè inààké kè dè nsù bá dè í ndò nkékaa nkédee.

⁷ Kè ikuó niùbèe tønì ti Yiè nKuyie ntaummè tøu ké dì tanné Kuyie ncřëtè mieke ké dì ïnné ikuó nentì kó kufââ m bë dòò tìí fèntì ke dònnenè bëñkèmbàrìbè ti fiëti dëè.

⁸ Kè dè kó bëñkèmbàrìbè fèntì ncómmú ke yuo bë fiëti ke kanké Kuyie ntaummè tøu nè di kó ipààti.

⁹ De kó ipààti do deumu kàa tatoo Kuyie ncřëtè kudieku diékù a nyì wùó, kàa me mbo ditowaà a bá nyì wùó. Metaummè tøu kpaá dè bomu nè yíenní.

¹⁰ Titâpíètì tìdë tìí do ã ti Yiè nKuyie ntaummè tøu mieke kù do bë dènné dìì mònnì Esibiti ké bë dòònè metaummè Odëbu târì kédouó ntì Møyisi.

11 Kè ikuó nìùbè yènní Kuyie ncǐëtè ikuó nentì ã kùù fǎá kédɔò mewénkùmè kó ikuó bá bè í mbaàtì bè tūmmè betɔbè,

12 ikuó nìùbè bèè kó dimàà tu bɛdɛmbè kè bè ndè bo bɛmɔu. Asafu nè Emanni nè Yedutunni nè bɛ bí nè be kɔbe, bè do ã tiyààkpetì nti ke tɔ tikäpentì nè tibóombonti nè tikùtìdùntì kɛ còmmú diwñɔtɔnnì diyiè yièní kèè bíékè ké né yíénè ikuó nìùbè tɔbè bèè nɔ nkè eu siheú kè bè mbo tekɔùtè nè sipísìdé (120).

13 Bèè do eu siheú nè bèè dìè nkè bè nsäntí ti Yiè nKuyie nkè déúkùnko ku yètìrì nè metammè mèmáà. Kè siheú tammè yiè nè tikäpentì nè dɛbémbynè terè. Kè bè säntí ti Yiè nKuyie ke tú: Déúkùnnenè ti Yiè nKuyie, kù nitimu, kè ku sàà mbo sâà. Kè diwetirì píe nti Yiè nKuyie ncǐëtè.

14 Bá ikuó nìùbè í nna ke sooté be tɔmmú ke yé diwetirì nè ti Yiè nKuyie nkó tikpetì dè píemmmè ku ciëtè miëke.

6

1 Kè Sadomɔɔ bái nkè dò:
Ti Yiè nKuyie nha täätému ke dò kémbo diwetirì miëke,

2 kè mí nné da maá tekpààtìcǐëtè,
tekǐëtè a yó mbo tèè miëke sâà!

*Sadomɔɔ nàké tì bè kɔurí dìù yiè Kuyie ncǐëtè
(1 Bekpààtìbè 8:14-21)*

3 Okpààtì yí mɛmme kewëëte Isidayeebibɛ tñnnì còrnìmú dè kémɔɔ Kuyie nkó mɛsàà nyIsidayeebibɛ bɛmɔu kpéí,

4 kébái nkè dò: Ti Yiè nKuyie nyètìrì ndeu kunku tinti Isidayeebibɛ ti tũ nkù. Kuù dòò nè ku wërimú kù do nàké tì n cice Dafiti ke dò:

5 Nè n dènnení dì yiè n nìtìbè Isidayeeeribé Esibiti n yí tāäté Isidayeeeribé wuo mmiéké dihéì marì ke yë mbè m maá tecfíëtè, m me nyí tāäté onítì mɔù ke yë nwè mbaké n nìtìbè Isidayeeeribé.

6 N né tāäté Sedisadëmmu nwe ke yë mbè m maá tecfíëtè. Ke da tāäté fɔ́ nDafiti kàa bo mbaké n nìtìbè Isidayeeeribé.

7 Kè Sadomøo sooté o náańtì ke bëi nké dò: Kè n cice Dafiti yèmmèe o pã, kòo ndó këmaá ti Yiè nKuyie ntecfíëtè, kunku tinti Isidayeeeribé ti tū nkù.

8 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: A totí iyentotí sààyì nyi a bo m maámè tecfíëtè, m pénsìrimu.

9 Dè né í tú fɔ́ yóó té nni mmaá. A bire a peité dè dëè yóó m maá tecfíëtè.

10 Ti Yiè nKuyie ndòòmu kù do bëi ntì kë n sooté n cice Dafiti kpàtì, ke kàri o kpàatìkàri ke baké Isidayeeeribé, ti Yiè nKuyie ndo tì nàké ke yë ndè ndòmmè, kë n kù maá tecfíëtè kunku ti Yiè nKuyie tinti Isidayeeeribé ti tū nkù kë ti bo nkù báá.

11 N tannému ku cíëtè metaummè tòu titápíètì kù do dòònè metaummè Isidayeeeribé, kewári tìi īnkè ku kuó.

*Sadomøo báñtémè Kuyie nku cíëtè kpetímù kpéí
(Wénté 1 Bekpààtìbè 8:22-53)*

12 Kòo kpàatì Sadomøo cóommú ti Yiè nKuyie nwññtònnì iilkè nè Isidayeeeribé bëmøu iilkè këyoute o nòu ke bo bántè Kuyie.

13 Sadomøo do maá disowññ kó diwññtònnì marì ndi Kuyie ncíëtè dànkù cuokè, kë di okùmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè mepékùmè mènùmmù

mècòmmè mètāati. Ò do dèke diì ìnkè kénínkú Isidayeeeribé bémou iikè kékoute o nou keinké bíékè.

14 Ke dò: Ti Yiè nKuyie tínti Isidayeeeribé ti tū nkù kè dè í tú fó, òmou í bo, keinké miéké yoo ketenké ìnkè ke da dònné fó nwèè pí mmétaummè a dòònè mè a tòmbè, ke bè dòòri mesàà, bembé a kó bëtòmbè bëè da tū nnè be yèmmè memou.

15 A do nàké tì a kóo tòntì n cice Dafiti a ti ndòò yié.

16 Ti Yiè nKuyie tínti Isidayeeeribé ti tū nkù a báá yé nhá do nàké diì nùù a kóo tòntì n cice Dafiti kékí, kòo bí yie nké da túnne ò da tū mmèè botí ke yié nhá kuá, bëè yó nsoké o kpàtì kékimbaké a nítibè Isidayeeeribé ke pí nhá tòmmú, o cíeté báá paà okpààti.

17 Ti Yiè nKuyie tínti Isidayeeeribé ti tū nkù dòò a nàké diì nùù a kóo tòntì Dafiti.

18 Kuyie mmènké bo na kékbonè benítibè ketenké ìnkàà? Keinké deu ke í mòke kè màmè ke í na ke bo tò Kuyie, kè decébire m maá dè deè bo na ké kù tòàà?

19 N Yiè nKuyie nkémmú mí nhá kóo tòntì n da báámmè, keè mí nhá kóo tòntì n da kuònnè tì, kénté n dabònnì nè m báammì n da báá nyì.

20 A nònfè báá ünné kuyie nné keyènké de kó tecíeté ìnkè, a béri nké yé nhá yètìrì yó mborè, kénté mí nhá kóo tòntì da báá nyì báammì te miéké.

21 Kénté meyòòmmè yedabùò n da kuònnè yé nè a nítibè Isidayeeeribé ti da báámmè de kó tecíeté kpéí. Á mboní keinké kékéè kéké ti cíé.

22 Kuyie, kè dè dò nhòmou cààrè o kou tòù, kè bè yí wèè pariké kòò kòtení a kó tecíeté a wüötònnì borè,

23 fó nKuyie, á mboní keinké kékéè kéké bëè puté,

bembè a kó bëtëmbè, kéduó nkè ocaàrìwè caàrimèè do o yuu ìnkè, kàa dëeté wèè naati o naatí kpéí.

24 Kè dè me ndò nha nìtìbè Isidayeeríbe da yeténè kè bë dootitòbè bë na, kè bë banté bë yetémè kë wèètení a bíékè ke da sànte, ke da bàntè, ke da kuónnè a cíëtè miékè,

25 fô nKuyie nhá mboní keïnkè kékè, ké bë cíë mbe caàrimè bembè a nìtìbè Isidayeeríbe, kewëte ké bë tèñnení këtenkè a do duó nkè bë yembè nè bembè.

26 Kè dè dò mbè da yeténè kàa kpetínné iwëtibori, kë fetaafe ténke í niu, kè bë banté bë yetímè kpéí ntemè kàa bë poté, kè bë wèètení a cíëtè bíékè ke da bàntè ke déukùnne a yètìri,

27 fô nKuyie nhá mboní keïnkè kékè ké bë cíë bembè a nìtìbè Isidayeeríbe, ké bë benke kuce bë dò nkétùnne kù, kéduoñni fetaafe a èì, diheì a duó ndì a kó benítìbè, kè bë dì te.

28 Kè dikònnì tanní dìì mònnì diheì yoo mutenküñ, yoo tidiitì tiì me nfàñ ndepaa, yoo fetùòrlifé feè me ntì pí yoo yecádúò nyee me ntanní yoo fecofe, kè bë dootitòbè beè me mbo bë pí bë èì, kè meyei mmamè meè me ntanní yoo mumòmmú mamù,

29 kè bë da bàntè mùù báammu, kè bë da kuónnè dìì dabònnì, kòò nìti omáà ndi yoo a nìtìbè Isidayeeríbe bëmou, kè meyeñcaàrimè mamè meè bë sòñké, yoo kuyonku makù kè bë yòùtení bë nou te ncíëtè bíékè ke da kuónnè,

30 fô nKuyie nhá mboní keïnkè a cíëtè miékè kékè ké bë cíë, kédòò bá wè ò dòòrìmè dòmmè, ke yé fô

nyémèmu be yèmmè dòmmè. Fôò máà yé bénítìbè yèmmè dòmmè.

31 Kè dèe yie nkè Isidayeereibè nda dé kíntü nhá kó kuce be fòmmu mumou bë yó mbomè këtenkè a duá nkè ti yembè.

32 Kè dè dò nhopòò mòù wèè í tú Isidayeeeri kòò kèè a yètìrì dëumè, kàa kpeññì ke pí mmutõmmú nè muwërimú, ke iténí dëdétirè ke kòtení a cíetè ke da bàítè,

33 fôò nKuyie nhá boní keñkè këkeè kédòò de koo pòò yé mmù. Mëmme kutenkù kabè bo da bantémè ké nda dé a nítìbè Isidayeereibè da dé mèè botí, bë bo banté ke dò nteciëtè n da maá tè tu a kpete nte.

34 Kàa nítìbè kòri mudoò ke bo dokénè be dootitòbè, a bë tò nkèè bíékè, kë bë wëëtení a bíékè a tääté dìì èì kë n di n da maá tecíetè, ke da bàntè,

35 Kuyie, á m boní keñkè këkeè be báammìi nè bë da kuànnè yèè dabùò nkédòò bë yé mmù.

36 Kàa nítìbè Isidayeereibè beè me nda càràrè ke yé òmòù í bomè wèè bo yí ò báá càràrè. Kàa miëke bë peïke kàa duá nkè bë dootitòbè bë na ke bë pírmú ke kònnè diheì détirì yoo di tóonnì.

37 Kè bë kë bo de kó diheì bë tu dì tidaatì ke totí be yèmmè ke banté be caàrimè, ke da kuànnè ke yí: Ti tú bëyeibé mbe, ti í tú ntimómmonti, ti càkemu.

38 Kè bë wëëtení a borè nè be yèmmè memou, ke da duá mbemáà de kó diheì bë bë pírmu ke kònnè dìì miëke ke dòò tidaatì. Kè bë wëëtení be kó diheì bíékè ke da bàntè, diheì a duá ndì be yembè, diheì a tääté dì kë n da maá tecíetè dì miëke.

39 Kuyie, á mboní keñkè këkeè be báammìi nè bë dabùò nké bë deeté ké bë cíé mbe caàrimè bëmbé a

nìtìbè bèè da cààrè.

⁴⁰ Kuyie n tū nkù a nònfré báá ünné ti ñinkè, kénté, kékè n da kuònnè tì die.

⁴¹ Ti Yiè nKuyie nkotení a cîëtè nè a taummè tōu a kpetì borè, kédúó nyikuó nìùbè muwérímú bè bo nti náánnè mù a kó medeetímè kpeti, kè diwèì mbo bèè tu a kobe kè bè nyanku.

⁴² Ti Yiè nKuyie mbáá bɔntóo okpààtì a cåñné wè, dentení mesàà nha dòò mè a koo tɔntì me kpéí.

7

*Bè do fié ù wũñ Kuyie nku cîëtè kpetímù yiè
(Wénté 1 Bekpààtìbè 8:62-66)*

¹ Sadomɔɔ bàntè dìì mònnì Kuyie nkédee, kè muhãá ncúténí keñnkè kécóúté iwũñ bè kù fié ì, kè bo tuø nnè metaummè kpeyi. Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti píe nku cîëtè.

² Bá ikuó nìùbè í nnà kε bo ta ti Yiè nKuyie ncîëtè, kε yé ti Yiè nKuyie nkó tikpeti do píemmmè te miike.

³ Mèmme Isidayeeeribe bémou yàmè muhãá ncüténímè kè ti Yiè nkó tikpeti pínti ti Yiè nKuyie ncîëtè ñinkè kè bèe kõnke bè ce dè kε dàri titápiéti, késinnóo kè bε iikè kááké ketenkè, kè bèe sànte ti Yiè nKuyie nku sàà nkpéí, kε yé kù bè dómèmu nsáà.

⁴ Okpààtì Sadomɔɔ nè Isidayeeeribe bémou kè bèe fié iwũñ ti Yiè nKuyie,

⁵ kéké inààkε sikɔupípísídé nè sikɔupípísídé (22000) nè ipε tekɔupíkòùtè nè sikɔupípísídé (120000). Mèmme okpààtì Sadomɔɔ nè Isidayeeeribe bémou bè kpetémè Kuyie ncîëtè.

6 Kè ikuó niùbèè kari bε tɔmmú bε tɔmmú, kè De-fiibε mbie ndεbémbeññè ti Yiè nKuyie kpéí okpààtì Dafiti do dòò dè kε bε bo ndéúkùnkònè ti Yiè nKuyie nkε yé ku sàà nyí məkemè kumànku. Kè bε ndiè nDafiti do bε keuté fée yénfè, kε ikuó niùbè còimmú bε ñikè ke eu siheú. Kè Isidayeeeribε bεməu íté kécómmú.

7 Kè Sadomɔɔ duó nkε bεè cάnné ti Yiè nKuyie ncǐètè kó kucuùdànkù kέfíé iwūñ kέtuɔ, kέtuɔnnè iwūñ bε fié ì metaummè kpéí nyi kó mekùò. Kε yé disɔɔwūñ kó diwūñtɔnnì okpààtì Sadomɔɔ do dòò dì do í sànnèmè bε bo tuɔmmè iwūñ bε fié ì Kuyie nnè bε bo tuɔmmè tidiitì kó yepárè nè iwūñ kó mekùò.

8 Sadomɔɔ nè Isidayeeeribε bεməu kε bεè baá nKuyie ncǐètè kpetímù kó dibanni ke dò yewe yéyiekε, kétuóté Debo-Amati kέntɔ kέtuɔkenè Esi-bitì kó kukó mpeémmè kəbε kε bεè kətení bεməu kε bε ntíkú ditfññì dierì.

9 Diyiè niínnì yiè, kε bεè tíí nkékɔuté diwūñtɔnnì, ke yé bε do baámmè diwūñtɔnnì kó dibanni kέmməkε yewe yéyiekε ndi. Kè bεè sooté kέmbaaà nkε dò yewe yéyiekε.

10 Otànkù yiénwè kó diyiè sipísìdé nè ditāñnnì yiè, kε Sadomɔɔ duó nkε Isidayeeeribεe kò mbe cie nè diwèì kε bε yèmmè nnaatinè mesàà nti Yiè nKuyie ndòò mè Dafiti nè Sadomɔɔ nè bεmbe ku nìtibè Isidayeeeribε.

*Ti Yiè nKuyie mbenke dè Sadomɔɔ
(Wénté 1 Bekpààtìbè 9:1-9 nè 2 Bekpààtìbè tɔmmú
1:7-12)*

11 Sadomɔɔ dèèmè ti Yiè nKuyie ncǐètè nè tekpààtìcǐètè kε sì dòò o yèmmè do dó wèè sì dòòmè.

12 Kè ti Yiè nKuyie nkətəní o borè keyènkè kóò nàké ke dò: N kèèmu a báammì. Kè tãaté dë kó tecfètè kè di bo ndè nni nfeu iwúñ.

13 Kè dè dò ndiyiè marì bo kè n kpetínné iwetibori
kè fetaafe ténke í niu, yoo n duó nkè fecofe feè tanní
diheì ke dì càke, yoo m bonté n nítibè mutenküü,

¹⁴ kè bembé kubotí n dòò kù, bembé n nítibè kè bë m bòúté, ke n wammú ke m bàntè, ke bütinné ice yeyi bë tū nyì. Nní mboní keinkè kékéè bë báammìi, kéké bë cíé mbe yei, kétunté dèè càke bë εì miéké,

15 kétúóté yíe nnè yewe yèè kpaaní n wúómmu ke
kémμú bè yó m bántè ìì báammì dë kó tecfètè miéké.

16 N tāātēmu dē kó tecfīētē ke tē cānné kè n yētīrī
bo nyu te miéké sāā. N nōnfē nē n yēmmē dē yóó
mbomu te īnké yewe yemou.

¹⁸ N yóó fiímmu a kpààtìkàrì n do dəúnnè a cicé Dafiti dinùù kék nyé ndé yóó ndòmmè, ke béis ke dò: O ciëtè í yóó paà okpààtì wèè bo mbaké Isidavéeribé.

19 Kè di me nni nyete ke bütínné n kuó nè n tié n di duó ndè ke túnne yébokè ke kõnkù ye ììkè.

20 De mònnì m bo di deite díndi Isidaye eribé këtenkè n di duá nkè ìnkè, këdootóo tecfìètè n tãaté tè kë di bo ndè yu n yètìrì. M bo di wámpùnne kë bë n di dqú ibotí imøu miekè.

21 De mənnì bèè bo m pĕnkù de kó tecīētè borè dè bo bè di. Kè bè mbékú mùù te kè ti Yiè nKuyie ndòò mie nde kó dihéì nè dè kó tecīētè tèè kó divètìrì do feí

22 Kè hɛɛ hɛ tɛññé kɛ dà, hɛ hùtínné hɛ Yiɛ nKuyie

nku bè yembè do tū nkù kuù bè dènnení Esibiti. Bè taunnè mèè kpéí nkè yebokè, ke kɔnkù ye iìkè ke pĩ n ye tòmmú, dèè te kè Kuyie mbè bɔnté de kó meyei mmemou.

8

*Sadomɔɔ tūntemè o kpààtìlyuu
(1 Bekpààtìbè 9:10-28)*

¹ Yεbie nsipísldé miéké nkè Sadomɔɔ maámè ti Yiè nKuyie ncíètè nè o mómmu nho kpete.

² Kòo wëte kémáánè Udammu do ò pã yèè ekè kédouó nkè Isidayeeeribe nyè bo.

³ Kè Sadomɔɔ kòte kédò Amati èì dì bo Tisoba èì bíékè di kòbe ké dì fiète,

⁴ kémáá Tadimɔɔ èì kó dikpáà miéké nè Amati tenkè kó yehékè yemou. Ò do yè maá yè ke bo ãnné tidiitì nti.

⁵ Kòo maá Beti-Onɔɔ èì ditennì ïnkè nè Beti-Onɔɔ de fñð bíékè ké yè fii nyiduotí, kékpetínné yecàkè kápáá nyimátìdeí.

⁶ Kòo maánè Badati èì nè yehékè yemou kéãnné tidiitì yé miéké nè sikpàrànaasẽ nè sisẽ dè do bo yèè miéké kémáá nè ò dó dèè kó dimàà Sedisademmu nè ditári Dimaa nè o tenkè kemou ò cénke baké kèè kó dimàà.

⁷ Benítìbè mabè bëè do kpaá be tenkè miéké bëè í tú Isidayeeeribe: Itiibe nè Amoriibe nè Pedisiibe nè Efibié nè Sebusiibe.

⁸ De kó ibotí kó ibí ì do kpaá be cuokè, ke yé Isidayeeeribe do í bë kùomè. Sadomɔɔ do bë pínne muheikéntòmmú mmu. Kè bë kpaá mù pĩ nnè yienní.

9 Kè Sadomωo soó nyIsidayeeeribe ke í mbè pǐnné mudaatɔmmú, ké bè ndòò behääpòmbè, kè bèe ntú behääpòmbè iwẽi yembè, kémbaké behääpòmbè bèè tōu tikpàrìnenì, kémbaké bèè ããpòmbè dèkù sikpàrìnaasẽi.

10 Okpààtì Sadomωo do be ntāáte kè bè mbaké o nìtìbè, bè do bo sikəusidé nè sipísìnùmmù ndi (250).

11 Kè Sadomωo duá nkòo pokù Esibiti koo kpààtì koo sapàà nyíténí Dafiti eì kékóte kéta tekpààtìcǐëtè okpààtì maá tè o kpéí. Okpààtì do béimmu ke dò o pokù í dò nkémbo Isidayeeeribe koo kpààtì Dafiti kpààtìcǐëtè. Ke yé bè do de ntannéémè ti Yiè nKuyie ntaummè tōu. Nè de kpéí nkè tè cåá.

12 Kè Sadomωo fíé iwūñ ti Yiè nKuyie nkétuɔ ndiwūñtònnì ò do kù dòò dì, kunku Kuyie ku cǐëtè kpánkpánkù iìkè.

13 Ò do tūnne Moyisi do yé mbè nfeu mèè botí nku ti Yiè nKuyie nyiwūñ ke tuò mbá dìì yiè, nè siompùsi kpéyi nnè bëtääpòmbè kó yebaan nkpeyi nnè Kuyie kó yebaan ndieyé bè do baà nyé bá dìì benni, kuce mëtäáti pëébè bëè í kɔɔrenè mutie mùù muuti de kó dibanni nè diyentébanni nè titouti kpéri.

14 Kè Sadomωo tūnne o cice Dafiti do yé nwèe dòòmè, kékanne ikuó nìùbè be kó mutɔmmú, kédou ñDefiibe be kõmu, kè bè bo ndiè ke sántí ti Yiè nKuyie ke teénnè ikuó nìùbè be tɔmmú bè dò nkémpí mmù bá dìì yiè. Kòo totí yeborè kó bëbàrlbè be bòrè be bòrè, be tìrè dò ndòmmè, Kuyie nkóó nìtì Dafiti do ò náké kényé ndè ndòmmè.

15 Kòo ntū nhokpààtì Dafiti duá ndìì nùù ikuó

nìùbè nè Defiibè kpéí mbè dò nkémpí mmùù tõmmú Kuyie ncíëtè kpàti bo tì dieti mieke.

16 Memmè Sadomøo tõmmú mumou dòòmè séi, kétuóté ò püüté dìi yiè ti Yiè nKuyie ncíëtè, kéntø kétuókenè ò tè dèèmè. Memmè kè ti Yiè nKuyie ncíëtè dèèmè páíí.

17 Kè Sadomøo kòte Esiyonni Kebee nè Edati bíékè dàmèèrì peémmè Edømmu tenkè mieke.

18 Kè Udammuu duónko bátóòbè nè o kó betõmbè bëe yë dàmèèrì mesàà, kè bëe neiné Sadomøo kó betõmbè kè bëe kòte Ofii eì kétø mesøo ntõnnibè tériitè nè bëtãatì, kékòte ké dè duó nhokpààti Sadomøo.

9

*Onitipokpààti Sebaa eì kou kòtemè ke dou
nSadomøo*

(Wénté 1 Bekpààtìbè 10:1-13)

1 Kè Sabaa eì kóo nitipokpààti keè Sadomøo yètìri deumè kéndá kóò yàáké nè yenáañhãntiyè, kékòte Sedisademu kénneínè o kó betõmbè péu nè yòyóbè kè bë ntø metenie nfɔõme nè mesøo mpéu nè yetásàayè yëè donku kpeñì. Kè bëe tuakoo Sadomøo borè, kòò ò nàké o yëmmè tò tìi kó dimàà.

2 Kè Sadomøo ò tèñné ò biéké tìi kó dimàà timou, ò ín yïéke tìmatì ò bo ò tèñné mè.

3 Kè Sebaa eì kóo nitipokpààti yà Sadomøo ciimè nè ò maá tèè kpààtìcíëtè,

4 kéyànè tidiitì ò yo ntì nè o kó betõmbè taà siì céí nè bëè ò duò mmënaà mbè pí mmèè botí mutõmmú

nè bè ã tìì yààtì, kékéyànè bè feu ìì wúñ ti Yiè nKuyie ncíñtè miekè kè dèè ò di mmmediè nké ò kpeí.

5 Kòo náké Sadomoo ke dò: N do bo nh eì ke yo bè nàámmè a kpéí nnè a ciìmè, kè n tùòkènì ke mènke sô ndè me ndò.

6 M mu ndo í yie, m me n tùòkènímè ke yà dè nè n nànfè. N yàmu ke sô mbè do n náké tì í tùòkè n yà dè kó dikéè, n yà kàa ciì mpëëtému bè n náké tì.

7 Dè ñnaati a kó benítibè! Dè ñnaati a tòmbè, bëmbè bëè da bonè sâà ke kémmú a ciì nkó tináañti.

8 Ti Yiè nKuyie nha tû nkù yètìrì ndeu, kunku kùù da dó ke da kànnè dikpààtìkàràì kàa bo ntú okpààtì, kunku ti Yiè nKuyie, kù dó mèè kpéí nké Isidayeeribè, ke dó bè mbo sâà, deè te kè kù duó n kàa bo mbè baké ke bè bekùnè kè dè wenni.

9 Memìme kè Sabaa eì kóo nitipokpààtìi pâ Sadomoo mesoo ntónnibè bëtâati nè dikéè, nè metenies nfôñmè péu nè yëtâsààyè yëè donku kpeñni. Bá metenies nfôñmè mamè téñkè í buoté ke mânne onitipòkù Sabaa eì kóo kpààtì do pâmè okpààtì Sadomoo.

10 Okpààtì Udammu kó bëtòmbè nè Sadomoo kâbè bëè do kâte Ofii eì kétâni mesoo nè dëtekperè kó ideí nè yëtâsààyè yëè donku kpeñni.

11 Kòo kpààtì Sadomoo túóté dë kó ideí kédòò yëdetìsàkè ti Yiè nKuyie ncíñtè nè o kpëte, ké i ndòònè tibòmbonti nè tikùtìdùùtì bëdèmbè kpéí. Bè í yà dë kó kubotí nè bè bomè Sudaa tenkè.

12 Kòo kpààtì Sadomoo pâ Sebaa eì kóo nitipokpààtì ò ò móo dëè kó dimàà, kóò pâ kè dëè pëëté ò ò tâni dë. Kòo wëte o eì wenwe nè o kó bëtòmbè.

*Bè bâtemè Sadomao kpàti
(Wénté 1 Bekpààtibè 10:14-29)*

13 Mesoo mmèè do õ ntùòkùní Sadomao borè dibenni dìmáà mieke, me cëékkù do õ mbo tónnì sipísìdé ndi,

14 ké né mbúutí bepotandiebè nè besámàpbè bë ò yietì mèè sòò mbe potantì kpéí nè Adabii eì kó bekpààtibè do ò yietì wèè dàmpòò nè diheì kó kùmàndáàbè do ò touní mèè sòò nnè timatì péítì.

15 Kòo kpààtì Sadomao dòò mesoo nkó tidòpìltì dietì sikousidé (200) kè tì ntú mesoo mmáà bë yìèmmè ke uté bá kùù sòodòpìkù kè ku kó kucéékkù mbo cídóò bëtäati, kedeè ké tì tanné tecñëtè * bë tu tè Dimaa túukù.

17 Kòo kpààtii dòò dikpààtikàri dierì nè yepápánìì nké dì dàri mesoo nsààmè.

18 Kè de kó dikpààtikàri mmoke yedetìsàkè yèkuò nè o naàcèi yó nna dè kè dè ntú mesoo, ke mòke ò níí yó nkari kòo baà nyíkú dè. Kòo dòò yecìrícìrè yèdéè ké yè còóné dikàri píftì tìdé dii nkubakù yoú dìterì kùcànnku.

19 Kòo dòò dëterè kè dè ndò nyecìrícìrè kémbo tepíitè nè dèdérè kòo dè còóné dikpààtikàri kó yedetìsàkè ìnkè, dèkuò kubakù yoú, dèkuò kucànnku. Bè í dòò me botí dikpààtìyuu mari mieke.

20 Kòo kpààtì Sadomao kó ibòòke imòu ntú mesoo mmáà, kè tinentì tì kó dimàà bo tecñëtè bë tu tè

* **9:16 tecñëtè bë tu tè Dimaa túukù:** Bè do tè yu Dimaa túukù ke yé bë do tè dòònèmè ditärì Dimaa kó dëtekperè kó ideí nyi péù. (1 Bekpààtibè 7:2).

Dimaa túúkù kè tì ntú mesoø nsààmè kpeti, dèmarè do í dòònnè timátì péítì ke yé okpààtì Sadomøø kó dimònnì bè do í wúómmè ntimátì péítì dèmarè dierè.

21 Ke yé okpààtì do mokemè bátóòbè kè Udammu kó betɔmbè mbè kòrìnè Tadisisi. Yebie nyètāñti miéké ke níí nkùntiní koò tóní mesoø nnè timátì péítì nè yepápánìì nnè iwaá kpøyε nè tinòtì yefùrè yedieyè kpeti.

22 Kòo kpààtì Sadomøø kpenke képëëté kutenkù kó bekpààtìbè bemoø ké mbè ciìnè.

23 Kè kutenkù kumøø kó bekpààtìbè nwanti ke bo yà Sadomøø kékémmú tináañti Kuyie nhò duá mmeciiì nkòo nàá ntì.

24 Bá dìì benni kè bè ò touní yepárè: Timátì péítì kó tinéntì nè mesoø nkpeti, nè tiyààtì nè tikpàrinéntì, nè tùdààríbè nè sisëñ nè yesämmarínnarè.

25 Sadomøø do moké sisëñ kó yetuo sikøupísìndàà (4000) ndi sì bo ntaà dè nè sikpàrinaasëñ. Besändèèbè tekøupípítè nè sikøusidé (12000), ké bè kànne nè be sëñ yehékè yehääpònkarè, nè o borè Sedisademu.

26 Kè Sadomøø mbaké bekpààtìbè bemoø, kédíté kukó ndiekù Efadati kéntø kétuøkènè Fidisitëëbè kó diheì, kétúóténè Esibiti kó kumàñku.

27 Sadomøø weè do te kè timátì péítì nsü Sedisademu ke dònnè yetárè dòmmè o miéké nè detekperè, ke pëëté dëpùò ndòmmè Meditedandee kóo dàmèéri pëémmè.

28 Sadomøø kó sisëñ bè do sì tóní Esibiti nwe nè yehékè teyè yemøø.

*Sadomøø kumé
(Wenté 1 Bekpààtìbè 11:41-43)*

29 Sadomɔɔ tɔmmú sɔmmu nè ò mù ketémè kéntɔ kétuɔkenè kumànku dè wàrimu Kuyie mpãänáaṇtì náaṇtò Natāā tɔmmú pátíri miɛke. Ke wàri Kuyie mpãänáaṇtì náaṇtò Aiya Sidoo εì kou kperi miɛke. Ke wàri Kuyie mpãänáaṇtì náaṇtò Yedo yà mèè benkùmè Nebati birε Sedoboammu ũnkè mè wàri dìi pátíri miɛke.

30 Sadomɔɔ do bo Sedisadɛmmu nwe kémbaké Isidayεeribε bɛmɔu ke dà yεbie nsipísìnàdà,

31 kékò nho yεmbè kũñ nkè kè bɛe ò kũnné o cice Dafiti εì, kòo bire Odoboammu sɔɔté o kpàtì.

SUDAA KPÀÀTÌBÈ KÓ TINÁAÑTÌ

10

*Sisɛmmu εì kɔbe tìímmè ke totí dikpààtìyuu
(Wénté 1 Bekpààtìbè 12:1-15)*

1 Kè Odoboammuu kɔte Sisɛmmu εì Isidayεeribε do tíkú dè bɛmɔu ke bo ò pĩ ntikpàtì.

2 Dè do sɔ́ Nebati bire Sedoboammu bo Esibiti nwe, ò do cokénè okpààtì Sadomɔɔ nwe ké kè kòte, ò kɛ m bo kékèe bɛ tìímmè kékonní.

3 Kè bɛe tɔ nkè bɛe ò yùní kòo neinè Isidayεeribε bɛmɔu kè bɛe kɔte kékè Odoboammu kóò nàké ke dò:

4 A cice do ti pĩnné mudaatɔmmú mmu kè mù ti kèlè, a mù nti yaate kè ti mpĩ nha tɔmmú,

5 kòo bè nàké ke dò: Yewe yètäati kó difɔnkúò di wëtení ké n yà.

Kè bɛe cíété.

6 Dè me nyī kòo kpààtì Odoboammuu tíí mbækótìbè bɛe do pĩnné mutɔmmú o cice Sadomɔɔ ò kpaá fòù dìi mònni ké bè bekε ke dò: Di yèmmè dò n ténne ɔ̄nti be nnitìbè?

7 Kè bekótibè dò: Kàa bè pĩ mmesàà, ke døori bè dò dè ke bè nàánnè kè dè wenni bè yó mpímmu a tõmmú sãà.

8 Okpààtì Odoboammu mε nyí nyie mbekótibè ò duó nyìì tié, kébeke bédapàambè o kó kutõnkù købe bëè ò bonè ke dò:

9 Benítibè tu m bè yààtè mudaatõmmú n cice bè pínne mù, kè mù bè këlte, di yèmmè dò m bè náké ñnti?

10 Kè bëè ò tènné ke dò: Benítibè bëè tu a cice bè tou ndìì tòu cëë, ke tú a bè yààtè di cëëkù, náké be ke dò: A nómbí yâärè cëënnemu a cice ka.

11 Kàa cice do bè tou dìì tòu cëë a kpéri bo pësté memme, a cice do bè tiènnè idá nyi, kè fô mbo mbè tiènnè yedá yëè ã timátì ye yómmè.

12 Difyè tâánnì yiè Sedoboammu nè benítibè kè bëè wëtení Odoboammu borè, ò sòò bè náké kényë mmù.

13 Kè wèe sènkèrì bekótibè ò duó nyìì tié nkébaao benítibè nè metankperímè,

14 kétünné o kó kutõnkù købe ò tié nyìì tié nkébëi nkë dò: N cice do di tou nditòu cëërì, kè n kpéri bo pësté memme, n cice do di tiènnè idá nyi, kè mí m bo ndi tiènnè yedá yëè ã timátì ye yómmè.

Isidayeerie kpààtìyuu totémè kè Odoboammu mbaké Sudaa købe

(Wénté 1 Bekpààtìbè 12:16-25)

15 Memmè kòo kpààtì yete benítibè ò bekë tì. Ti Yiè nKuyie nkuù do dàò memme, kè dè bo yie nkë kù do náké tì døò. Kù do tì náké ku päänáañti náañtò Aiya nwe Nebati birë Sedoboammu kpéí.

¹⁶ Isidayeeeribé só ndìì mònnì okpààtì í yie mbé kpèti kóò nàké ke dò:

Ti kpèti túnè ba Dafiti Seseé biré kó tecíeté,
ti wé mba tínti nè we?

Tínti Isidayeeeribé,

tí kònnè kè Dafiti biré mbaké de cíeté.

Memàmè kè bée cíeté kékùù.

¹⁷ De mònnì kè Odoboammu mbaké Sudaa tempé nkobé màà,

¹⁸ kétó nhAdodammu wèè baké bée pí mmuhéikéntòmmú Isidayeeeribé boré, kè bée ò bùstí yetáré kékua. Kè Odoboammuu yà dè fuutemè kédéké o kpàrànaasànté mécää nkécoké kékoté Sedisadammu.

¹⁹ Memàmè Isidayeeeribé yàtenémè Dafiti cíeté nè yíenní.

11

*Kuyie ndo nàké tì ku päänáaàntì nääàntò Semmayaa
kòò tì béri*

¹ Kè Odoboammuu tuaké Sedisademmu kétíí nSudaa nè Bensaméé de kó behääpòmbé bée nò mmudoò, kè bë mbo tekòupíkòùtè nè sikòupípísini (180000) kè bë bo kòte kékònté Isidayeeeribé kó dikpààtìyuù, kè de kó yekpààtìyuù wëte kewënné.

² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku kóó nítì Semmayaa ke dò:

³ Náké Sadomoo biré Odoboammu Sudaa kòbé kóó kpààtì nè Isidayeeeribé bémou bée bo Sudaa nè Bensaméé de tempé mmiéké ke tú:

⁴ N yé mbé báá kòte kédokénè be kòbé. Bá wè wèe kò nho cíeté. Míl yé ndéè dòò dèè dòò.

Kè bèε tì kèè ké tì yie nkéyóu bè bo dokénèmè Sedoboammu.

Odoboammu fimmè yεhεkè mayè iduotí

⁵ Kè Odoboammu mbo Sedisadɛmmu kémáá yεhεkè Sudaa tempɛ mmiɛke ké yè ffi nyiduotí.

⁶ Kòò maá Bεtideɛmmu εì nè Etammu εì nè Tekoaa εì

⁷ nè Bεti-Sudi εì nè Sokoo εì nè Adudammu εì

⁸ nè Kati εì nè Madesaa εì nè Sifi εì

⁹ nè Adodaimmu εì nè Dakiisi εì nè Asekaa εì

¹⁰ nè Sodaα εì nè Ayanɔɔ εì nè Ebunɔɔ εì. De kó yεhεkè yεε tu Odoboammu do maá yè, kémáá iduotí ké yè ffi Sudaa nè Bensamee be tempɛ mmiɛke.

¹¹ Kòò dɔò ké yè tūntε kε yεε kpenke, kòò kannε kùmàndààbè yε miɛke kéānné tidiitì nè mekùò nnè meṇaà nyε miɛke,

¹² kéānné tidɔpìltì nè yεkpāà bá dìì εì, memme kε de kó yεhεkè kpenke mesàà, Sudaa kòbe nè Bensamee kòbe kε bε mbo o fɔnkúò.

Ikuó niùbè nè Defiibε bε wεnnénèmè okpààtì

¹³ Ikuó niùbè nè Defiibε bèè do ciété Isidayεeri εì dimou miɛke kε bèè konní kóò wεnnénè.

¹⁴ Ke yé Sedoboammu nè o bí bε do yetemè ikuó niùbè bo mpímmè bε Yiè nKuyie nkuó tɔmmú. Kè bèè yóu bε cεiì nè bε kpere kékate Sudaa tempɛ nSedisadɛmmu εì.

¹⁵ Sedoboammu do waá nho mómmuɔ nho kó ikuó niùbè mbε kε bε bo nfeu iwūñ yetòrè ìnkè nè sitenkaanì ò dòò sì ke sì dònñènè yεbɔdakè nè tinqabiiti.

¹⁶ Isidayεeribε kó iwua nyimou miɛke bèè do dò kétūnne ti Yiè nKuyie nnè bε yèmmè memou kε bèè

tùnné Defiibé kétuòké Sedisadémmu kékíé iwúñ ti Yiè nKuyie mbé yààribé do tū nkù.

17 Kè bée yíé Sudaa kpààtiyuu muwérímú, kè Sadomòo biré Odoboammu kpàtii kpenke yébie nyéttáati mieké, ke yé bë do tùmmé Dafiti nè o biré Sadomòo bë kó kuce yébie nyéttáati ndi.

Odoboammu kó kunaàmùnkù

18 Odoboammuu do puoke Maadati nwe, Yedimòti kóo sapàà. Yedimòti cice do tú Dafiti kòo yõ tú Abiyaidi. Abiyaiidi cice do tú Ediabu, kè Ediabu cice tú Sese.

19 Kè Madati bí ntú Yesusi nè Semmadia nè Saammu.

20 Maadati kó difònkúò kè Odoboammuu puoke Abusadòmmu kóo sapàà mMaaka kè wèe peité Abiya nè Ataii nè Sisaa nè Sedomiti.

21 Kè Odoboammuu ndó Abusadòmmu kóo sapàà mMaaka kè dèe pëëté o pobè tòbè nè o pocëè nyemou. Ò do puoke benitipòbè tériíté nè bëni ndi kémma kë yepocëè nsipísìkuò, képeíté initidabí sipísìdé nè ìni nè initipobí sipísìkuò.

22 Kè Odoboammuu tääté Maaka biré Abiya kòò bo mbaké o kòbe ke yé ò do dómè wèe naá nhokpààtì.

23 Kè Odoboammuu pëté meciì nkécie nho bí imou Sudaa nè Bensamée be tempë nkó yéheké yemou bë fii nyé iduotí, ké mbè duò ntidiitì mesàà, kéwaá mbenitipòbè péu ké bë puó.

12

*Okpààtì Sisaki domè Sudaa kòbe mudoò
(Wénté 1 Bekpààtìbè 14:25-28)*

1 Odoboammu kpàtì fiíkú dìì mònnì kòò kpenkε, kékó ò bo ntùmmè ti Yiè nKuyie nkó ikuá, kè Isidayeeribε bémou ò túnne kéké yóú.

2 Okpàtì benni nummuri miekε kè Esibiti kóó kpàtì Sisakii do Sedisademmu mudoò kε yé bè do yetemè ti Yiè nKuyie.

3 Sisaki do tó sikpàrìnaaséñ tekòùpíítè nè sikousidé (1200) ndi nè siséñ nè si dèebè sikòupípsìkuà (60000) nè behääpòmbè péu bëë bonní Esibiti nè Dibii këbë nè Suki këbë nè Etiopii këbë

4 koò fiete Sudaa ekè iduotí fité yé kénto kétuokènè Sedisademmu.

5 Sisaki tòónní dìì mònnì Odoboammu nè Sudaa èì kó bekótibè kè bëë coké kékòtè Sedisademmu kè Kuyie mpääñáaàntì náaàntò Semmayaa kòtoo okpàtì Odoboammu nè o kó bëtùmbè boré ké bë nàké kε dò: Ti Yiè nKuyie ntú di kù bëntóomu deè te kè kù yóú kë di ta okpàtì Sisaki kó sinou miekε.

6 Isidayeeribε kó bekótibè nè okpàtì kè bëë yie mbε caàrimè kéké nke dò: Ti Yiè nKuyie nha naatimu.

7 Ti Yiè nKuyie yà dìì mònnì bë bantémè bë caàrimè kénáké Semmayaa kε dò: Bë mè mbantémè bë caàrimè n yí yóó bë kùa, dè bo nyóó yí sámþó kë m bë deetémè, m miekε í yóó bë yé Sedisademmu èì kè n duó nkè Sisakii bë kùa.

8 Sisaki né yóó bë namu, kè bëë ò bòúté kékanté bë bo mpímmè n kó mutòmmú nè bë bo mpímmè yekpààtiyò teyè kòmu de cåå ndè.

9 Memmè Esibiti kóó kpàtì Sisaki domè Sedisademmu mudoò kóó pòntε, kétuóté ti Yiè nKuyie ncíëtè kó tikpàtì nè tekpààtìcíëtè kpëti timou, kétuóténè tisowdopòlìtì Sadomøa do dòò tì.

10 Kòo kpààtì Odoboammuu dəò disəawñò kó tidɔpììtì kéfóó ntisəadɔpììtì kó difɔtìrì ké tì bannə tihããpɔntì tìù bàà tekpààtìcñètè kó dibòrì.

11 Kòo kpààtì níí nkɔri ti Yiè nKuyie ncñètè kë bë tì tɔ, kòò kò mbèe tì kòtènè tihããpɔntì tìù bàà tekpààtìcñètè ti kó kudieku.

12 Okpààtì Odoboammu do kékùnnə mëë kpéí nhomáà ti Yiè nKuyie nyìlkè dëè do te kë ti Yiè nKuyie nyóú bá kù mièkə í nhò do. Dëməu dëè do í càkə Sudaan tenkè mièkə.

*Odoboammu kpàtì tùòkəmè ti mànku
(Wénté 1 Bekpààtìbè 14:21-24,29-31)*

13 Kòo kpààtì Odoboammu ntə tikpàtì ke bo Sedisadəmmu kòo kpààtiyuu ffíkú mesàà. Odoboammu do yóó di tikpàtì ke məke yəbie nsipíslnàà nè dìmáà ndi, kéntə tikpàtì ke dò yəbie ntəpíítè nè yèyiekè ke bo Sedisadəmmu, ti Yiè nKuyie ntãäté dìù εì Isidayeereibə wuɔ nyiməu mièkə kë bë bo ndi yu ku yètìrì. O yɔ do tú Amɔniibə botí kou nwe kòo yètìrì tu Nama.

14 Odoboammu í n duó nhomáà ke bo banté ti Yiè nKuyie ndó dë. Kë dëè nte kë wée dəò dëè í wənni.

15 Odoboammu dəòrìmè məməu ò ketémè nè o dèntemè dë wàrimu Kuyie mpãänáaňtì náaňtò Semmayá tɔmmú pátíri mièkə nè Kuyie mpãänáaňtì náaňtò Yedo tɔmmú pátíri mièkə. Odoboammu nè Sedoboammu bë do dokùmu sãá.

16 Kë Odoboammuu kò nho yembè kūñ nkè, kë bëe o kūnné Dafiti εì kòo birε Abiya səaté o kpàtì.

13

Abiya do tɔmè tikpàtì
(Wénté 1 Bekpààtìbè 15:1-8)

1 Sedoboammu kpàtì benni tẹpíítè nè diniínnì
 miekè nke Abiya naámmè Sudaa kòbe kóo kpàtì,

2 kénto tikpàtì kè dà yεbie nyètāāti kε bo
 Sedisademmu. Ò yɔ yètìrì do tú Mikaya nwe,
 Kibeà εì kou Udiyεedi weè do ò peitέ.

Abiya nè Sedoboammu bè do dokùmu sââ.

3 Kè Abiya íté kε bo dokénè Sedoboammu
 kénneínè bεkpàrìnuɔmbε yεkɔmìbò yεmbè
 sikɔupíkòùsìnàà (400000) kè Sedoboammu báatí
 nè o kòbe yεkɔmìbò yεmbè kè bè mbo sikɔupíkòùsìnì
 (800000) kε bo ò dokénè.

4 Kè Abiya dekε kénçóommú Efadaimmu tārì
 yómmè bè tu dè Semadaimmu, kεpñéké kε dò: Se-
 doboammu nè díndi Isidayεeribε dimou kέmmúnè!

5 Di nyé kε dò nti Yiè nKuyie nyIsidayεeribε tū
 nkù kuù duó ntikpàtì Dafiti nè o bí, kù ò dòònè mèè
 taummè í yóó tōte. Kù do ò nàkému kε tú wenwe nè
 o bí bεè yó mbaké Isidayεeribε sââ.

6 Bá nè memme kε Dafiti bire Sadomɔɔ kóo tɔntì
 Sedoboammu Nεbatì bireε yete o yiè nkpeti kε nhò
 dokùnè.

7 Odoboammu do kpaá kε bεmmu kε mεyεmmè
 nhò dónnì kε bεnitiyonkubε nè bεsñténìtìbè, kε bεè
 tíi nho borè kóo na.

8 Di mmɔnnì di dò kédokénè ti Yiè nKuyie nkó
 dikpààtìyyuu ndi kù tāātē dì kε di duó mmí nDafiti
 bire. Di sɔmu mediè kε tɔ sibɔɔtenkaanìi mesɔɔ
 nkpesi siì dònñè tinaabiiti Sedoboammu do dòò si
 kε sì tu di kó kuyie.

9 Dìi bëti ti Yiè nKuyie nkuó niùbè Anoo yaàbí nè Defiibe ke ãnné di kó ikuó niùbè ibotí teì kõme. Kè wèè cénke kòtènní dinaadaà nè yepedakè yèyiekè ke tú ò dò kéntú ikuó niùtì dí ò dòò ikuó niùtì nè dimáà bá Kuyie nyí ò yí ikuó niùtì.

10 Tínti bie tū nti Yiè nKuyie nku, ti í kù bùtínne Anoo yaàbí ii tu ikuó niùbè, ke Defiibe pí mbe tõmmú,

11 ke feu ti Yiè nKuyie nyiwüñ ti kpéí dikũnweñni nè kuyuoku ke tuò, ke tuònnè tihúúntì fñsti ke dakù pëè tábùrì sààwè ìnkè. Ke tuòmmu tesøøfitíkèkètè bá kùù yuoku. Tínti tûmmu ti Yiè nKuyie kùù ti te ku kuó, ke díndi kù bùtínne.

12 Kuyie nti bonèmu ke ti ni kè ikuó niùbè bo ke tò sikpàrìheú ke bo eé mediè nkè tí di dokénè. Isidayeeribé di báá dokénè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tū nkù. Di í yóó na.

13 Kè Sedoboammu duó nkè bëhääpòmbèe kónté ké bë dinté be fñnkúò bíkè. Mèmìme kè bëhääpòmbè mabè mbo be ìlkè, betobè be fñnkúò.

14 Sudaa kòbe wèète dìi mònnì kéyà bë bë cètinnèmè kékuónnè ti Yiè nKuyie, kè ikuó niùbèe eé sikpàrìheú.

15 Kè Sudaa kòbe uu kénhúú kè ti Yiè nKuyie ndokénè Sedoboammu nè Isidayeeribé bëmaju, Abiya nè Sudaa kòbe be ìlkè.

16 Kè Isidayeeribée coké, kè ti Yiè nKuyie mbè ãnné Sudaa kòbe nòu miéké.

17 Kè bëe bë na mediè nkékuo bëkpàrinuòmbè sikòupíkòùsìnùmmù (500000).

18 Kè Isidayeeribée di ifei de yiè mediè nkè Sudaa kòbe bë auté ke yé bë do ïkúmè ti Yiè nKuyie nyïnkè

nke bε yεmbε do tū nkù.

¹⁹ Kè Abiya bεti Sedoboammu kέfietε Betεedi εì nε Yesanna εì nε Efunoa εì, nε yεhekε yεè yε tákénè.

²⁰ Abiya kó tikpàtì miεke Sedoboammu í mmakε muwεrímú, dε kó difɔnkúò kε ti Yiè nKuyie nhò poté kòo kú.

²¹ Kè Abiya kpàtì fííkú kε wεe puoke bεnitipòbε tεpíítε nε bεnàà kέpeitε initidabí sipísídε nε ìdεi initipobí tεpíítε nε ìkuò.

²² Abiya dòò dεè kó dimàà dε wàrimu Kuyie mpãänáañtì náañtò Yedo pátíri miεke.

²³ Dε kó difɔnkúò kε Abiya kò nho yεmbε kññ nkε kε bεe ò kñnné Dafti εì, kòo bire Asaa sɔaté o kpàtì.

Asaa do tɔmè tikpàtì

(Wénté 1 Bekpààtìbè 15:9-11)

Asaa tɔ dìì mònnì tikpàtì kε diheì bo mεomìpùmè miεke nke ke dò yεbie ntεpíítε.

14

¹ Kè Asaa ndøori dεè wenni ke síé o Yiè nKuyie nyìlkè,

² kέpuo nyibotí teì kó yεbøowüñtòrε kέdíé yetòrε, kέpuo nyεbøatárε bε do fííkú yε, kέu itedεi.

³ Kòo náké Sudaa købe ke dò bεe wεtε kέwammú ti Yiè nKuyie mbe yεmbε do tū nkù, kέndøori ku kuó nε ku tannò yε mmù.

⁴ Kε wεe dεite yetòrε yεmøu yεè do bo Sudaa ekε miεke kέpuo ndibøatárì* bε do tuò ndì tihúúntì. Dε mònnì kε mεomìpùmè mbo diheì dimøu miεke.

* **14:4 dibøatárì:** Dibøatárì ndi bε do fíímmè kε ndì tuò ntihúúntì ke báá ndiyiè.

5 De kó difɔnkúò kòo maá yεhekè Sudaa tenkè kεməu mieleke, kε yε fii nyiduotí. Kè bε mbo diwεì mieleke bá òməù í bε dokùnè de kó yεbie mmieleke, ti Yiè nKuyie nkuù do bε duó mmεomɔpùmè,

6 kε Asaa náké Sudaa kəbe kε dò: Ti maánè yεhekè kε yε fii nyiduotí, kεānné yedèrè kékpetínné yεcakè kεpáá nyimátideí. Diheì kpaá bomu tì nəu mieleke, kε yε ti wεte ke wammumè ti Yiè nKuyie nku, kε kù ti duó mmεomɔpùmè diheì diməu.

Mεmìme kε bεe maá diheì bε dámè.

7 Asaa kó bεhääpɔmbè Sudaa kó kuwuɔ nkəbe do bo sikɔupíkɔùsítäati ndi (300000) kε tɔ tidɔpìltì dietì nε yεkpää, kε Bensamee kəbe mbo sikɔupíkɔùsídé nε sikɔupípísini (280000) kε tɔ tidɔpìltì tisámɔpótì nε dεtānnè. Bεməu kε bε tu bεkpàrinuambε yεkɔmɔbà yεmbè.

8 De kó difɔnkúò kε Etiopii εì kou Sedaa íté nε bεhääpɔmbè sikɔupíkɔùpí kε bo bε dokénè kέntɔ sikpàrinaašεí sikɔusítäati (300) kε bεe tuakoo bε tu dε Madesaa.

9 Kε Asaa íté kε bo bε dokénè kε bε wetínné Sefataa biriku mieleke Madesaa.

10 Kε Asaa kuónnè o Yiè nKuyie nkε dò n Yiè fɔɔ máà ɔɔ na kέdeeté ocíri kε fɔɔ dεerí okperì, ti teennè ti Yiè nKuyie ti ūkú fɔɔ ūnkè. Nε a kó diyètìrì ndi ti kòtenímè kε bo dokénè de kó ditññì dierì. Ti Yiè nKuyie nfɔɔ ti te a báá yóu kòo nìtì weè da na.

11 De mònnì kε ti Yiè nKuyie nteennè Asaa nε o kəbe kε bεe na Etiopii εì kəbe kε bεe coké.

12 Kε bεe bε bεti kέtuɔkenè Kedaari kε bε kùɔ bεməu bá òməù í nyenté ti Yiè nKuyie nkəbe bεe do bε auté kέeí be kperε mediè,

13 képoté yehékè yèè tòkénè Kedaari èì yε kòbe. Be kpere bè do mòke dè do sùmu mediè nkè bèe dè eí. Ti Yiè nKuyie nkuù do bè ãnné kufòwaá nkè bèe bè auté,

14 kéta beòcembè kó yekarè kékpaake ipe péu nè yòyóbè kékònnè Sedisademmu.

15

*Asaa pùòmmè sibòøtenkaanìi
(Wénté 1 Bekpààtìbè 15:12-15)*

1 Kè Kuyie nYaá ncúténí Odèdi bire Asadia ñinkè.

2 Kòo íté kékòte kékone Asaa kóò nàké ke dò; Fò nhAsaa nè Sudaa kòbe nè Bensamee kòbe, kémumùnè! Ti Yiè nKuyie ndi bonè di kù bonè diì mònnì ndi, kè di kù wammú, di yóó kù yàmu, kè di me nkù bütínné, kù di bútínné.

3 Isidayeeriebè dè mònte di í tùmmè Kuyie, di me nyí mòke ikuá niùti wèè di tiè, bá di í mòke Kuyie nkuó.

4 Ke ta mesémmè mièke, ke wète ke wammú di Yiè nKuyie nyIsidayeeriebè do tū nkù, kè kùu yóu kè di kù yà.

5 De kó yemòrè mièke òmòù do õõ í nyè kékonní nè kusààkù, ke yé yekparè yèè do bomè diheì dimou mièke.

6 Kè ibotí ndokùnè iteì kè yehékè dokùnè yeteyè Kuyie nkuù do di bonté mesémmè mèbotí mèbotí.

7 Díndi nñíkúnè, di kòntì báá yárikè ke yé di tòmmú yeti yó mbomèmu.

8 Asaa kèè diì mònnì de kó tináaàntì nè Kuyie mpàànáaàntì náaàntò Odèdi do ò nàké tì, kè dè yáukùnnè o kòntì, kòo deite sibòøtenkaanìi simou

Sudaa tempẽ mmiéké, nè Bensaméé kóku miéké nè ò do fiète yéè èkè Efadaimmu tãrì yé miéké kétùnté ti Yiè nKuyie nwñštònnì dìì bo ti Yiè nKuyie ncíëtè bòrì iiké.

⁹ Isidayeereibé kó iwua nkòbe kusükù Efadaimmu kóku kòbe nè Manansee kóku kòbe nè Simmeëd kóku kòbe bè do yàmè ti Yiè nKuyie nhò bonèmè kékonní o kpààtiyuu. Memmè kòo kpààtì bè yu bembé nè Sudaa kó kuwu nkòbe nè Bensaméé kóku kòbe.

¹⁰ Kè bëe tíí nSedisadëmmu o kpàtì benni tèpítè nè dinummuri otãätãänwe miéké.

¹¹ De kó diiyè kè bëe fíí ti Yiè nKuyie nyiwñõ bè do sí i bë dootitòbè cie kékonnènní inààké sikousiyieké (700) ipe sikousiyieké (7000).

¹² Kè bëe døúnnè ti Yiè nKuyie ndinùù bë yembé do tû nkù ke dò bë yó nkù tû nnè bë yèmmè memou ndi, nè bë wérímú mumou.

¹³ Kè wèè í tû nti Yiè nKuyie nyIsidayeereibé tû nkù, kè dëbiré nde yoo okótì, kòo nitipòkù nwe yoo onitidòù bëe ò kùo.

¹⁴ Kè bëe døúnnè ti Yiè nKuyie ndinùù kényíú ke eu siheú nè yetâtehe nè sipámpôd.

¹⁵ Kè diwèli pí Sudaa kòbe bémou kè bë nyankunè bë døúnnè dìì nùù ti Yiè nKuyie ndi kpéí, ke yé bë do kù døúnnèmè dinùù nè bë yèmmè memou ndi, ké kù wammú kè kùu yóu kè bëe kù yà, kè kùu bë duá mmemopùmè diheì dimou miéké.

¹⁶ Kòo kpààtì Asaa denne o yô kótì tinitipokpàtì miéké ke yé ò do ciékémè isóke kó tebawtenkaanítè bë tu tè Asedaa, kè Asaa tè bø nképonté kécóu Setinò biriku miéké.

¹⁷ Kè yetòrè baa né nkpaá bo, nè memmè kè Asaa

duó nho yèmmè mémou ti Yiè nKuyie nho fòmmu mumou mieke.

¹⁸ Kòo tanné ti Yiè nKuyie ncíètè mieke o cice ku pã yèè párè, nè o mómmuò ò kù pã yè, yèè tu timátì péítì nè mesoò nnè tinentì.

¹⁹ Bá mudoò ténke í nhânné kéntò kétuokènè Asaa kpàtì benni sipísítäati nè dinummuri.

16

*Asaa do dokùnèmè Isidayeeeribe kóo kpààtì
(Wénté 1 Bekpààtìbè 15:16-22)*

¹ Okpààtì Asaa kpàtì benni sipísítäati nè dikuónnì mieke kè Isidayeeeribe kóo kpààtì Basaa domè Sudaa kòbe mudoò, kémáá kuduotí kékíté Damaa eì ke bo pénné kuce Asaa Sudaa kòbe kóo kpààtì.

² Memmè kè Asaa túóté timátì péítì nè mesoò ndèè do bo ti Yiè nKuyie ncíètè nè tekpààtìcíètè kè dè duó Sidii kóo kpààtì Benni-Adadi wèè do bo Damaasi eì kòò nàké ke dò,

³ wèè yóu kè bèè mòte mëtaummè bembè nè we, be yembè do mè mòke mèè botí. Kè dèè te kòò ò pã de kó dipànnì ke tú wèè tòtè wenwe nè Basaa Isidayeeeribe kpààtì mëtaummè, kòò ténke báá ò do mudoò.

⁴ Kè Benni Adadii yie nhokpààtì Asaa ò nàké tì, kédéite bèè ni o ããpòmbè kè bè tò nkè bèè kòte kékónté Isidayeeeribe ekè: Iyɔɔ eì nè Danní kperí, nè Abédi-Maimmu eì nè Nefutadii ekè bè do sòrì dè tidiitì.

⁵ Basaq tì kèè diì mònnì kékùnné kuduotí marimù Damaa eì nè mutòmmú témù ò do pí mmù.

⁶ Kòo kpààtì Asaa íi nSudaa kòbe bémou, kè bèè kòte kétuóté Basaa do maànè yèè tárè Damaa eì kó

kuduotí nè dε kó idεí, kòò kòtε kέmaánè Kebaa εì nè Misipaa εì.

Asa kpétinné mè Ananni

7 De kó dimònnì kε Kuyie mpăänáañtì náañtò Ananni kòtε Sudaa kóo kpààtì Asaa borè kóò náké kε dò: A mè nyóumè a bo wammúmè mεteèmmè ti Yiè nKuyie mborè, ke kòtε ke mè wanti Sidii kóo kpààtì borè, nè dε kpéí Sidii kó bεhāäpòmbè yèmu a nəu miékε.

8 Etiopii nè Dibii dε kó bεhāäpòmbè do sūmu kε pεéeté memme nè sikpàrìnaasẽ nè si dèèbè péu, nè memme kε ti Yiè nKuyie mbè ãnné a nòüté miékε, a wammú mèè kpéí mεteèmmè ku borè.

9 Ti Yiè nKuyie nwùómmu kutenkù kuməu kəbε ke teénnè bëè kù duò mbemáà nè bε yèmmè memou. A dòò dεyeinkpere ndε dεtε te, kétuóté yíe nnè yewe yèè kpaaní ye miékε kε di yó mbo mudoò miékε sãã.

10 Kε Asaa miékε peikε Kuyie mpăänáañtì náañtò, kòò ò kpétinné. O miékε do peikε mediè mmómmomme mme ò náké tìl kpéí. De mònnì ndi Asaa ketémè kénfēñko bennitìbè.

Asa kpàtì mānku

(Wénté 1 Bεkpààtìbè 15:23-24)

11 Asaa dòòrìmè, ò ketémè nè ò dèntemè dè wàrimu Sudaa kəbε nè Isidayεeribε kó bεkpààtìbè páte* miékε.

12 Asaa do muəkemu o naàcεi kε dè ncéé o kpàtì benni sipísítääti nè diwεínni miékε, bá nè o mōmmú

* **16:11 bεkpààtìbè pátε:** Bε nàá mbεkpààtìbè páte yèè kpéí ndi nyè cånnèmu 1 Bεkpààtìbè nè 2 Bεkpààtìbè yèè bo Kuyie mpátíri miékε.

mieke ò í nwammú mèteèmmè ti Yiè nKuyie mborè, kékoté bedòòtórìbè borè.

¹³ Kè Asaa kò nho yembè kūñ nkè o kpàtì benni sipísìnàà nè dímàà benni.

¹⁴ Kè bëe ò kùnné kufàti ò do keú kù Dafiti èì ku mieke, kòò dòú ntihúuntì tibotí tibotí kó didòù kòò pe mmekùù mmèè bo nte kòò báá pàáké mècää, kedeè kétuo ntihúuntì tetì péu o kpéí.

17

Sosafati tømè tikpàtì

¹ Kè Asaa bire Sosafatii sœté o kpàtì, kétë nkébaao Isidayeecribe.

² Kòò kanné behãápòmbè Sudaa ekè iduotí fité yè yemou mieke nè kùmàndáàbè, Sudaa tenkè mieke nè Efadaimmu ekè o cice Asaa do fiète yè.

³ Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosafati ke yé ò do kù tÙnnemè o cice do cœuté tikpàtì bàmbà nké nkù tÙ mèè botí nku, bá ò í ntÙ nyebékè Baadibè.

⁴ Sosafati do wanti ke bo ntÙ ti Yiè nKuyie nku, o cice do tÙ nkù nè ku kuá, ò do í yie nke bo tÙnnè Isidayeecribe kó medòòrìmè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nfíí nho kpàtì, kè Sudaa kòbè bémou nhò pää nyepärè, mèmme kòò mœte tikpàtì mediè kòò yètìri feité.

⁶ Ò do duó nti Yiè nKuyie nku o yèmmè ké nkù tÙ nkédíé Sudaa tenkè kó yètòrè nè de kó itedéí.

⁷ O kpàtì benni tânnì kòò tò nho kó bëtumbè mabè kè bë bo duó nSudaa ekè kòbè itié bëe yètè tu: Benni-Adadi nè Obadia nè Sakarii nè Netanneedi nè Misee.

⁸ Kè bëe neinnè Defiibe bëwéi: Semmayá nè Netanniya nè Sebadia nè Asayeedi nè Semidamoti

nè Sonnatãä nè Adonniya nè Tobiya nè Tobu-Adonniya ke né yíénè ikuó niùbè bédé Edisama nè Yodammu.

⁹ Kè bè ntø ti Yiè nKuyie nkuó pátíri kéké nSudaa tenkè kó yehéké yemou kéké dì tié mbenítibè.

Sosafati kpenkemè

¹⁰ Kè yekpààtìyø yèè kó dimàà fité Sudaa tenkè kéké yèè yøte ti Yiè nKuyie, bá yè ténke índokùnè Sosafati.

¹¹ Kè Fidisitëbèe pàmmú yepärè Sosafati kóò yi- etínè dàmpoò, kéké Adabube béké béké bonè kéké béké pàmmú yepedakè sikòupíslyiekè nè sikòusìyiekè (7700) yebòdakè mée máà.

¹² Mèmìme kéké Sosafatii nsòké ke kpénkú kémáá Sudaa tenkè miéké yehéké kéké yè fii nyiduotí, kémáánè yehéké tidiitì yó mbo yè.

¹³ Kòò mmøke detõndierè Sudaa tenkè nè bëhääpònkpéríbè yekõmbò yembè béké nò mmudoò, kéké béké mbo Sedisadémmu.

¹⁴ De kó bëhääpònmbè béké do béké káké mbé céí tù mmè mme sitobè, Sudaa kó bëhääpònmbè iwéí yembè sikòupíkòùsítäati (300000) kòò ãápònkpótì Adinaa mbé baké.

¹⁵ Kéké ohääpònkpótì Yoananni nhò pòkoo, kéké baké bëhääpònmbè sikòupíkòùsídé nè sikòupípísini (280000)

¹⁶ Sikidi bire Amasia ohääpònkpótì wèè do duó nhomáà nè o mómmuo nké bo pí nti Yiè nKuyie nkó mutãmmú kòò nhò pòkoo kéké baké bëhääpònmbè yekõmbò yembè béké nò mmudoò. Kéké béké mbo sikòupíkòùsídé (200000)

¹⁷ Bensamee kó kuwuó mmiéké kéké dikõmbùò yiè Ediada wèè nò mmudoò kòò mbaké bëhääpònmbè

sikəupíkòùsìdé (200000) bèè nə nkə tāñ dətannè kε nə nkə kéí ntidɔpìtì.

18 Kè Yosabadi nhò tūnko nè bəhāñpòmbè tekəupíkòùtè nè sikəupípísìni (18000) bèè bàáti mudoò kpéí.

19 Beèè do pĩ nhokpààtù tàmmú, kε nè mbúútí ò kànnè bè Sudaa tenkè kəməu kó yεhεkè iduotí fité yè.

18

Sosafati taunnèmè Akabu (Wénté 1 Bekpààtìbè 22:1-4)

1 Kè Sosafatii məəte tikpàtì mediè kòo yètìrìi feité kòo kóò dapàà mpuoke Akabu kóo sapàà, kè bèè tau.

2 Kè dèè yĩ yεbie mmayè kòo kpààtì Sosafati nè o kəbe kè bèè kətε Sammarii kε bo dəu nyIsidayεeribε kóo kpààtì Akabu, kè Akabuu ò dòò kupòòkù wenwe nè o kəbe bèè ò neínè, kε bè kùɔ ipε nè inààkε mediè, kέdeè kénáké Sosafati kε dò: Tí kətε kέdo Damoti εì dìi bo Kadaadi tempε mmiεke di kəbe kε dì fiète.

3 Wenwe Akabu Isidayεeribε kóo kpààtì kε wèè beké Sudaa kəbe kóo kpààtì Sosafati kε dò: A dó kέ n neinè kε tí kətε kέdo Damoti εì dìi bo Kadaadi tempε mmiεke mudoòà?

Kè Sosafatii ò těníné kε dò: Mí nnè fɔ̄ nti wẽñmu, n kó benitìbè nè a kəbe ti kərimu kε bo bè dokénè.

Bèè soú nkε tú bè nàá nKuyie mpãänáañti (Wénté 1 Bekpààtìbè 22:5-12)

4 Kè Sosafatii náké Isidayεeribε kóo kpààtì kε dò: Beé nti Yiè nKuyie nkε tí yà kù yóó ti náké tì.

5 Kè Isidayεeribε kóo kpààtì tí Kuyie mpãänáañti náamòbè sikəusìnàà (400) kε bè beke kε dò: Ti kətε kέ

do Damoti eì dìì bo Kadaadi tempë mmiëkë mudoòà yáà tí yóú? Kè bëe ò tènné ke dò: Koté, Kuyie nyóó bë ãnnému a nou miëkë.

6 Kè Sosafati dò: Ti Yiè nKuyie mpääñáañtì náañtò mòù í kpaá ke bo dié nti bo na kékoté wèè borè këbeé nti Yiè nKuyie nti dò tàà?

7 Kè Isidayeeeribe kóo kpààtì tènné Sosafati ke dò: Kuyie mpääñáañtì náañtò mòù kpaámu, ti bo koté wèè borè këbeé nti Yiè nKuyie nti mòke tì. Nè we ti me nyí naati, nh õ ò beé kòò í nni nnàké tisààtì matì. Ò õ n náké tiyeiti nti, Imida birë Misee nwe.

Kè Sosafati dò: Okpààtì bá nnáá mmemmmë botí.

8 Kè Isidayeeeribe kóo ãápòntì yú bë fõntë wè kòò pí ntekpààticíëtè miëkë mutõmmú kóò nàké ke dò: Koté mecãã nkéyúní Imida birë Misee.

9 Kè Isidayeeeribe kóo kpààtì nè Sudaa kòbe kou ke bëe dááti be kpààtiyààtì kénkari bá wè o kpààtikàrì ìnkè. Sammarii eì kó dibòrì nùù ditíínkari, kè Kuyie mpääñáañtì náamòbè nàá mbe pääñáañtì.

10 Kè Kennanaa birë Sidekià duó nke bë ò má timátì ke dë dò nyeyìè, kòò béri nke dò: Kuyie ntu n è de kó yeyìè nyé a yóó nkümmùmè Sidii kòbe kë bë dèè.

11 Kè Kuyie mpääñáañtì náamòbè tòbè baa nnáá ntiì máà, ke tú koté këdo Damoti eì dìì bo Kadaadi tempë, ti Yiè nKuyie nyóó bë ãnnému a nou miëkë kàa bë na.

Kuyie mpääñáañtì náañtò Misee nàkémè Akabu yóó yëkemè

(Wénté 1 Bekpààtìbè 22:13-28)

12 Mεmìmε kè bè tɔ nwè koò bo yúní Misee, kòo náké Misee ke dò: Kuyie mpãänáañtì náamìbè bẽmou wẽ ndinùù dìlmáà ndi ke náá nhokpààtì tìmatì máà, á tünne be kpèti kóò náké weè yóó namè.

13 Kè Misee ò náké ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu, Kuyie n tū nkù n náké tì, n yóó ti mbéi.

14 Kòo tuøkení dìì mònñì okpààtì borè, kòo kpààtìi ò beke ke dò: Misee, tí kòte kédo Damɔti εì dìì bo Kadaadi tempẽ mmieke mudoòà? Kòò dò: Kòtènè di yóó bè namu ti Yiè nKuyie nyóó di duómmu de kó diheì.

15 Kòo kpààtìi ò náké ke dò: Nè yíe ndøke n da báámmè, kè n tú á n náké timómmonti ti Yiè nKuyie ndq náké tì.

16 De mònñì ndi Misee ò nákémè ke dò: N yàmu Isidayeeeribè ciëtémè yetärè ïnkè, ke dònnè tipièti tìi í məke wèè tì cëmmú. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nkè tú, bè ténke í məke wèè bè ni, bá wè wè kò nho cñëtè nè kunaatí.

17 Kè Isidayeeeribè kóó kpààtìi náké Sosafati ke dò: N do da nákému kè n dò, ò ɔɔ i nni nnáké tìmatì kè tì ntú tisààtì, ò ɔ nnáké tì timou tì ɔ ntú tiyeiti nti.

18 Kè Misee yíé kóò náké ke dò: Okpààtì kénté ti Yiè nKuyie ntú mù, n yàmu ti Yiè nKuyie nkè kù kàri ku kpààtìkàri ïnkè, kè keñnkè kó bækperibè còmmú, bië nkubakù yoú betabè kucàñku,

19 kè ti Yiè nKuyie ndò: We mbo kòte késouté Akabu kòo kòte kédo Damɔti εì dìì bo Kadaadi tempẽ nkè bëe ò na? Kè yie ndò muu nkòò təù dò mutemù.

20 De mònñì kè bëe kperibè kóó məùu còmmú ti Yiè nKuyie nyììkè ke bëi nkè dò: Mí m bo kòte kóò souté. Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dò: A yóó yíme?

21 Kòo dò: m bo naá meyáàbìsíyèmmè kéta a pãänáaàntì náamìbè bëmou nò miëke. Kè ti Yiè nKuyie nhò tènné ke dò: Kòte kéké bë souté, a yóó namu, kòte kéké më dò.

22 Ti Yiè nKuyie nkuù ãnné meyáàbìsíyèmmè ku pãänáaàntì náamìbè nò miëke. Kù tū ndó kéké da dò mëyei mmé.

23 Dë mònnì kéké Kennanaa bire Sidekia tóónko Misee borè kóó bënte ke dò: Ònké bíéké nké ti Yiè nKuyie nkó Muyaá nyèmè m borè ke da bëinnè.

24 Kéké Misee dò: A bo dè yà a bo ntati dìi yiè sicéi ke yëti ke wanti a bo sori dè.

25 Kéké Isidayeeeribé kóó kpààtì dò: Pïnnè Misee kékéte kóó duó nwèè baké diheì, Amoo nè okpààtì bire Soasi,

26 kéké bë náké ke dò: Okpààtì tu a kpetínné dë kóó nítì kéké nhò duò mpéé sámìpó nè menie nsámìpó kémìbaanè m bo wëtenènímè kukðñnaatí.

27 Kéké Misee dò: Kàa wëtenèní kukðñnaqtí nè mû kó dinùù dòke Kuyie mbéimmè. Kòo deè kékéi nké dò: Díndi benítibè dimou keènè n yímù!

*Bë kùwmè Akabu mudoò miëke
(Wénté 1 Bekpààtìbè 22:29-40)*

28 Mëmìme Isidayeeeribé kóó kpààtì nè Sudaa këbe kou kéké bëe kòte këdo Damoti èi dìi bo Kadaadi tempé mmiëke mudoò.

29 Kéké Isidayeeeribé kóó kpààtì náké Sudaa këbe kóó kpààtì Sosafati ke dò: N yóó ceete m máà ndi kéta mudoò miëke kéké fô nni nhã a kpààtlyààtì.

Mëmìme Isidayeeeribé kóó kpààtì cèètèmè omáà kéta mudoò miëke.

30 Dë mònnì ke sô nSidii këbe kóó kpààtì nákému o kó bëhãapòmbè bëè ni bëè deke o kpàrànaaséi ke yí,

bè bá nwanti bəhääpòmbè sámìpóbè yoo iwëi yembè.
Bè nwanti Isidayeerie kóo kpààtì máà ndi.

31 Dε mònnì kè bëè ni sikpàrìnaasëi kó bëdèèbè kè bëè yà Sosafati kényé kétú Akabu nwe kécoké kécëtinne ke bo ò kùo, kè Sosafatii kuónnè ti Yiè nKuyie kè kùu ò teennè kédouó nkè bëè wëte.

32 Mëmìme bëè ni sikpàrìnaasëi kó bëdèèbè bë bantémè Isidayeerie kóo kpààtì dëkemè kóò yóu kérëëté.

33 Ke sô nhonìti mòù dè bo ke tò mutàmmù kétâñ cénkoo kémáánè Isidayeerie kóo kpààtì kè kupienta dicïncïnkònnì mànku di tuuténè dè ibaatí, kòò náké wèè tûnni tækpàrìnaasäntè ke dò: Tûnte tenaasäntè kè ti ye mudoò miéké, bë n kòutemu.

34 Kè mudoò binté dε kó diyiè mediè, kè Isidayeerie kóo kpààtì ncóommú o naasäntè miéké kè bë ò pí kè bë wetí Sidii kó bəhääpòmbè kè dè nyóó tuøke kuyuoku kòò ku.

19

Sosafati kannemè bekótibè Sudaa tenkè

1 Kè Sudaa kòbe kóo kpààtì kò nho cië Sedisadëmmu nè kukõnnaatí.

2 Kè Ananni bire Yeu Kuyie mpãänáañti náañtò ò co kòò beke ke dò: Dè dòmmé kàa teennè onitiyiwi? A dò ti Yiè nKuyie ndootitòbè mbeà? A dòò dè dëè te kè ti Yiè nKuyie mmieké yóó da do.

3 Desààrè né bomu a dòò dè ke yé a cóummè itedéí ìi do bo diheì, ke duó nha yèmmè ke tûnné Kuyie.

4 Kè Sosafati mbo Sedisadëmmu kewëte kétíté kéké ndihéì kétúoté Bëerisebaa kéntò kétuøkenè

Efadaimmu tārì, kε bo tēnnéní bεnìtìbè ti Yiè nKuyie mborè, kunku bε yembè do tū nkù.

5 Kòo kannε bekótìbè Sudaa tempε nkó yεhekε iduotí fité yε yemɔu, bá dìì εì nè di kó bekótìbè,

6 kε bε nàké ke dò: Dí n dakε kεmpf ndi tɔmmú mesàà nkε bá mbekù bεnìtìbè dómè, dí mbekù ti Yiè nKuyie ndómè, kù yó ndi bonèmu dε kó mutɔmmú miékε.

7 Dí ndé ti Yiè nKuyie nkéndakε di p̄i mmùù tɔmmú kpéí, kε yé ti Yiè nKuyie nkunku ti tū nkù borè siyáàbísí í bomè, ku borè mebatimè í bo, kù í cœú ticuuti.

8 Bá nε Sedisadεmmu miékoo, kε Sosafatii kannε ikuó niùbè nè Defiibε, nè Isidayεeribε cε̄i kó bekótìbè, kε bε bo mbekùnè Sedisadεmmu εì kòbε ke tū ti Yiè nKuyie nyé mmù, ke tūnni bε kpeti.

9 Kòo bε duó ndinùù ke dò: Mεm̄me di yóó ndɔɔrimè kéndé ti Yiè nKuyie, kε tū nku yé mmù nè meyèmmè mèmáà.

10 Bá dìì mònñì kε di kòbε bεè bo yεhekε kε bε níí tɔní tìmatì, kòò məù weè kùo onìtì yoo ò yeténè ikuó, yoo Kuyie ntannùù marì, yoo ikuó teì mai, dí tì wènté, kε mbε tiè nkε dε nwenni, kε dèε yie nkε bε báá yeténè ti Yiè nKuyie nkε ku miékε báá di do díndi nè di kòbε. Kε di me ndɔɔri di báá yeténè Kuyie.

11 Nte ikuó niùtì diɛwè Amadia wèè yó ndi baké ti Yiè nKuyie nkó mutɔmmú mumɔu miékε, kε Isimayεeri bire Sebadia mbaké Sudaa ke teénnè mí nhokpààtì. Kε Defiibε biε yó ndi bonèmu ke p̄i nyepáte kó mutɔmmú. Ítéñè ke p̄i mmutɔmmú nè dikɔm̄bùò ti Yiè nKuyie nyó mbonèmu wèè dàòri dèè wenni.

20

Sosafati namè Mɔabiibε nè Amɔniibε

¹ Kè Mɔabu kɔbe nè Amɔniibε kè bè nkɔri ke bo do Sosafati mudoò kè Mεuniibεe bè cie.

² Kè bɛe kɔte ké ti nàké okpààtì Sosafati ke dò: Beħħāpħòmbè mabè bɛe iténí ke sū mesàà nkε yóó da do mudoò, bɛe iténí Edəmmu εì ndi dàmēèrì mukókúó nkou kó diyáà ke bo Asasɔnni Tamaa diheì bɛ tu dì Ānkedi.

³ Mεmme kè Sosafatii depε kétāäté ke bo beé nti Yiè nKuyie, kéduó nkè Sudaa tempε nkumou kɔbeε bou dinùù.

⁴ Kè Sudaa kó kuwuø nkɔbeε iténí Sudaa ekkε yεmou kétíí nkε bo kuónnè ti Yiè nKuyie.

⁵ Kè Sosafatii cόommú Sudaa εì kɔbe nè Sedisadεmmu εì kɔbe be iìkkε, ti Yiè nKuyie ncíëtè iìkkε kénwetí te dànkù pànkù,

⁶ kékántè ti Yiè nKuyie nkε dò: Kuyie nti yεmbè do tū nkù dè i tú f᠁òò baké keñkè, ke baké yεbotè yεmou kó yεkpààtìyøà? F᠁òò məke muwεrímú ke kpeñní, òmɔù báá na ké da dokénè.

⁷ F᠁òò tu Kuyie nti tū nkù, f᠁òò bëti bɛè do maá di nhéì ke kànnε a nìtìbè Isidayeeεribε bɛ yènnímè Esibiti. Bembε Abarahammu a dó wè yaàbí sãà.

⁸ Kè bɛ dì kàri ke da maá tecíëtè a yètìrì yó nyu dè, ke béi nkε yí:

⁹ Kè dè dò mmεyei mmamè ti tùòkení, kè dè dò mbè ti do mudoò mmu, yoo a yǔ́ ti to nyε, yoo mutenkū́ mmuù tanní, yoo dikònní, ti yóó kɔte kécómmú teè cíëtè borè, ke yé a yètìrì de nyumè, ké da kuónnè mεyeñcaàrlmè mèè ti tùòkení mε kpéí, kàa keè ti dabùò nké tí dεeté.

10 Wénté Amwo eì kòbè nè Mòabu eì kòbè nè Edòmmu eì kòbè, kë ti do mudoò, ti yembè do yènní dìi mònnì Esibiti kó dihéì kàa duó nkè bèe bè pеé nkè í mbè pònte.

11 Né nte de kó benítìbè bè ti duó ntì cuuti tú bè bo ti bëtimè këtenkè a ti duó nkè kë ti kë te.

12 Fò nKuyie nti tù nkù poté bë, ti í mòkè muwërímú mamù dë kó kunìlti ììkè, kù kérínimú kë bo ti do mudoò ti í yé ti bo dòò tì, ti búó fò nwe.

13 Mèmìmè kë Sudaa kòbè bëmou ncómmú ti Yiè nKuyie nyììkè, bëmou nè benitipòbè nè ibí.

Ti Yiè nKuyie nduómmè kë Sudaa kòbè bë na

14 Kë bë ntíkú, kë ti Yiè nKuyie nYaá cúténí Defiibë botí kou mòù Asafu yaàbire Yayeeedi ìnkè. Asafu weè do peité Matanniya, kë wèe peité Yeiyeeedi, kë Yeiyeeedi peité Bennaya, kòò peité Sakarii, kë Sakarii nè peité Yasiiedi.

15 Kë Yasiiedi píïké mediè nkè dò: Kénténè mesàà dimou, díndi Sudaa kòbè nè Sedisadëmmu kòbè, nè fò ndëkè okpààtì Sosafati! Nte ti Yiè nKuyie ndi náá ntì: Di báá depë, kë kufòwaá nni ndi bo de kó kuhääpònnìlti ììkè. Ke yé de kó mudoò í tú di kòmu, mù tu Kuyie nkòmu mmu.

16 Nanke dí íté kë bë do, nte bë ke deëtìní Atisiti kó ditennì, di naa yóó bë bùóténè kukó nwetí ndè ndë Yeduyeeedi kó dikpáà.

17 Di í yóó bë dokénè, kë di tùòkoo, di cómmú kénwúó nti Yiè nKuyie nyóó di deëté mèè botí. Sudaa kòbè nè Sedisadëmmu kòbè bá ndénè kë di kòntì nhau. Nanke dí yèroo kë bë bùóténè ti Yiè nKuyie nyó ndi bonèmu.

18 Kè Sosafatii kõnke késinnóo ketenkè, kè Sedisadëmmu kòbe nè Sudaa kòbe bëmou kè bëe kõnke késinnóo ketenkè ti Yiè nKuyie nyìlkè ké kù sànte.

19 Kè Defiibe, Keati nè Kodee wuo kòbëe íté késäntë ti Yiè nKuyie nnè metammè kperímè kunku Isidayeeribë tū nkù.

20 Kè dèë wenté kè bë nyetì Tekoa dikpáà bíékè, kè Sosafatii íté kécómmu kébèi nke dò: Kénténè n tú mù dindi Sudaa kòbe nè Sedisadëmmu kòbe, nyìlkúnè ti Yiè nKuyie nyìnkè kunku di tū nkù, memme di bo namè ké bë bàao, ntéñinè kéntá Kuyie päännáahti náam'bè di náá ntì. Memme di bo bë namè.

21 Sosafati nè o èì kòbe kè bëe wënné kétíí nkétanké bëdèmbè, kè bëe dáatì tiyàatì bë cånné tì mudèmmù kpéí, kòo bë nií mbehãápòmbè iìkè kè bë ndiè nke sàntí ti Yiè nKuyie nke tú: Ndiènnè ke sàntí ti Yiè nke yé ku sàà ndeumè sáá.

22 Bè keté dìì mònnì ke diè nke déukùnko ti Yiè nKuyie nnè yesáá nkè kùu duó nkè Amøniibë nè Møabiibë nè Edømiibë bëè do ìténi kéndá kedo Sudaa èì kòbe mudoò, kè bë í nkèè bëtòbè tu mù, kéta bëtòbè mukòù.

23 Kè Amøniibë nè Møabiibë kè bëe do Edømiibë kè bë dèë, bë dèë dìì mònnì Edømiibë kéta bëmáa mukòù.

24 Sudaa kòbe tòòkè dìì mònnì ditennì dìì sìì ndikpáà ke wénté kéyà bëcírbè kè bë còú cóú ketenkè bá òmòù í kpaá.

25 Sosafati nè o kòbe kè bëe kòte kékuti bëcírbè kéyà tinensàatì nè bë kpere desààrè kè dè nsù mesàà, kè bëe dè koú mediè bá bë í nnq ké dè kònnè demou ké ndè ei ke dò yewe yètäati ke yé dè do sùmèmu mediè.

26 Diyiè naannì yiè kè bèe tíí kubiriku makù kéndéúkunko ti Yiè nKuyie, kè dεè nte kè bèe kù yu kε dò Mesàà nkó kubiriku, ke kpaa kε me nkù yu nè yíenní.

27 Kè bèe deè kè Sosafatii niité Sudaa kəbε nè Sedisademu kəbε bεmou kè bèe kò nSedisademu nè diwèl, ke yé ti Yiè nKuyie nkuù do bè dòòmè diwèl kè bèe na be dootitobè.

28 Kè bè mbie ntibombonti nè tikutidùùtì kε eutinè siphɔmpɔɔ̄ kε kūnti Sedisademu kétuɔkenè ti Yiè nKuyie ncīetè.

29 Kè yεhekè yεmou kó yεkpààtìyɔɔ keè ti Yiè nKuyie nkuù dokénemè Isidayεeribε dootitobè kε kù depε.

30 Kè Sosafati ntɔ tikpàtì kè dè dò mbàmmùù, kè Kuyie nhò tū nkùu ò duó mmeomàpùmè diheì dimou.

*Sosafati kpàtì tùòkemè ti mànku
(Wénté 1 Bekpààtìbè 22:41-51)*

31 Sosafati do yóó di tikpàtì kε məke yεbie nsipísítāti nè yènùmmù ndi, kembaké Sudaa kəbε kε dò yεbie nsipísidé nè yènùmmù. O yɔ do tú Sidii kóo sapàà nhAsuba.

32 Kòò ntū nho cice Asaa kó kuce, kéndɔɔri ti Yiè nKuyie ndó dè.

33 Bá nè memme kε yetɔrè nkpaá bo, bənìtìbè mu ndo í duó mbəmáà Kuyie mbε yεmbè do tū nkù.

34 Sosafati tɔmmú səmmu ò mù ketémè nè ò mù pɔ́ntémè dè wàrimu Ananni bire Yeu tɔmmú pátíri mieke, ke bo Isidayεeribε kpààtibè pátíri mieke.

35 Dende kó difɔnkúò kè Sudaa kóo kpààtì Sosafatii taunnè Isidayεeribε kóo kpààtì Aasia wèè dəòrìmè do í wenni.

36 Ò do ò taunnè kè bè bo dòò bátóòbè mbé kè bè nkɔrì Tadisisi. Bè do bé dòò Esiyonni Kebé eì ndí.

37 Memmè kè Madesaa Kebé eì kou Dodafau bire Ediesee náké Sosafati Kuyie mpānáaàntì ke dò: A taunnémè Aasia kpéí nte kè ti Yiè nKuyie nyóó cake a tàmmú.

Memmè kè bátóòbèe péíté péíté ke ténke í nna ke kòtè Tadisisi.

21

1 Kè Sosafatii kò nho yembè kūñ ndè, kè bée ò kūnné o yembè fɔti Dafiti eì. Kòo bire Yodammuu sɔjté tikpàti.

*Yodammu tumè Sudaa kəbe koo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtìbè 8:16-24)*

2 Yodammu do məke o neí nsi, bē cice òmáà bē è yètè tu: Asadia nè Yeyeedi nè Sakarii nè Asadiyau nè Mikayeeeri nè Sefatia bəməu bē do tú Isidayeeeribé koo kpààti Sosafati bí nyi.

3 Bé cice do bē pāmmú yeparé dieyé nyé, timáti péítí nè mesoù nè tinenkpeti kē bē duónné yehéké iduotí fité yé Sudaa tempé mmiéke keduó nYodammu tikpàti ò tu mèè kpéí Mpo.

4 Yodammu kàri dii mənni o cice kpààtikàri kòo kpàti fííkú, de mənni ndí ò kùomè o yɔfùò kəbe bəməu bá nè Isidayeeeribé kó bekótibé mabé.

5 Yodammu do yóó di tikpàti ke məke yebie nsipisitāati nè yédeé ndí kénto tikpàti kémbo Sedisademmu ke dò yebie nyéni,

6 kétünne Isidayeeeribé kó bekpààtibé kó ice Akabu ciëtè kəbe do dòòmè. Ke yé ò do puokemè Akabu koo sapàà nwe, kédøà ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

7 Kè ti Yiè nKuyie mmé nyí ndó kékua Dafiti cíëtè kù do ò dòònè mèè taummè kpéí, ke yé kù do ò nàkémè ke dò wenwe nè o bí okpààtì báá pàà be cíëtè dimònnì marì.

8 Yodammu kpààtì mièke nke Edòmmu èì kòbè yetemè Sudaa kòbè bo mbè bakémè, kéwaá mbè koo kpààtì.

9 Kè Yodammuu íté nè o kó behääpònkótibè nè sikpàrànaaséí kè bèè kate keyènkè kedo mudoò Edomiibe, bèè do bè cèti nè bèè baké bèè dèkè sikpàrànaaséí.

10 Dè kó dimònnì ndi Edòmmu èì kòbè fiètemè bémáà Sudaa kòbè nou mièke nè yíenní.

Dè kó dimònnì dimáà mièke do nke Dibuna èì kòbè yetemè Sudaa èì kòbè koo kpààtì Yodammu kpèti ò do bütinné mèè kpéí nke ti Yiè nKuyie o yembè do tū nkù.

11 Kè Yodammu dò yetòrè Sudaa tárè ìnkè ke yúñ nSedisademu kòbè nè Sudaa kòbè kè bèè bütinné Kuyie nke nfeu yebòkè* ke cånnì.

12 Kè Kuyie mpâänáañti náañtò Edii wári dipátíri kébíi nke dò: Ti Yiè nKuyie nha cice Dafiti do tū nkù tu: A í tünne mèè kpéí nke a cice Sosafati kó kuce, o cice Asaa Sudaa koo kpààtì kòku,

13 ke tünne Isidayeeríbe kpààtìbè kó kuce ke tanné Sudaa kòbè nè Sedisademu kòbè mubawatòmmú mièke, Akabu cíëtè kòbè do dòòmè. Fò nYodammu kàa kùa a yóñfúñ kòbè, bèè tu bénìtìbè ke da pëëté.

14 Nte ti Yiè nKuyie nyóó potému kuyéíku diékù a kòbè, a bí nè a pobè nè a kpere demou.

* **21:11 feu yebòkè:** Bè do dekù sitáá ìnkè nke ke dòori yetòrè ke feu iwúñ.

15 Fò nkè yóó da bonté kemiéké kó mumɔncééémù, kè mù nyéútí yewe yemou, kénte kàa nauti yènní.

16 Memmè kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Fidisitëëbè nè Adabubé nè Etiopii èì kòbe kè bëe do Yodammu mudoò,

17 këdo Sudaà èì kéheí be kpere nè dëè kó dimàà bo tèkpààtìcîëtè kérímmú o bí nè o pobè, kòo býááttè Yoakasi weè máà nkpaá.

18 Kè ti Yiè nhò poté kemiéké kó mumɔmmú kè mù í ndò nkémieté.

19 Kè de kó mumɔmmú nyéútí yewe yemou. Dibenni déri kó mukûñ nkè de kó mumɔmmú nte kòo nauti yènní kòo féénté mediè nkékú, bá o kòbe í nhò tùo ntihúuntì bë do dòòmè o cicëbè.

20 Ò do yóó di tikpàtì ke mòke yebie nsipísítäati nè yèdëè ndi, këdi tikpàtì kémbo Sedisadëmmu kékú bá be yèmmè í ncààrè, kè bëe ò kùnné Dafiti èì, bë me nyí nhò kùnné bë kùrì dë bekpààtìbè tòbè.

22

Aasia tòmè tikpàtì

(Wénté 1 Bekpààtìbè 8:25-29, 9:27-29)

1 Kè Sedisadëmmu kòbeë duó nkè o býááttè Aasia sòaté tikpàtì ke yé Adabubé do bë domè kékú o bí ikótí imou. Memmè kè Sudaà kóo kpàtì Yodammu býááttè Aasia ntò tikpàtì.

2 Yoakasi do yóó di tikpàtì ke mòke yebie nsipísìnàà nè yèdëè ndi, këdi tikpàtì kémbo Sedisadëmmu ke dò dibenni dìmáà. Omidi kóo sapàà nhAtadii weè do tú o yò.

3 Kòo yò nhò tiè nyitié nyeyiì, kòo tünne Akabu cîëtè kòbe kó icé,

4 kédəò dèè í wənni ti Yiè nKuyie nyìlikè Akabu cíëtè kəbe do dòòmè, ke yé o cice kũñ nkó difɔnkúò bè do ò tiémmè itié nyeyi kè ii ò fétinne.

5 Ò do tünne bëè kó itié nkénēinè Isidayeeribë koo kpààtì Akabu bire Yodammu, kë bë bo dokénè Sidii koo kpààtì Asayeedi Damoti èì dìì bo Kadaadi tempë mmiëke. Kë Sidii kəbëe kòute Yodammu.

6 Koo wëte Sisedeedi ke bo taa nyekoutiyè Sidii kəbe ò kòute yé Damaa ò do dokùnè dìì mònnì Sidii koo kpààtì Asayeedi, ò ke mbo kë Sudaa koo kpààtì Yodammu bire Aasia kòte Sisedeedi ke bo dəu nhAkabu bire Yodammu nè kuyonku.

7 Kuyie nkuù do dò kékua Aasia kéduá nkè wèè kòte ke bo dəu nYodammu. Ò tùòkè dìì mònnì Yodammu borè kòò ò neinè kékate ke bo co Nim-musi bire Yeu. Ti Yiè nKuyie nkuù do tāäté Yeu kòò bo ntú okpààtì kékua Akabu cíëtè kë tè dèè.

8 Kë Yeuu dəò Kuyie nyé nwèè dəò tì Akabu cíëtè, kérñ nSudaa èì kəbe kó békótibè nè Aasia kó ibí ii do pí nhokpààtì tõmmú kë bë kùo.

9 Kë bëè wammú Aasia kòò pí nhò do səri dè Sammarii kòò təní Yeu borè, kòò kùo. Bè ò kùo mémme kòò kũnnému bake, ke yé bë do náámmè ke tú Sosafati wèè do tū ti Yiè nKuyie nnè o yèmmè mémou, o bire nde.

Aasia cíëtè temou òməù ténké í nkpaá wèè bo na kédi tikpàtì.

*Atadii fiètəmè tikpàtì
(Wénté 2 Bekpààtibè 11:1-3)*

10 Aasia yō Atadii këè dìì mònnì Aasia kumè kéíté kécómmú ke bo kuə Sudaa kpààtìcíëtè kəbe bəmou.

11 Kè Sudaa kòbe kóo kpààtì Yodammu kóo sapàà nYeoseba túóté o tãù Aasia bire Soasi ikpààtibí teì bè do dò kékoo ì miéké, ké dè sònne Kuyie ncíëtè kó kudieku makù yedúò borè wenwe nè o yuòrì bá Atadii í ndè nínté ke kùo. Yeoseba do tú ikuó nìùtì Yoyadaa pokù nwe.

12 Kè Soasii nsori bε borè Kuyie ncíëtè miéké yεbie nyèkuò kè Atadii tu diheì kóo kpààtì.

23

*Bè còúmmè mèkùò nSoasi kòò pñ ntikpàtì
(Wénté 2 Bekpààtibè 11:4-20)*

1 Dibenni yiénnì miéké, kè ikuó nìùtì Yoyada túóté metàätímè nè dikõmbùò kédøònè metaummmè bεhääpònkótibè bëè baké bεhääpòmbè sikou bεè tu: Yeodammu bire Asadia nè Yoananni bire Isimayεeri nè Obedi bire Asadia nè Adaya bire Maseya nè Sikidi bire Edisafati.

2 Kè bëè ce nSudaa tenkè kemou kétíí nDefiibε bëè bo Sudaa tenkè kó yεhekè yεmou, nè Isidayεeribε cεí kó bεkótibè kè bëè kɔtε Sedisqdemmu.

3 Kè ditínnì dimou tíí nkédøònè okpààtì metaummmè Kuyie ncíëtè miéké, kè ikuó nìùtì Yoyada bë nàké ke dò: Nte okpààtì bire dëè yóó naá nhokpààtì ti Yiè nKuyie ndo tì nàké Dafiti ke yε ndè ndòmmè.

4 Nte di yóó yñmè ikuó nìùbè nè Defiibε bëè te mutòmmú teompùtè yiè, dí bë toté yetífrè yetāáti, kè ditínnì ketirì mbaa nyεbòrè.

5 Kè ditínnì didérì mbaa tekpààticiëtè kè ditāánnì mbaa dibòrì bë tu dì dipüñ kó dibòrì, kè benítibè bemou mbo ti Yiè nKuyie ncíëtè dànkù miéké.

6 Òmòù báá ta ti Yiè nKuyie ncíètè miéké kè dè í tú ikuó niùbè nè Defiibé bèè ni Kuyie ncíètè miéké mutɔmmú, kè yé bè bè cànínémèmu de kó mutɔmmú kpéí. Kè benítìbè mbo ti Yiè nKuyie ncíètè dànkù.

7 Kè Defiibee cëëte okpààtì bá wè kòò mpikú o kpàrinenkù, kòò mòù tanní tecíètè miéké bèe ò kùo. Kòò kpààtì yëti dí nhò neínè kòò kũntiní di nhò neínè.

8 Kè Defiibé bëmòu nè Sudaq kòbe bëmòu kè bë ndɔɔri ikuó niùtì Yoyada bè náké ke yé mmù. Bá wè kòò tui nho kó benítìbè bèè te mutɔmmú de kó teomþutè yiè nè bèè dò nkéomþè de kó teomþutè yiè. Kè yé ikuó niùtì Yoyada do dómè bè mpí mmutɔmmú de kó diyiè.

9 Kè ikuó niùtì Yoyada duó mbèè baké bëhääpòmbè sikòu yεkpää nnè tidɔpìùtì diëti nè tisámþotì okpààtì Dafiti do te dè kë dè duó nKuyie ncíètè.

10 Kè bëe bë cónné kétuóté Kuyie ncíètè bakù yoú kéntø kétuøkenè te bakù cànku, kédíténè diwüñtònnì nè Kuyie ncíètè de saku, bá wè kè wè mpikú o kpàrinentì, kè bë cëti okpààtì.

11 Kè bëe kòtenní okpààtì birë kë dè òó ndikpààtìpìì kë dè duó nKuyie ntannò pátíri, kë bëe dè kànné tikpààtì kè ikuó niùtì Yoyada nè o bí kë bëe dè còú mmekùò nkè bë mpíëkù ke tú Yoasi weè tu okpààtì.

12 Mεnìmë kë Atadii keè ditínnì ùúmè kë cokù kë sántí okpààtì.

13 Koò kòtoo bë borë ti Yiè nKuyie ncíètè miéké kénwúó, kéyà okpààtì kòò còrmú dibòrì borë

diwñštònnì ìnkè. Kè bëhãpònkokótibè nè bëè tò sipòmpòkè kè bë ò murí, kè diwèì bo diheì yembè bëmou, kè bë eu sipòmpòkè, kè bëdèmbè dìè nyèsaa nkó iyie kë bie ndebémbénnè. Kè Atadii këté o yààtì kékéi nke dò: Bè m bòmmu! Bè m bòmmu!

14 Mèmìme kë ikuá niùtì Yoyada deite bëhãpònkokótibè bëè baké bëhãpònmbè sikou, kë bë nàké ke dò: Dennènè we ditìnnì mièke! Kòò mòù ò tû ndí ò kùo. Kë yé ikuá niùtì do bëimmè ke dò bë báá ò kùo ti Yiè nKuyie ncíètè mièke.

15 Kè bëè ò pí nké nhò dèri kétuokè tekpààtìcíètè borè, dibòrì bë tu dì siséi kó dibòrì, kë dè nhò kùo.

16 Mèmìme Yoyada dòònèmè metaummmè bënítìbè bëmou nè okpààtì kë dè bo yie nké bë ntú ti Yiè nKuyie nkòbe.

17 Kè bënítìbè bëmouu kòte dibòò Baadi cíètè, kë tè pùo, képuonnè yewñštòrè nè sitenkaañii këkuonè obòayiè mMatâa yewñštòrè také.

18 Kè ikuá niùtì Yoyada duó nké ikuá niùbè nè Defiibe kë bë mbaa ti Yiè nKuyie ncíètè. Dafiti do bë totímè yefirè ti Yiè nKuyie ncíètè mièke kë bë bo nfeu ti Yiè nKuyie nyiwñsh kë tuò. Møyisi do wàri dë kó ikuá kë yé ndè ndòommè. Kè bë ndè dòòri nè diwèì kë diè nDafiti do keú ìì yie.

19 Kë duó nké bë mbaa nti Yiè nKuyie ncíètè kó yebòrè. Bëè sãú mbemáà nè meborime mamè kë bë kóò mòù báá ta.

20 Kè Yoyada tíí bëhãpònkokótibè bëè baké bëhãpònmbè sikou nè diheì kó bëkótibè bëè baké nè diheì yembè bëmou. Kòò túóté okpààtì ti Yiè

nKuyie ncíëtè miéké, kóò tanné tekpààticíëtè kó dibòrì dierì kóò kànné dikpààtikàrì.

²¹ Diheì yembè bémou kè diwèì mbè bo, kè diheì nkari bàmmùù.

Bè do kùo Atadii nè disiè ndi.

24

*Soasi dimè tikpàti ke tûntè Kuyie ncíëtè
(Wénté 2 Bekpààtìbè 12:1-17)*

¹ Soasi do yóó di tikpàti ke máké yebié nyéyieké ndi, kéntø tikpàti ke dà yebié nsipísinàà ke bo Sedisademu o yõ do tú Beérisebaa èì kou nwe, kòò yètìrì tu Sibia.

² Kè Soasii ndøori ti Yiè nKuyie ndó dè ikuó niùtì Yoyada fòmmu mumou miéké.

³ Kè Yoyada ò puó mbenitipòbè bèdébè kòò pié initidabí nè initipobí.

⁴ De kó difñkúò kè Soasii duá nho yèmmè ke bo tûntè ti Yiè nKuyie ncíëtè.

⁵ Kòò tíí nyikuó niùbè nè Defiibe ké bè nàké ke dà: Kötènè Sudaa èkè kécuóní idíítí Isidayeeeribé bémou borè. Bá dìì benni Kuyie ncíëtè tûntimù kpéí. Døònè ti mècää.

Bá Defiibe í ntì dòò mècää.

⁶ Kòò kpààtì yú ikuó niùtì dièwè Yoyada kóò beke ke dà: Ti Yiè nKuyie nkóó tɔntì Mɔyiisi do yë nDefiibe ní cuó wèè dàmpóò Sudaa kòbe kó yehékè nè Sedisademu Kuyie ncíëtè kpéí. Dè dòmmè kè bè í ò cuó?

⁷ Onitipoyeiwe Atadii nè o bí bëè cáké Kuyie ncíëtè ke tùóté ti Yiè nKuyie ncíëtè kó tinentì bë cånné tì kë tì pñnnè dibòò Baadi kó mutɔmmú.

8 Mεmìmε kòò kpààtì dò bëe døò tøtøute ké tè ïnné ti Yiè nKuyie ncíètè bòrì ditowaà bíékè,

9 képíèké Sudaa ekè nè Sedisademu bè dòmmè kéntøuní ti Yiè nKuyie nkóo tøntì Moyisi do bëi ndikpáà miëke kényë nyIsidayëeribe dò nkényietì ìì dííti.

10 Kè diwèli pí mbekótibè bëmou nè bënítìbè bëmou kë bë ntøuní idííti ke ãà de kó tøtøute miëke kë tè yàa piénnè.

11 Defiibe yà dìì mònnì tøtøute cëekemè ké tè tùóté kékate kë tè duó mbèè pínnè okpààtì mutõmmú, kë okpààtì kó opátíwâåttì nè ikuó niùti diewè kou kë bëe tè tùóté kéuté idííti kewëtení kë tè ïnné te do ũkú dè. Bè do me døori yewe yemou kécuó idííti mediè.

12 Kòò kpààtì nè ikuó niùti Yoyada kë bëe ì tùóté keduó mbèè ni ti Yiè nKuyie ncíètè kó mutõmmú kë bë nyietì betácièbè nè bëdabeesñòbè nè bëè pí ntimáti kó mutõmmú nè disøawñò këmu, kë bë bo tûntenè ti Yiè nKuyie ncíètè.

13 Kè betõmbè mpí mmutõmmú ke tûnni Kuyie ncíètè kë dè kérí séi. Mεmìmε bë tûntemè ti Yiè nKuyie ncíètè kë tèe kpenke mesàà.

14 Bè dèè dìì mònnì kétøo okpààtì Yoyada timáti péiti sɔnti kë bëe tì dàònè ti Yiè nKuyie ncíètè kó tinentì bë yó mpínnè tì mutõmmú, ke feu iwñò kë tuò, ibòòke nè mesøo nkó tinentì tøti nè timáti péiti kpëti kë bë nfeu ti Yiè nKuyie ncíètè miëke iwñò sâà kë tuò, Yoyada fòmmu mumou miëke.

Soasi yetemè Kuyie

15 Kè Yoyada kóté kétuòkë o we kékú, kë nyóó kú ke mòkë yebie ntékòùtè nè sipísítäati (130).

16 Kè bèe ò kùnné bè kùrì dè bekpààtìbè Dafiti èì kó ifñti. Ke yé ò dàòrimè Isidayeecribe mesàà, ke dàori Kuyie ndó dè ke dake ku cíëtè kpéí.

17 Yoyada kùñ nkó difñnkúò, kè Sudaa tempè nkó bekpààtìbè kòte kédou nhokpààtì kékõnke o iikè kóò déukùnne kè wèe yie mbè kpéti.

18 Memìmè bè bütínnémè ti Yiè nKuyie ncíëtè bë yembè do tù nkù kédòò sibòøtenkaanì kékííkú itedeí. Kè ti Yiè nKuyie mmiiekèe do Sudaa tempè nnè Sedisadëmmu dè kó mecaàrimè kpéí.

19 Kè ti Yiè nKuyie ntò nku pääñáañti náamìbè kè bèe bë nàké kè bë bo wëtení ku borè bá bë í mbè kénité.

20 Memìmè kè Kuyie nYaá ncúténí ikuó niùtì Yoyada bire Sakarii ìnkè, kòò còmmú benítìbè iikè kékéi nke dò: Kuyie ntú dè dòmmme kè di yete ku tannò di í yóó yà mesàà mmamè di me nkù yetemè kù di yetemu.

21 Memìmè kè bèe dake o kpéí nkòò kpààtì duó nkè bèe ò buòtí yetárè ti Yiè nKuyie ncíëtè towaà kékua.

22 Okpààtì Soasi do í kpaá yé Yoyada do ò dàò mèè sàà kékua o bire Sakarii kòò nyóó kú, kékéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nni nwúó nké ti púté.

Soasi kpààtì kó kumàñku

(Wénté 2 Bekpààtìbè 12:18-22)

23 Kè dibenni terì nyetiní kè Sidii kó behãäpòmbèè kòtení kédo Soasi Sudaa kpààtìyuu nè Sedisadëmmu èì kékua yehékè kó behækènkótìbè bémou kéheí bë kpere, kè dè duó nDamaasi èì kóo kpààtì demou.

24 Sidii kó behãäpòmbè me nyí nkòtoo ke sù, kè Sudaa kòbe bëe nsù ke í sénní kè ti Yiè nKuyie mbè

ãnné Sidii kó bëhääpòmbè nəu miéké, ke yé bë do kù bùtinnémè kunku be yembè do tū nkù. Ti Yiè nKuyie nkuù do duá nkè Sidii kó bëhääpòmbèe bë poté ke bo yúñ mbe to,

²⁵ kékoute okpààtì mesàà nkè wè nduó ke mə nkè bëe pëëté kóò yóú, kòò kó bëtòmbèe dake o kpéí ò kùo mèè kpéí ikuó niùtì Yoyada bire, kë bëe ò kùo o dòù ñkè, kë bëe ò kùnné Dafiti eì bë né do í ò kùnné bekpààtibè kó ifòti.

²⁶ Nte bëe do dàke o kpéí: Aməniibë botí kóó nitipòkù Simmeati bire Sabadi nè Məabiibë botí kóó nitipòkù Simudi bire Yoyabadi.

²⁷ O bí yètè nè o tàmmú diëmù ò pí mmù nè ò tûntemè Kuyie ncëtè dè wàrimu bekpààtìbè dòòrìmè pátíri miéké.

25

Amasia tòmè tikpàtì (Wénté 2 Bekpààtìbè 14:1-7)

¹ Amasia do yóó di tikpàtì ke məké yebie nsipísídé nè yènùmmù ndi kéntò tikpàtì ke dò yebie nsipísídé nè yèwéi, ke bo Sedisadëmmu. Kè o yô ntú Sedisadëmmu kou kòò yètìrì tu Yoadanni.

² Kòò ndòòri ti Yiè nKuyie ndó dè, ke né í nkù duá nho yèmmè memou.

³ O kpàtì fiúkú dìì mònnì ke dèè, kòò kuò o tòmbè bëe do kùo o cice.

⁴ Ô me nyí nkùo be bí, ò do tûnné ti Yiè nKuyie nduó nyìì kuó nyi Moyiisi kòò ì wàri ke tú: Debire cice báá kú o bire caàrìmè kpéí, debire me mbáá kú de cice caàrìmè kpéí. Bá wè ò dò nkékú o caàrìmè kpéí nké.

⁵ Memmè kè Amasia tii nSudaa kɔbe nè Beensamee kɔbe bɛ naàmunti duó ke dòmmè, kétanké bɛè bo mbaké bɛhãapòmbè sikupí nè sikou. Kè bɛe kaa mbenitidaabè bɛè mòke yεbie nsipísìdè kéndeètinko, ke nɔ nkε tãù yεkpãà, ke nɔ nkε kεí ntidɔpiìtì, kè bɛ mbo bɛnìtbè sikɔupíkɔusítãati (300000).

⁶ Kòo duó timáti péítì tónnì bɛtãati kó kudonku Isidayeeeribε kpààtiyuu kè bɛe ò duó mbehãapòmbè yεkɔmbò yεmbè kè bɛ mbo tekɔupíkɔutè (100000).

⁷ Kè Kuyie nkóo nìti mɔù nè kɔtení kóò nàké ke dò: Okpààtì! A báá neinè Isidayeeeribε kó bɛhãapòmbè mabè bɛmbε Efadaimmu kɔbe, ti Yiè nKuyie nyí bɛ bonè.

⁸ Kàa bɛ neinè bá kàa nù ndokénè dikɔmbùò a dootitobè yóó da namu, ke yε Kuyie nkuù mòkemè muwẽrimú, kè kuù ñ nte kàa na, kuù mɛ nhɔ nte kàa do.

⁹ Kè Amasia beke Kuyie nkóo nìti ke dò: Kè n nè yeti tì máti péítì tónnì bɛtãati Isidayeeeribε kó dihãapòntñnnì tá? Kè Kuyie nkóo nìti ò tẽnné ke dò: Ti Yiè nKuyie mbo na ké da duó nkè dèe pεeté mɛmmɛ.

¹⁰ Memmè kè Amasia yate Efadaimmu kó kuwuɔ nkɔbe ke dò, bɛe kò, kè bɛ miɛkεe còúté Sudaa kɔbe mediè, nkè bɛe kònne kɛmiekε.

¹¹ Kè Amasia túóté dikɔmbùò, kétúóté o ãapòmbè kè bɛe kɔte kubiriku bɛ tu kù mukókúó nkó kubiriku. Dendè ò kùomè Edɔmmu eì kó bɛhãapòmbè tekɔupípítè (10000).

¹² Kè Sudaa kɔbe kó bɛhãapòmbè p̄immú bɛhãapòmbè tɔbè ké bɛ dèkenè ditarì yómmè ké bɛ tèntení kè bɛe duoní kékú bɛmɔu.

¹³ Bɛhãapòmbè tɔbè Amasia do yete ke dò bɛè bá nneí mudoò ké bɛ kpɛnné, kè bɛe kɔte kédo

Sudaa kɔbe kó yehækè, kétuóté Sammarii, kéntɔ kétuəkenè Beti-Ono. Kè bɛe bɛ kùo kétuəke bənìtibè sikɔupísítãati (3000), kéhẽi bɛ kpere péu, bá dè í mmɔkè dè mämè.

*Isidayeeeribe kpààtì Soasi namè Amasia
(Wénté 2 Bekpààtìbè 14:8-14)*

¹⁴ Mεmìmε kɛ Amasiaa nɑ Edomiibε kénkũntiní kε tɔ bɛ bɔətenkaanli kɛ sì fñi nkénkɔnkù kɛ sì báá, kɛ sì tùò tihúúnti.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie mmiɛkεe yè Amasia kɛ kùu tɔnko ku pãänáaànti náaàntò kòo ò náké kɛ dò: Dè yñme kàa tñunne yebokè yèè í na kɛ deeté ye kɔbe n nòùtè miɛkε?

¹⁶ Ò kpaa kɛ mε nnáá nkòo kpààtì ò bàao, kóò beke kɛ dò: A túmu wèè duò mmí nhokpààtì itiénnáà! Yñ káré, kɛ mεè dɔkε a bo cɔuté tiyëñti.

Mεmìmε kɛ Kuyie mpãänáaànti náaàntò cíékké kɛ né bái n kɛ dò: N yñmu Kuyie n kuù tãätémè kɛ bo da kuɔ dεè te a dè dòòmè kɛ í kënté n tié.

¹⁷ Kè bɛe tié nSudaa kóo kpààtì Amasia kòo tɔ nkɛ bɛe náké Yeu birε Yoakasi birε Soasi Isidayeeeribe kóo kpààtì kɛ dò: Amasia tú á kɔtoo kɛ di búóté.

¹⁸ Kè Isidayeeeribe kóo kpààtì Soasii ténné Sudaa kóo kpààtì Amasia kɛ dò: Dimaa kó tipotì tì do náké diyiè mari Dimaa kó dətedierè kɛ dò dèè tì duó ndε kóo sapáà nkɛ tì puó nti kóo dapàà, kɛ Dimaa kó mupímpímmù né yènní ké tì na ké ütiroo.

¹⁹ A na Edɔmmu kɔbe mbε, kɛ dεè kó tefentè da bo. Né mbo a cíéttè kɛ sãntí amáà, dè dòmmε kàa yóó dánté mudoò mùù yó nte kɛ bɛ da kuɔ fɔ nnè Sudaa kɔbe.

20 Amasia mε nyí nkènté ke yé ò do bùtinnémè Kuyie nku kétünne Edɔmmu kɔbe kó yebɔkè, kè kù ndó kòo dootitɔbè ò kùo wenwe nè o ããpɔmbè.

21 De mònnì kè Isidayeεeribε kóo kpààtì Soasii báatí kè bɛe búóté Beti-Semesi Sudaa kɔbe kó kutempɛ mmieke.

22 Kè Isidayeεeribε poté Sudaa kɔbe ké bɛ na bá wè kè wèe coké kékò nho ciɛtè.

23 Kè Isidayeεeribε kóo kpààtì Soasii pĩ Yoakasi yaàbire Soasi bire Amasia Sudaa kɔbe kóo kpààtì Beti-Semesì εì kékonnè Sedisadɛmmu képɔntε kuduotí ke ku okùmè bo métiri sikɔusidé (200), kétuóté Efadaimmu kó dibɔrì kéntɔ kétuɔkenè kuduotí kentímè kó dibɔrì.

24 Kòo túóté mesɔɔ nnè timáti péítì nè tinentì tiì kó dimàà bo Kuyie nc̄iɛtè miɛke nè Obedi-Edɔmmu kptetì nè tekpààtìc̄iɛtè kptetì, kétuóténè bɛ p̄m̄mú bɛ mudoò miɛke kékonnè Sammarii.

Amasia kpààtì kó kumànku
(Wénté 2 Bekpààtìbè 14:15-20)

25 Kè Isidayeεeribε kóo kpààtì Yoakasi bire Soasi kú kè Sudaa kɔbe kóo kpààtì Amasia nkpaá fòù ke dà yεbie ntɛpíítè nè yɛnùmmu.

26 Amasia dɔɔrìmè sɔmmɛ ò ketémè nè ò pɔñtémè dè wàrimu Sudaa kpààtìbè nè Isidayeεeribε kpààtìbè bɛ dɔɔrìmè páte miɛke.

27 Amasi do yetε dìì mònnì ndi ti Yiè nKuyie mbɛ dàkemè o kpéí Sedisadɛmmu, kòo coké kékɔtε Dakiisi kè bɛe kè nhò tūnnè kóò kùo.

28 Kè bɛe ò tùóténè sisɛ́ kékonnè Sedisadɛmmu kóò kūnné o yembɛ fɔti Sudaa tempɛ mmieke Dafiti εì.

26

*Osiasi sàotémè o cice kpàtì
(Wénté 2 Bekpààtìbè 14:21-22. 15:1-3)*

1 Kè Sudaa kòbè bëmàuu túóté Osiasi kéduó nkè wèè sàoté o cice kpàtì, ò do yóó sàoté o cice Amasia kpàtì ke mòke yëbie ntëpíítè nè yekuò ndi.

2 Weè do wëte këmaá Edati eì kë dì tènné Sudaa kòbè o cice kùñ nkó difñnkúò.

3 Osiasi do yóó di tikpàtì ke mòke yëbie ntëpíítè nè yekuò ndi kéntø tikpàtì ke dò yëbie nsipísìnùmmù nè yèdéé, ke bo Sedisadëmmu. O yë do tú Sedisadëmmu eì kou nwe kòo yëtìrì tu Yekodia.

4 Kòo ndòari ti Yiè nKuyie ndó dè o cice Amasia do dòorimè só.

Osiasi dòòrimè Kuyie ndómè nè o kù yeténèmè

5 Kòo duó nhomáà kétünne Kuyie, ku päänáaàntì náaàntò Sakarii fòmmu kó yewe yemou miëke. Kuyie mpäänáaàntì náaàntò Sakarii weè do ò tiè nkòo mmòke ti Yiè nKuyie nkó kufñwaá. Ò dòòri dìì mònnì Kuyie ndó dè, kë kùu duó nkòo dòòri dè nyié.

6 Kòo kòtè kédokénè Fidisitëëbe këponté Kadi eì kó kuduotí nè Yabunee kòku nè Asidòti kòku, këmaá yëhekè Asidòti tempë mmiekè nè Fidisitëëbe cuokè.

7 Kè Kuyie nhò teennè kòo dokénè Fidisitëëbe nè Adabubé bëè do bo Kudibaadi eì nè Mëuniibé.

8 Kè Amøniibé nhò yietì be kóò dàmpóò, kòo yëtìrì feité kë Esibiti eì kòbèe këè o kpéí.

Kè yë ò do kpenkemè mediè mmé.

9 Kòo maá yëdérè Sedisadëmmu eì kó dibòrì bë tu dì mèkentímè nè bë tu dì kubiriku kpéri nè dibòrì kuduotí kentímè kpéri, kë yëe kpenke.

10 Kòo maá yedèrè dikpáà miéké kédammúnè sibií péu. Ke yé ò do mokemè iwūñ nyi mediè nkubiriku miéké nè kutāfuɔ mmiéké, kémmóké betenkútibè Kadimeeri kó yetārè ũnkè nè bèè fiiku fínyí kó dëtie nké yé ò dómè mutenkútímù.

11 Osiasi do moké behääpòmbè mbé kè bè nɔ mmudoò, kòo kpààtì kóo pátíwāñtì Yeiyeeedi nè Maseya wèè dàké diheì kó tináañtì kpéí nké bèè bè kàà nkétoté yetřrè. Kòo kpààtì kóo tūntì Ananniyá mbé ni.

12 Sicéí kó bekótibè bëè do ni dë kó bekpàrinuɔmbé yekɔm̄bò yembé ke bo benitibè sikɔupísìdé nè sikɔusikuò (2600).

13 Kè bë mbaké behääpòmbè yekɔm̄bò yembé bëè kpeñni ke bo na kéteennè okpààtì kóo dokénè o dootitibè kè bë mbo sikɔupíkòùsítãati nè sikòùpísìyiekè nè sikousinùmmù (307500).

14 Kòo kpààtì Osiasii bë duó tikpàrinentì, tidɔpiìtì nè yekpää nnè mudoò kó yepiké nè yecincinkɔrè nè detannè nè yetántènditítárè.

15 Kè Osiasii duó nké meciì nyembé ò má Sedisademu dèè bo ntāñnè ipie nké bɔmmúnè yetārè dieyè. Kòo dè còónné yedèrè nè iduotí kentímè. Ò me nyí kòo yetìrìi feité. Kuyie nkuù do ò teennè kòo kpenke.

16 Ò né kpenke dìì mònnì kè tefentéé ò ta tèè yóó ò bø. Kòo dàò dèè í wenni ti Yiè nKuyie nhò tū nkù, kéta ku cíteté miéké kétuo ntihúúntì dihúúntònnì ũnké.

17 Kè ikuó nìùtì Asadia ò tūnnɔɔ ke neinè ti Yiè nKuyie nkuó nìùbè, yekɔm̄bò yembé sipísìni.

18 Kè bëe kpannè okpààtì Osiasi ke dò: Osiasi! Fôô í te a bo ntuòmmè tihúúntì ti Yiè nKuyie, ikuó niùtì Anoø bí nyi bë cãnnéémè kë bë bo ntuò tihúúntì ti Yiè nKuyie, ku ciëtè miékë. Yè ti Yiè nKuyie ncîëtè! A caàri ti Yiè nKuyie nku. Dè í yóó da dàò mesàà.

19 Osiasi kpaá dè ncómmú diwûñtònnì borè ke tò têbuutè bë tuònnè tè tihúúntì, kòò miékëe peikë ikuó niùbè, kë bëe yà tikòntì yènnímè o tînnì.

20 Kè ikuó niùtì diëwè Asadia nè ikuó niùbè bëmou kë bë nhò dò nfù! Bè yà dìì mònñì tikòntì tìì ô pîmè o tînnì, kòò dènnne mecâa nditowâà, o mómmuø kòò ndó mecâa ke bo yè, ke yé ti Yiè nKuyie nkuù do ò potémè.

*Osiasi kpààtì kó kumànku
(Wénté 2 Bekpààtìbè 15:5-7)*

21 Kòò kpààtì Osiasii naá ndikònnì, kë bëe ò cãnné tecîëtè, bë ɔɔ yîmè dikònnì, kòò mmë ndò nkë yàa kúnè, ke yé bë do ò bëtimè ti Yiè nKuyie ncîëtè. O birë Yotammu weè do baké têkpààtìcîëtè, ke baké diheì.

22 Amotì birë Esaii wàrimu Osiasi dòòrìmè sômmë, ò ketémè nè ò pôñtémè.

23 Kòò kò nho yembè kũñ nkë, kë bëe ò kûnné bë kûrì dè bekpààtìbè, bë né í nhò kûnné o yembè kó ifñti ke yé ò do túmè dikònnì. Kòò birë Yotammu sôoté tikpàtì.

27

*Yotammu tòmè tikpàtì
(2 Bekpààtìbè 15:32-38)*

1 Yotammu do yóó di tikpàtì ke mòkë yëbie nsipísìdë nè yènùmmù ndi, kéntø tikpàtì ke dò yëbie

ntepíítè nè yèkuò, kε bo Sedisademmu. O yø do tú Sadøki kóo sapàà nwe kòo yètìrì tu Yedusa.

² Kè Yotammuu ndøɔri ti Yiè nKuyie ndó dè, ò do tūnnø o cice Osiasi borime mme weti weti. Ò nè do í ta ti Yiè nKuyie ncíëtè ke bo tuø ntihúuntì. Nè mèmme kè benítibè nè nkpaá bo medøɔrìmè yeimè miékε.

³ Weè do maá ti Yiè nKuyie ncíëtè kó dibòrì dierì, kétünte kuduotí kó yeborè péu Sedisademmu εì kó dicékari bè tu dì Ofedi.

⁴ Kòo maá yehékè Sudaa tārè ïnkè, kémáá sicékperí nè yedèrè titúutì miékε.

⁵ Weè do dokénè Amøniibe ké bè na. De kó dibenni kè Amøniibee nhò yietì dàmpòò timátì péítì tónnì bëtäati nè tidiitì bè tu tì bëdéè tónnì sikøupísitàati (3000) nè tidiitì bè tu tì ɔdisì tónnì sikøupísitàati (3000), ké mme nhò yietì ke dò yebie nyëtäati.

⁶ Mèmme kè Yotammuu kpenke, ke yé ò do tūnnemè ti Yiè nKuyie nkó kuce nku.

⁷ Yotammu døòrìmè sòmmè ò dokémè nè ò dòò dè demøu dè wàrimu Isidayeerie nè Sudaa kpààtibè páte miékε.

⁸ Ò do yóó di tikpàti ke mòke yebie nsipísidé nè yènùmmù ndi, kéntø tikpàti ke dò yebie ntepíítè nè yèkuò ke bo Sedisademmu.

⁹ Kè Yotammuu kò nho yembè kũñ nkè, kè bëe ò kũnné Dafiti εì o yembè fôti. Kòo bire Aasii sòaté tikpàti.

*Aasi naámmè Sudaa kòbè kóo kpààtì
(Wénté 2 Bekpààtìbè 16:1-6)*

¹ Aasi do yóó di tikpàtì ke mòkè yèbie nsipísídé ndi, kéntò tikpàtì ke dà yèbie ntèpíítè nè yèkuò ke bo Sedisademu, ò í ndoɔri ti Yiè nKuyie ndómè ke dònnè o yààrì Dafiti do dòmmè.

² Ò do túnne Isidayeereibè kpààtìbè kó medòòrìmè mmè kétonté kédòò timátì kó siboothenkaanì Baadibè,

³ kéntuò ntihúúntì Benji-Inømmu biriku miékè, kéfíénè o bí kétuo, ibotí ti Yiè nKuyie ndo bëti ì kékanne Isidayeereibè, ì do dɔɔri ìì sòkè.

⁴ Kòo nkòù iwñõ ke tuò ntihúúntì yetòrè nè yetárè ñínkè nè detie nyø.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Sidii kóo kpààtì ò do mudoò kóò na, képímmú benítìbè péu kékònnè Damaasi èì kédúó nkè Isidayeereibè kó bekpààtìbèe bë do mudoò ké bë na mediè.

⁶ Kè Demadia birë Pekaa kuɔ Sudaa kó benítìbè yekɔmbò yembè tekɔupíkòùtè nè sikɔupípíslidé (120000) diyiè dìmáà ke yé bë do bütínnémè ti Yiè nKuyie bë yembè do tū nkù.

⁷ Kè Efadaimmu kó kuwuɔ nkou okpàrìnuɔnti Sikidi kuɔ okpààtì Asidikammu birë Maseya wèè kòtí tekpààtìcítè nè okpààtì kóo tūntì Edikanaa.

⁸ Kè Isidayeereibee pímmú bë tebií miékè benitipòbè nè benitidaabè nè isapùmbí bëmou kë bë mbo sikɔupíkòùsídé (200000) kéheínè bë kpere péu kékònnè Sammarii.

⁹ Kòo mbè kũntinko ke sõ nti Yiè nKuyie mpãänáaàntì náaàntò mòù dè bo kòo yètìrì tu Odëdi kòo yèroo kékco bëhääpòmbè bëè kũntiní Sammarii

ké bè nàké ke dò: Ntenè ti Yiè nKuyie di yεmbè do tū nkù miekè ke còúté Sudaa kəbe kè kù bè ãnné di nou miekè kè di bè kòù mukòù yεimu kè dè kpekii ke tùòkè keñkè.

10 Di me ndómè kédøò Sudaa kəbe nè Sedisademu kəbe tidaatì benitidaabè nè benitipòbè, di í dòò ti Yiè nKuyie nku meyei nnaà?

11 N kénténè kékíi ndi pímmú bèè nítibè di tebií cuokè ke dòò tidaatì, ke yé ti Yiè nKuyie mmiekè yóó di còútémè.

12 Mεmè kè Efadaimmu naàmùnkù kó békótibè Yoananni bire Asadia nè Mεsiderotì bire Bedekia nè Sadummu bire Yeikia nè Adidaii bire Amasa. Kè bèe íté kékpannè behääpòmbè bèè kùntiní,

13 ké bè nàké ke dò: Di báá tanní dié nnè dè kó tidaatì ke yé di yóó duómmè kè tí cake ti Yiè nKuyie nku. Di dó kékíé meyei mme ti yeténémè ti Yiè nKuyie mme ñinkè. Ti dié nkè càkemu ti Yiè nKuyie mmmediè. Kè ti Yiè nKuyie mmiekè do tínti Isidayeebibè ti ñinkè.

14 Kè dè kó behääpòmbèe fñinko dè kó tidaatì kékýounè be eí dè békótibè nè ditínnì dimou iikè.

15 Kè bè táké bèè nítibèe còuté dè kó tidaatì ké tì bànté kétúóté be kpere bè eíní dè, kédéite tiyàatì kékíi mbèè feío, ké bè ãnné tineutì, ké bè duó mmudii nè menie nkè bée di kékýá. Kè bée bè táká nyekoutiyè, kétúóté bèè kó dimàà cíté kédéee nsãmmarímubè ké bè tó Sedikoo tipuonti kó diheì, be tebií borè ke né na kewëte Sammarii.

*Aasi maoùmè Asidii kóo kpààtì meteèmmè
(Wénté 2 Bekpààtibè 16:7-20)*

16 Dè kó dimònnì ndi okpààtì Aasi tɔmmè kè bè bo mao meteèmmè Asidii kóo kpààtì.

17 Edomiibè bεè do wɛtəní kέdo Sudaa kəbe kέ bε na kέ bε pímmú kékonné.

18 Kέ Fidisitεebε pi Sudaa tempε nkó yεhekέ yεè bo kubiriku miεke nε kubakù cάnku bíkέ kpeye, kefiete Beti-Semesi nε Ayanəo nε Kededoti kεyíénè Soko nε Timuna nε Kimmuso nε yεhekέ yεè dè táké kékari.

19 Kε yε ti Yiè nKuyie nkuù do kékùnnemè Sudaa kəbe. Isidayεeribe kóo kpààtì Aasi kpéí, weè do te kέ Sudaa kəbe ta dikənkəònnì miεke kédə ti Yiè nKuyie nyí dó dè. O mómmuo nhò do í yie nti Yiè nKuyie nkpeti bítì bítì.

20 Kέ Asidii kóo kpààtì Tekidati Fadasaa kətení, ò na nhò teennemè kòo nέ ò do mudoò kέpi diheì ò me nyí nhò na.

21 Aasi do tuóté Kuyie ncíeté kperē nε diheì kó békotibè kperē kέ dè pā Asidii kóo kpààtì bá dè me nyí nhò teenné.

22 Kòo kpààtì Aasi baa mbo meyeñcaàrìmè miεke ke səké ke yetírí ti Yiè nKuyie nkpeti.

23 Kòo tuóté Damaasi eì kó yεbəkέ yεè do ò poté, kέnnáá nke tú: Yε mè nteennemè Asidii kóo kpààtì n yó nyε nfeu kέ yε n teénné. Ke yε kòò waá nhomáà ndi mudorimù nε Isidayεeribe bəməu kōmu.

24 Kέ Aasii tíí nKuyie ncíeté kó tinentì kέ ti pùo nkékpétinné Kuyie ncíeté kó yεbərè, kέmaá yεwūñtərè Sedisadəmmu eì diməu miεke,

25 kέhää́ yεtərè Sudaa tempε nkó yεhekέ yεməu miεke kέ bε ntuò nyεbəkέ tihúúntì. Mεmme ò íimmè ti Yiè nKuyie mmieke.

26 Aasi dəòrìmè səmme nε ò pī mmùù tɔmmú, ò ketémè nε ò pɔñtémè dè wàrimu Sudaa nε

Isidayeeeribè kpààtìbè páte miéké.

²⁷ Kè Aasi kò nho yembè kūñ nkè, kè bëe ò kùnné Sedisadëmmu εì. Bè í nhò kùnné Isidayeeeribè kpààtìbè kó lfɔti. Kòo bire Esekiasii sɔaté tikpàti.

29

*Esekiasi sɔatémè tikpàti ke wènkùnné Kuyie ncíetè
(Wénté 2 Bekpààtìbè 18:1-4)*

¹ Esekiasi do yóo di tikpàti ke məke yebie nsipísìdé nè yènùmmù ndi, kéntø tikpàti ke dà yebie nsipísìdé nè yèwei ke bo Sedisadëmmu. Sakarii bire Abi weè do tú o yō.

² Kòo ndɔori ti Yiè nKuyie ndó dè o yààri Dafiti do dɔorimè só.

³ O kpàti benni ketirì otãákètiwè kè wèe kpeté ti Yiè nKuyie ncíetè kó yebòrè, ké yè dòò,

⁴ kéduó nkè ikuó niùbè nè Defiibe kè bëe kotení kë tui nKuyie ncíetè kó kupíkù diyiè yìènì këè bíékè.

⁵ Kòo bë nàké ke dò: Kénténè n tú mù díndi Defiibe! Dòñè dimáà mewénkùmè kó ikuó nè ti Yiè nKuyie ncíetè, di yembè do tū nkù, këdeite møyô.

⁶ Kè yé ti yembè do dòòmè ti Yiè nKuyie nyí dò dè, ké kù càke kunku Kuyie nti tū nkù, ké kù bütínné kë í ndaké ku taummè tou kpéí, ké kù yóu.

⁷ Kè bëe tonté kékpetínné kukpànkpànkù kó yebòrè kékua ifití, bá bë ténke í ntuò ntihúúntì Kuyie mbembe Isidayeeeribè tū nkù, bë me nyí ntuò nyiwùñ ti Yiè nKuyie ncíetè miéké.

⁸ Kè deè nte kë ti Yiè nKuyie mmiéké cóúté Sudaa tempë nè Sedisadëmmu dë kòbe, kè bë kperë nduò

tikɔmbùòtì, kè kùu bè yóu kè bèe ta mésémmè miékε, kè bè mbè daú, di mè nwúó nkè dè dòmmè.

⁹ Nè de kpéí nkε bè kùomè ti yεmbè ke pírnmú ti bí, initidaaì nè initipòi nè ti pobè ke dòò tidaatì.

¹⁰ Bàmbà n dó kétaunnè m máà ti Yiè nKuyie nku, tínti Isidayeeeribe ti tū nkù, kè ku miékε tí bonke.

¹¹ N kòbe báá ɔonnè dimáà ti Yiè nKuyie, kù tātē dímbe, kè di bo nkù tū nkε pí nku tɔmmú ke tú ku tɔmbè ke kù tùò ntihúúnti.

¹² Memmè kè Defiibε Keati kó kunaàmùnkù kòbεe kòtení bεe tu: Maati bire Amasii nè Asadiq Yoedi bire. Kè Medadi kó kunaàmùnkù kòbe ntú: Kiisi Afidi bire nè Asadiyau Yeadεedi bire. Kè Kerisonni kó kunaàmùnkù kòbe ntú: Yoa Simma bire nè Edenni Yoa bire.

¹³ Kè Edisafãã kó kunaàmùnkù kòbe ntú Simmidi nè Yeyεedi, kè Asafu kòku kòbe ntú Sakarii nè Matanniya.

¹⁴ Kè Emanni kàku kòbe ntú Yeiyεedi nè Semmai. Kè Yedutunni kàku kòbe ntú Semmayia nè Usiyεedi.

¹⁵ Kè bèe tíi mbe naàmùnti kòbe, kè bèe dòò bεmáà mewénkùmè kó ikuó, kédeè, kétùnnε okpààtì kó dinùù nè ti Yiè nKuyie nnàké tì, kékòte kédòò ti Yiè nKuyie ncíetè mewénkùmè kó ikuó.

¹⁶ Kè ikuó nìùbèe ta ti Yiè nKuyie ncíetè miékε ke bo tè wéñkùnnε kétúóté tinentí tìi kó dimáà bo te miékε ke sī nkédenne ti Yiè nKuyie ncíetè dànkù, kè Defiibεe tì tò kédenne diheì mànku kékútóo Setinoo kó kubontémbònku miékε.

¹⁷ Bè do keté bè bo dòòmè ti Yiè nKuyie ncíetè mewénkùmè kó ikuó dibenni tǎnkù ketiwè kó diyiè ketiri ndi. Diyìè niínnì yiè kéta kukpákpánkù ke dò yewe yèni. Bè do dòò ti Yiè nKuyie ncíetè temou

mewénkùmè kó ikuó ke dò yewe təpíítè nè yèkuò ndi kédéè.

18 De kó difɔnkúò kékotè okpààtì Esekiasi borè kóò nàké ke dò: Ti dòòmu mewénkùmè kó ikuó ti Yiè nKuyie ncíètè temou, diwūjtònnì nè di kó tinentì timou, tábùrì bè pāa nwèè pēē Kuyie ndakù wèè ïnkè nè de kó tinentì timou.

19 Ti tūntemu Aasi do tú dìì mònnì okpààtì kéyetè Kuyie nkécake tìì nentì kó dimàà, ke tì dòò mewénkùmè kó ikuó ke tì tōní ti Yiè nKuyie nwūjtònnì ïikè.

Bè wète ke ketémè mubáammu Kuyie n cíètè

20 Kòo kpààtì Esekiasii íté dikǔnweínì sèì kétíí ndihéi kó békótibè kè bëe kòtè ti Yiè nKuyie ncíètè.

21 Kè bëe tōní yenaadakè yèyiekè, yepedakè yèyiekè, yepedabe yèyiekè, yebòdakè yèyiekè, kè bë bo ì fèúté Kuyie nkémoo meyei ncíèmmè, okpààtì cíètè nè Kuyie ncíètè nè Sudaa tempè nkòbè kpéí. Kè wèè náké ikuó niùbè Anoo bí ke dò, bëe dè fèúté ti Yiè nKuyie nkó diwūjtònnì ïnkè.

22 Kè ikuó niùbèe féúté inààkè kékceé mmeyíí nkécóú ndiwūjtònnì, kékféúté yepedakè nè yepedabe kékóú mmeyíí ndiwūjtònnì ïnkè.

23 De kó difɔnkúò kétōní yebòdakè bè yóó féúté yè Kuyie nkémoo meyei ncíèmmè okpààtì nè ditínnì bë ïikè, kè bëe nòó mbe nou ye ïnkè.

24 Kè ikuó niùbèe yè fèúté kékóú mmeyíí ndiwūjtònnì ïnkè kémoo Kuyie mbemou be kó meyei ncíèmmè, ke yé okpààtì weè do duómmè kè bë bo dòò meyei ncíèmmè kó ikuó, kékfíé iwūñ kétuo nyIsidayeeeribè bémou kpéí.

25 Kòo cónné Defiibε ti Yiè nKuyie ncřetè miekε kè bè ntɔ tikùtidùùtì nè tibómbonti nè tikāpenti, kéntū nKuyie mpāänáaṇtì náaṇtò Kadi okpààtì kou nè Kuyie mpāänáaṇtì náaṇtò Natāā bè do tì nàké Dafiti kényē mmù, kε yé ti Yiè nKuyie nkuù do duómmè dε kó dinùù ku pāänáaṇtì náamàbè kè bèe tì nàké.

26 Kè Defiibε mbo bε kó mεfiè nkε bie ndebéembénne Dafiti do duó nkè bèe dàò dè, kè ikuó niùbè ntɔ siheú.

27 Kè Esekiasi dà bèe fíé iwūñ kétuɔ ndiwūñtònni ĩnkè. Bè keté dìì mònnì dε kó mutɔmmú kè bεdèmbè ndiè nkε sánti ti Yiè nKuyie, kè bè eu siheú kε bie nnè dεbémbénne Isidayeereibε koo kpààtì Dafiti do duó nkè bèe dàò dè.

28 Kè ditínnì dimɔu nkɔnke kε diè nkε eu siheú kè iwūñ yàa còúténè kédéè.

29 Bè tùɔ ndìì mònnì iwūñ kédéè kε bèe kó dimàà nεínè okpààtì kε bèe sǐnné kékɔnke.

30 Okpààtì nè o kó bεtūmbè kε bèe nàké Defiibε kε dà, bè nsánti ti Yiè nKuyie nkε tū nDafiti nè Kuyie mpāänáaṇtì náamàbè bè do bè nàké tì késǐnnóo kékɔnke kénsánti Kuyie nnè diwèì.

31 Kè Esekiasi bè nàké kε dà: Di cǎámmu ti Yiè nKuyie nkpéí, tɔnní iwūñ ké i fíé ti Yiè nKuyie kέ kù fiénè yesāñ nkpeyi.

Kè ditínnì dimɔu ntɔuní iwūñ nè disañni kpeyi. Bèè nìti kε bèe fíé bε kpeyi kétuɔ.

32 Ditínnì dimɔu tɔní ìì wūñ kó dimàà kε bèe i kùɔ kétuɔ, kε inààkε mbo sipislyiekε, yεpedakε tekòùtè (100) yεpedabε sikousìdè (200), dεmɔu kε bèe dè tùɔ nti Yiè nKuyie.

33 Kè bèe fíé inààkε sikousìkuò (600), ipε nè sibóá sikoupísítāati (3000).

34 Ikuó nìùbè me nyí nsũ ke bo na ke férí iwūñ imou kè bë tebií Defiibee bë teenne kè bëe deè dë kó mutɔmmú kénkémmúnè ikuó nìùbè tòbè bo dòòmè bémáà mewénkùmè kó ikuó. Ke yé Defiibe do duómmè bémáà kè dëe pëëté ikuó nìùbè kè bëe bë dòò mewénkùmè kó ikuó, kè bë nsññè ikuó nìùbè.

35 Ke yé iwūñ bë do yóó tuo nyì do sùmè nè mëkùò mbè do yóó tuømmè kpéí nè menaà mbè ñõ yøaremè yepärè ìnkè kétuo.

Mëmme bë do wëtë këketémè ti Yiè nKuyie ncíëtè kó mutɔmmú.

36 Esekiasi nè benítìbè bémou kè bë yèmmè nnati nè Kuyie ndòò dë bë kpéí. Ke yé bë do dë dòòmè kè dë ndò mmecãã mmé.

30

Esekiasi yumè Isidayeereibë bémou kè bë baá ndiyentébanni

1 Kè Esekiasii tõ mbenítìbè Isidayeeeri wuo nkumou miékë nè Sudaa këku kumou miékë, kewärinè yepáte Efadaimmu kó kuwuñ nné Manansee këku kè bë bo kotení Kuyie ncíëtè Sedisadëmmu kè bëe baá ndiyentébanni ti Yiè nKuyie nképí kunku Kuyie nyIsidayeereibë tū nkù.

2 Okpààtì nè o kó bëtùmbè nè benítìbè bémou, bë do tií nSedisadëmmu nwe, kénáké bë bo baámmè ndiyentébanni dibenni kóo tâàdéri.

3 Bë do í na ke bo dì baá ndi kó dimànnì, ke yé ikuó nìùbè do í dòòmè bémáà mewénkùmè kó ikuó kënsü. Benítìbè me ndo í tií nSedisadëmmu.

4 Okpààtì nè ditínnì dimou kè bëe pénsìrì dë kó tináañti,

5 kétãäté kékì nàkék Isidayeeeri wua nkumou kétúóté Beerisebaa kénto kétuøkenè Danní kékì békì bo kótení Sedisademu kékì békì baák ndiyentébanni ti Yiè nKuyie nkpéí kunku Isidayeeeribe tükì nkù kékì yékì békì ténké do í dì baàmmék sükì tì wàri kékì yékì ndék ndòmmék.

6 Kékì yetðrèe kótené okpààtì nè o tükmbék békì békì duó nyékì páte Isidayeeeri tenkék kumou mieke nè Sudaa kóke kemou mieke kéntük nhokpààtì békì nàkék dìù nùù, kékì békì nàkék ke dò, díndi Isidayeeeribe békì yenté Asidii kóo kpààtì nau mieke wëtenní ti Yiè nKuyie ndi yembék Abarahammu nè Isaki nè Sakobu békì do tükì nkù borék kékì kù di cœuté.

7 Di bá ndònné di yembék nè di kóbek békì do yeté ti Yiè nKuyie nkpeti, kunku Kuyie mbék yembék do tükì. Kékì kùu duó nkék békì békì kùo kédéè kéndò ndi me ndék wùómmék.

8 Di báá kpénkùnné di to di yembék do dòòmék. Duónné dimákì ti Yiè nKuyie kékótení ku cíëték mieke, kù cåñné ték sâá képfi nku tɔmmú, kunku Kuyie ndi tükì nkù, kékì dékì yie nkék ku mieke kékì di cósì nkék do.

9 Kékì nsà kékì di wëttení ti Yiè nKuyie mborék, békì do pímmú di tebiú nè di bí, békì bo békì kuó mmesémme kékì békì yóú kékì békì konní di nhéì, kékì yékì ti Yiè nKuyie kunku di yembék do tükì nkù, kuù sâá kuó msesémme kédéò msesàà, kékì di wëttení ku borék kù í yóó di yeté.

10 Mëmìmë kékì yetðrè níí ta di nhéì kécánté diterì, kékì me nyí Efadaimmu tempé nkumou nè Manansee kóku kumou. Kékì békì mme ndò kétuøkenè Sabunoo kóku, kékì békì mbék daú kékì békì sâá.

11 Nè mëmìmë kékì Asëë kóbek mabék nè Manansee kóku kuwuó nkóbek mabék nè Sabunoo kóku kuwuó

nkòbè mabè kè bèè banté bε caàrìmè kékɔtení Sedisadëmmu.

¹² Kè Kuyie nnampε Sudaa kòbε yèmmè kè bèè wènné mεyèmmè mèmáà kéyíé nhokpààtì nè o tùmbè bè yε mmù, ti Yiè nKuyie nyε ndè ndòmmè.

Esekiasi baámmè diyentébanni

¹³ Mεmìmε kè bεnìtìbè pεu tíí nSedisadëmmu dibenni kóo tànkù dérì kέbaá mpεé wèè í kɔɔrenè mutie mùù muuti dè kó dibanni. Kunìlti kuù do tìí mmèdiè.

¹⁴ Kè bèè puø nyεwūñtòrè nè yεhúúntòrè yèè bo Sedisadëmmu kέ yε útóo Setinøo kó kubontémbònku.

¹⁵ Kè bèè fié diyentébanni kó iwūñ dibenni kóo tànkù dérì miékε diyiè tεpíítè nè dinaannì. Ikuó nìùbè nè Defiibε sòò mε ndimè ifei, kè bèè dàò bεmáà mεwénkùmè kó ikuó, kétəní iwūñ ti Yiè nKuyie ncíètè miékε kétuø.

¹⁶ Kè bèè kari bè dò nkékari yèè kàrè kéntú nyikuó Kuyie nkóo nìtì Mɔyiisi do dàú nyì, kέncəu Defiibε borè mεyññ nke méí diwūñtònnì.

¹⁷ Dε kó kunìlti miékε bεnìtìbè pεu do bomu bèè í dòò bεmáà mεwénkùmè kó ikuó, ke bo fié iwūñ ti Yiè nKuyie, kè Defiibε bεè cɔuté bε kó yεfɔtè kέfíé iwūñ ti Yiè nKuyie.

¹⁸ Ke yε bεnìtìbè dikéè dierì do í dòòmè bεmáà mεwénkùmè kó ikuó: Efadaimmu kòbε nè Manansee kòbε nè Isakaa kòbε nè Sabunøo kòbε bèè do í dòò bεmáà mεwénkùmè kó ikuó, kέdi diyentébanni kó mudiì, ke í túnne ikuó yεmmè. Dεè do te kè Esekiasii bántè Kuyie mbε kpéí nke dò: Ti Yiè nKuyie nfɔ nwèè sà, cíé mbe.

19 Beimbè bèè kó dimàà duó mbe yèmmè ke wanti fñ nti Yiè nKuyie, Kuyie nti yembè do tū nkù, ke né í dòò bémáà mewénkùmè kó ikuó.

20 Kè ti Yiè nKuyie ncauté Esekiasi kù bàntè ke yë mmù, ké bè cíé nke í mbè poté.

21 Memìmè kè Isidayeeeribe bèè bo Sedisademu kè bè mbaà mpéè wèè í koorenè mutie mùù muuti de kó dibanni nè diwèì dierì ke dò yewe yèyiekè. Bá dìì yiè kè Defiibe nè ikuó niùbè kè bè nsantí ti Yiè nKuyie nnè be wérímú mumou kè biennè débébénnè ke déukùnko ti Yiè nKuyie.

22 Kè Esekiasii sãnte Defiibe bémou bè pímmè ti Yiè nKuyie ntɔmmú nè meyèmmè memáà. Kè bè ny o ndibanni kó iwú ñ ke dò yewe yèyiekè kéfiénè metaummè kpéyi, kéndéukùnko ti Yiè nKuyie nkunku be yembè do tū nkù.

23 Kè ditinnì dimuu wènné dinùù kè bèe yíé kébaá ndibanni ke dò yewe yèyiekè nè diwèì.

24 Kè okpààtì Esekiasi duó nyenaadakè tekoupítè (1000) ditinnì kpéí, yepedakè sikoupísìyiekè (7000) kòo kó betumbè duó nyenaadakè tekoupípítè (1000) ipe tekoupípítè (10000), kè ikuó niùbè péuu dòò bémáà mewénkùmè kó ikuó.

25 Kè diwèì pí nSudaa kòbe bémou nè ikuó niùbè bémou nè Defiibe nè bèè kó dimàà iítíní Isidayeeeribe tenkè ke kòtení nè bepòòbè bèè kòtení ke bo Sudaa tenkè kè bè nyankunè diwèì.

26 Kè diwèì dierì mbo Sedisademu, de kó diwèì botí í buoté diyiè marì kétúóté Isidayeeeribe kóo kpààtì Dafiti bire Sadomoo kó dimànnì kénto kétuokenní de yiè.

27 Ikuó niùbè nè Defiibe kè bèè pã benítibè Kuyie

nkó mesàà, kè Kuyie nkeè bε tamme nè bε báammu kεñkè.

31

Esekiasi tūntemè Kuyie ncíetè kó mutømmú

1 Dibanni dèè dìì mònnì, kè Isidayeeeribe bèè kó dimàà dè bo kè bèè kòte Sudaa ekè, kέpuo nyebøatárè, kékéké itedéí kédíé yetòrè, kέpuo nyewùñtòrè Sudaa tempë nkumou miéké nè Bensamee kòku nè Efadaimmu kòku nè Manansee kòku, kedeè kè Isidayeeeribe bëmouu kúñ mbe ekè bá wè o ciëtè.

2 Kè Esekiasii kanné ikuó niùbè nè Defiibe bε tìrè bε tìrè bá wè o tòmmú tú mù. Ikuó niùbè nè Defiibe bε do te bè bo nfeumè iwúñ ke tuò nè bè bo nfeumè metaummè kpeyi. Nè bè bo ndièmmè ke sánti ti Yiè nKuyie nnè bè bo mbaamè ti Yiè nKuyie ncíetè.

3 Kè okpààtìlì deite o kpere keduó nkè bè bo waánnè iwúñ bè yó nfeu ì ke tuò dikúnweńni kpeyi nè kuyuoku kpeyi nè siomìpùsi kó yewe kpeyi, nè bεtāàpàmbè nè yebaan nde kpeyi. Ti Yiè nKuyie nkuó wàri ke yé ndè ndòmmè.

4 Kòo náké Sedisademmu εì kòbε kε dò, bèè duó nyikuó niùbè nè Defiibe bε kpere kè dèè yie nkè bè ntú nti Yiè nKuyie nkuó yëmmè weti weti.

5 Bè kèè dìì mònnì dε kó tináaňtì kè Isidayeeeribe pā mediè mbe paa nkó tidiitì: Tidiitì bè tu tì bëdée nè menaà nnè mekùò nè mecekùò kε yíénè desønnè desønnè nè bè ɔɔ berí bε diitì timou kè dèè ntú depúindè kè bèè dè deite demou kè dè nsú mesàà.

6 Nè Isidayeeeribe bèè bε Sudaa tempë nkó yehækè kè bèè kaa mbe wúñ kedei ii tu ipíinyì kétøní, inààkè

nè ipe. Nè yepärè bè cǎnné yè ti Yiè nKuyie nkpéí, ké dè còú nyecúò nyecúò.

7 Bè do keté bè bo ncoumè yecúò otãàtãáñwè nwe kédeeè oyienwè.

8 Okpààtì nè o tǔmbè kè bëe kotení kényà dë kó yecúò kénnsäntí ti Yiè nKuyie nnè ku nìtibè.

9 Kè Esekiasii beké ikuó nìùbè nè Defiibé dë kó yecúò kperti.

10 Kè ikuó nìùtì diewè Sadøki cñëtè kou Asadia ò tènné ke dò: Nè bëe keté dìì mònnì ke touní yepärè ti Yiè nKuyie ncñëtè miékë ti yommu ke sànné kë dë sùó nke sù, dëè kó yecúò mè ntu yié. Ke yé ti Yiè nKuyie mpämè mesàà nku nìtibè.

11 Kè Esekiasi dò, bëe tñntë ti Yiè nKuyie ncñëtè miékë tidieti, kë bëe tì tñntë.

12 Kè bëe túóté bë pâ dë Kuyie nnè bë berí bë diitì kë dëè kó dimàà tu dëpíindë kë bë dë dëite nè yepärè bë cǎnné yè Kuyie nkpéí. Kè Defii botí kou Konanniya nni dë kó mutɔmmú kòo yɔfūñ kou Simmeii nhò tñnko.

13 Kè Defiibé têpíítè mbè tñnko ke tú bëè dàkë tidiitì kpéí. Bëè yëtè tu: Yeyeedì nè Asasiau nè Naati nè Asayeedì nè Yedemøti nè Yosabadi nè Ediyeedì nè Isimaya nè Maati nè Bennaya bëmøu kë bë ntü Konanniya nè o tebite bë kó dinùù nè okpààtì Esekiasi nè ikuó nìùtì diewè Asasiau wèè baké Kuyie ncñëtè bë kó dinùù.

14 Kè Defii wuɔ nkou Immuna bire Kodee wèè bâa diyiè yìèní këè bíékë kó dibòrì, kòo nte ò bo ndakemè yepärè bë pâa nyè Kuyie nnè bë yëmmè, ke toti nè bë dëì dë ti Yiè nKuyie nkpéí nè dëè cǎá nkë tú ikuó nìùbè máà kpere.

15 Edenni nè Minyaminni nè Yesua nè Semmayá nè Amadia nè Sekanniya kè bè nhò tũnko. De kó benítibè bëè do te bëè bo ntotimè tidiitì bë këbë ikuó niùbè kó yehékë miékë. Békótibè nè ibí bë tɔntì bë tɔntì.

16 Dè í tú bëè yëtè wàri kétúóté bëè mòke yebie nyëtääti kéndeètinko máà ndi bë do totímè tidiitì, bë do totínèmu bëtobè bëè kòrlní bá dìi yiè ti Yiè nKuyie ncíëtè ke pñi mbë tɔmmú bë tɔntì bë tɔntì.

17 Bë do kàa nyikuó niùbè bë céí bë céí nsi kewári bë yëtè kékaa nDefiibe bë mòke dìi mònnì yebie nsipísldé kéndeètinko bë pñmpñmmè bë tɔmmú nè bë tñrè.

18 Bë do bë kàà nnè bë céí këbë mbë benitipòbè nè ibí initidaai nè initipòi nè bëè bë bonè ke yë bë do túmè ikuó niùbè céí këbë mbë.

19 Bë do tñatémù benítibè kè bë bo ntoti tidiitì ikuó niùbè Anoo bí bëè bo dikpáà kó yehékë nè Defiibe bëè yëtè wàri.

20 Nte Esekiasi dòò dè Sudaa tenkè këmou miékë, ò do dòò dëè wenni dëndë ke síé ke tú timómmonti ti Yiè nKuyie nyìlkè.

21 Ò do pñ mmùù tɔmmú kó dimàà Kuyie ncíëtè miékë, ò do mù pñ nkë bo wëte kéente Kuyie nkuó nyi nè ku tannò, ké ndè dòòri ke tñ nKuyie nnè o yëmmè mëmou, kòò dòòri dëè kó dimàà dëmou kè dë nyié.

32

Sennakedibu domè Sudaa kó dikpààtìyuu këbë mu-dòò

(Wénté 2 Bεkpààtìbè 18:13. Esaii 36:1)

1 Esekiasi dòò mùù tɔmmú sààmù kε bεnke ò dómè Kuyie mmu kó difɔnkúò kε Asidii kóo kpààtì Sennakedibuu kɔtení kédo Sudaa tempẽ, nképi yεhekè iduotí fité yè, kéndá kε yè fiète.

2 Esekiasi yà dìì mònnì Sennakedibu kérínímè kε dá kédo Sedisadëmmu mudoò.

3 Kòo tíí nho ãapònkokótìbè nè yekɔmbò yembè kéndó bèè fítí sibií sìì bo diheì mānku. Kε bèè yie nho kpæti.

4 Kε bεnìtìbèe tíí nditñnnì kεyíftí sibií simou nè dinébòrì* dìì pǔò mbε kó kutempẽ, kε ndì ìiti kε náá nke tú Asidii kɔbe báá kɔtení kεyà mennésükùmè.

5 Mεmìme kε Esekiasii ítéñè dikɔmbùò kε bèè wεtε kέmaá kuduotí bε pòn̄te kù kεíinko, kε kùu maatenè yedèrè, kε bèè maá kutekù ditowaà kεfii, kétùntε kudànkù bε tu kù Midoo Dafiti εì, kέmá yekpää nnè tidɔpìitì dietì.

6 Kε okpààtì tāaté bεhääpònkokótìbè bεè yóó niitέ bεnìtìbè.

Kε bεè tíí nho borè diheì kó dibòrì borè, bε ɔɔ tíí ndé kòò mbε tiè nke tú:

7 Téññè di bá ndé Asidii kóo kpààtì nè ditñnnì dìì ò neínè kε kufɔwaa ndi bo, wεè ti bonè weè kpeññì kε bε pεeté.

8 Wenwe bεnìtìbè bεè ò neínè nè bε kó muwεrímú. Tínti ti Yiè nKuyie nkuù ti neínè kunku Kuyie nti tū nkù, kuù yóó ti deeté kédoké ti kó mudoò.

Mεmìme kε bεnìtìbè nyíkú Sudaa kóo kpààtì Esekiasì bεi ntì ñnkè.

* **32:4 dinébòrì:** Bε náá ndìì nεbòrì kpéí, Kiyɔɔ kó kukó nku, kùu pǔò nke kɔri Setinø biriku, kε Esekiasii kù dinté kε kù tanné kεtenkè kε kùu pòutooo diheì miékε.

*Sennakedibu tɔ nkè bè nàké tì Sudaa kòbe
(Wénté 2 Bekpààtìbè 18:17-37. Esaii 36:2-22)*

⁹ De kó di fɔnkúò kè Asidii kóo kpààtì Sennakedibuu pi Dakiisi nè o ããpòmbè bémou kétɔ nho kó bəhāpòmbè Sedisademmu Sudaa kóo kpààtì Esekiasi borè nè bənìtìbè bëè do ò bonè, kè bè bo bè nàké ké ï:

¹⁰ Asidii kóo kpààtì Sennakedibu tú: Di tā ñnwe kε kari Sedisademmu, diheì dìì ã o nòùtè miéké?

¹¹ Esekiasi di soúmmu kε náá nkε tú di Yiè nKuyie ndi tū nkù bo di deeté Asidii kóo kpààtì nəu miéké, kε duó nkè sinéyé ñe dikònnì kè dè yóó di kuø.

¹² Dè í tú de kó Esekiasi weè dìé yetòrè ke pùo nyewüñtòrè Sudaa tempé nkε nàké Sudaa kòbe nè Sedisademmu kòbe ke tú diwüñtònnì dìmáà ndi bè dò nkénkénkù dìì ïikè ke di ntùò ntihúúntàà?

¹³ Di í yé wenwe o mómmuo nnè o yembè bè dòò dè yehékè teyè kòbaà? De kó yehékè kó yebókè na kε bè deeté be nəu miekaà?

¹⁴ O yembè kùɔ yèè ekè ke dèè páíí, ñndi kó yebókè na ke deeté ye kòbe be nəu miéké, kè di né yé ndi kó Kuyie ndi tū nkù bo na ké di deeté o nòùtè miéké?

¹⁵ Esekiasi báá di ciité ké di souté di bá nhò tū, kubotí makù yoo dikpààtìyuu mari kó dibòò í na ke deeté di kòbe o nəu miéké nè ò yembè kpesi miéké. Kuyie ndi tū nkù báá na ké dì deeté o nəu miéké múnke.

¹⁶ Kè Sennakedibu kó betɔmbè nnáá nkε sáá nti Yiè nKuyie nè ku kóo tõntì Esekiasi.

*Bè wàrimè dipátíri kε sàámmú ti Yiè nKuyie
(Wénté 2 Bekpààtìbè 19:14-19. Esaii 37:14-20)*

¹⁷ Kè Sennakedibuu wàri dipátíri késámmú ti Yiè nKuyie kunku Isidayeeriбе tū nkù, kòò béi nkε dò:

Yεhekè teyè kó yεbokè í na ke deeté ye kòbe n nou mièke, kè Esekiasi kó Kuyie nkuù bo na kedeeté ku nìtibè n nou mièkaà?

¹⁸ Memmè kè Sennakedibu kó betɔmbèe tì pīeké nè Ebedeebè kó tináqàntì ke bo donné Sedisademu kòbe bëè bo kuduotí ìnkè be kɔmbùòti ké bë anné kufɔwaá nkè dëe yie nkè bëè na kékiete dihei.

¹⁹ Sennakedibu kó betɔmbè do náá nKuyie nyIsidayeeriбе tū nkù kpéí, ke kù dònñinkonè sibɔotenkaanli ibotí tei dòò si nsi.

*Bè kùomè Sennakedibu ãapòmbèe kòò coké
(Wénté 2 Bekpààtìbè 19:15, 35-37 nè Esaii 37:15, 36-38)*

²⁰ Memmè okpààti Esekiasi nè Amoti bire Kuyie mpãänáaàntì náaàntò Esaii bë bàntémè Kuyie ndë kpéí ké kù kuónnè.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ntɔnní ku tɔnnì Sennakedibu kó dihãapònkari mièke kè dìi kuɔ behãapòmbè yekɔrnìbò yembè nè iwẽi yembè bëè baké, kòo kpààti ìté nè ifei ké kò nho èì, kéntati o boò cǐëtè mièke kòo bii ò kùɔ.

²² Memmè ti Yiè nKuyie ndeetémè Esekiasi nè Sedisademu èì kòbe Asidii kóo kpààti nou mièke nè be dootitobè sɔmbè, kè bëè omɔpènè de kó ibotí ìì bë fité.

²³ Kè benítibè péuu pàmmú yepärè ti Yiè nKuyie nSedisademu, képàmmúnè yepärè Esekiasi wenwe Sudaa tenkè kòbe kóo kpààti, kè ibotí teiì ò dëukùnnne.

Esekiasi kó tikpààti mànku

(Wénté 2 Bekpààtìbè 20:1-21 nè Esaii 38:1-8, 39)

²⁴ De kó yewe mièke kè Esekiasii muɔke keduúnnè mukũñ kébántè ti Yiè nKuyie kè kùu dòò tidiëtì.

25 Kè Esekiasi í mbanté mesàà nKuyie nhò dòòmè kéãnné tefentè, kè ti Yiè nKuyie mmiëke ò do nè Sudaa tenkè nè Sedisadëmmu.

26 Bá nè Esekiasi me nhãmè tefentè kòo kékùnné omáà wenwe nè Sedisadëmmu èì kòbe, kè ti Yiè nKuyie mmiëke í mbè do o fòmmu mumou miëke.

27 Kè Esekiasii moøte tikpàti mediè, kòo yètìrà feité, kè wè mmøke tikpàti kémåá sicéí kéãnné timátì péiti nè mesao nnè yetásààyè yèè donku kpeñì nè tùdàràrìbè nè tidøpìltì nè tinensààtì tibotí tibotí.

28 Kòo maá ò yóó nhãà dè tidiitì bè tu tì bëdéè nè mækùò, nnè bè yóó ntanninko dè o wüñ ibotí ibotí.

29 Kòo maá yehékè kémøøte iwüñ mediè nyisámàpòi nè idieyi. Kuyie nkuù do ò duá ntikpàti mediè.

30 Wenwe Esekiasi weè do kùnné Kiyõõ kó kukó nkó menie nké mè tanné defüñ kè mèe yèroo Dañiti èì diyiè taà këè bíékè.

Esekiasi tõmmú mumou do yíemmu.

31 Deè kpéí ndo te kè Babidønni èì kó bekpààtìbèè tõnní be kó yehéikèntõrè be borè, kè bè bo døke yíéte tidietì tìi dòò ò èì, kè Kuyie nhò yóú ke bo ya tìi bo o yèmmè miëke.

32 Esekiasi døòrìmè sòmmë nè ò pí mmùù tõmmú Kuyie nkpéí ndè wàrimu Kuyie benke tì ku pääñáañtì nääñtò Amøti bire Esaii kòò tì wàri de kó dipátíri miëke nè Sudaa kpààtìbè nè Isidayeeri kòbe be páte miëke.

33 Kòo kò nho yembè kũñ nkè kè bëè ò kùnné Dañiti bí fôti kó ditennì. Kè Sudaa kòbe ò kouté kòò bire Manansee sòaté tilkpàti.

33

*Manansee sootémè tikpàti
(Wénté 2 Bekpààtìbè 21:1-18)*

¹ Manansee do yóó di tikpàti ke məke yebie ntəpíítè nè yèdée ndi, kémbo Sedisadəmmu ke tə tikpàti yebie nsipísìnùmmù nè yenùmmù,

² kédəò Kuyie nyí dó dè, kétünne ibotí teì do dəori iì sòke kpəre kè ti Yiè nKuyie nyì bəti ke bə kànnə bəmbe Isidayeeeribe.

³ Kòo wëte kémáá o cice Esekiasi do pùo nyèè bəawñštòrè kémáá dibəò Baadì kó diwñštònnì kécíéké itedéi kéfíí nkénkənkù ke báá ndiyiè nè otānkù nè siwâa.

⁴ Kòo maá yewñštòrè ti Yiè nKuyie ncíëtè miékə Sedisadəmmu. Ti Yiè nKuyie ndo bə nàkémü ke dò, kù dó bə nkù báá nSedisadəmmu nwe sâa.

⁵ Kòo maá yee wñštòrè ti Yiè nKuyie ncíëtè dàntì tìdé miékə diyiè nè otānkù nè siwâa de kpéí,

⁶ kékua o bire kétuo Inəmmu biriku miékə kénnaáannè yebəkè, ke kərì tipääti, ke pñnnè muhñštòmmú, kewaa mbənitinəmbè bëè yu bəcırıbè nè bëè boorí tinùbootì, kendəɔrinè medəɔrìmè yeime ke íinko ti Yiè nKuyie mmiekə.

⁷ Kòo tanné təbəatenkaanitè ò do dòò tè Kuyie ncíëtè miékə. Kuyie ndo nàkémü ku koo tənti Dafti nè o bire Sadoməo ke dò, Isidayeeeribe tenkè miékə kù tāaté ke dó ku yètìrì nyu Sedisadəmmu nwe ku cíëtè miékə sâa.

⁸ Kù do bəimmu ke dò, kè Isidayeeeribe tū nku tannò nè ku kuó nè ku tié nkù duó ndè be yembè ke nàké Moyiisi kòo dè wàri, kù báá bə dènne diheì kù duó ndì be yembè.

9 Kè Manansee nte kè Isidayeeeribee feti, kécake ti Yiè nKuyie nkè dèe pëëté ibotí teì kù do kùo ì ké bè kànné ì do dòòrimè.

10 Kè ti Yiè nKuyie nni nhò nàánnè wenwe Manansee, nè o kòbe kè bè í nkù kèémú.

11 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè bëè baké Asidii koo kpààtì kó bëhääpòmbè kè bëè kote këpř mManansee kétönné o yëì kuyimpie nkóò boú disaawüñ kó mefimme kétò, kékönnè Babidönni.

12 Ò ta dùì mònnì mesémmè miéké kékùonnè ti Yiè nKuyie nkémoo meciémmè, kékékùnnè omáà kunku Kuyie nhò yembè do tū nkù ìlkè.

13 Kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè mesémmè kù pí, kè kùù këmmú o dabònnì koo tènnéní Sedisadëmmu o kpààtìuu miéké, kè Manansee bántè ti Yiè nKuyie mmènke túmè Kuyie nku.

14 De kó difñnkúò kòo maá kuduotí Dafti èì miéké diyiè taà kè, Kiyɔɔ kó kubiriku bíékè, kéntø kétuøkenè bë tú dè siyïï kó dibòrì, këmaá këfii nhOfedi tārì kè dèe okè mediè, kòo kanné bëhääpònkótibè Sudaa tenkè kó yehékè iduotí fité yè miéké.

15 Kòo denne ibotí teì kó yebokè ti Yiè nKuyie ncíëtè miéké nè tetenkaanítè, ké dè dènnne diheì mànku kéutóo, képuo nyebawüñtòrè yëè bo ti Yiè nKuyie ncíëtè tèè bo Sedisadëmmu ditärì ìnkè.

16 Kòo maá ti Yiè nKuyie nkó diwüñtònnì këfíé iwüñ metaummè kpeyi nnè yesäã nkpeyi, këduó nkè Sudaa kòbe ntù nti Yiè nKuyie nkunku Isidayeeeribé tū nkù.

17 Bá nè memme kè benítìbè nkpaá feu yetòrè, kë baa né báá nti Yiè nKuyie.

18 Manansee dəòrìmè sōmmē nè ò báñtémè Kuyie, nnè ku pāñáañtì náañtò ò nké tì ti Yiè nKuyie nkpéí, bembé Isidayeeeribe bë tū nkù dè wàrimu Isidayeeeribe kpààtìbè dəòrìmè pátíri miéké.

19 Ò báñtémè Kuyie nnè kù cōutémè o báammu nè cákemè Kuyie nnè ò kù yetémè nè ò ãámmè yetòrè kë fiíkú itedeí nè ò dòòmè sibɔøtenkaanìi, ò dòò dè kë né bo na kékanté ò cákemè Kuyie ndè wàrimu Esaii tõmmú pátíri miéké.

20 Manansee kò ndìì mònnì o yembé kũñ nkè kë bëe ò kúnné o cíeté périmù miéké kòò bire Amoø sooté tikpàti.

Amoø tomè tikpàti

(Wénté 2 Bekpààtìbè 21:19-26)

21 Amoø do yóó di tikpàti kë moéké yebié nsipísídé nè yédéé ndi, kénto tikpàti kë bo Sedisademu kë dò yebié nyédéé,

22 kédàò ti Yiè nKuyie nyí dó dè o cice Manansee do dòòmè, kéfíé yebókè o cice do dòò yé ké nyé báá.

23 Ò me nyí mbanté o caàrìmè o cice do bantémè o kõmè, ò do cákemu képëëté o cice.

24 Kòò kó betõmbèe dake o kpéí kóò kùo tekpààtìcíëtè miéké.

25 Kë diheì yembée kuø bëè kó dimàà do dake kékkuø okpààtì Amoø kéduó nkòò bire Sosiasii sooté tikpàti.

34

Sosiasi tomè tikpàti

(Wénté 2 Bekpààtìbè 22:1-2. 23:4-20)

1 Sosiasi do yóó di tikpàtì ke məke yebie nyèni ndi kémbo Sedisademu ke tɔ tikpàtì ke dà yebie nsipísítäti nè dìmáà,

2 kétünne o yààrì Dafiti kó məborimɛ weti weti.

3 O kpàtì benni niínnì o do kpaá tú odapàà nwe kewammú Kuyie nho yààrì Dafiti do tū nkù. O kpàtì benni təpíítè nè didéri mieke, kékétè ò bo puəmmè yebəawñštɔrè Sudaa tenkè nè Sedisademu, kédíé yetɔrè, kébuó nyitedeí, kébóké sibəatenkaanìi nè bè yìè ntimátì ke uté sì.

4 Kòo duá nkè bè mpuə ndibəà Baadi kó yewñštɔrè kòo wùó, kè bëe puə ntihúuntì kó yetɔrè yëë do bo dë kó yewñštɔrè ūnkè, képíé itedeí nè sibəatenkaanìi bè yìè ntimátì ke uté sì, ké dè pùə nkè dëe naá mmutáá, kè bëe dë ùtóó bëe do sì feu bë kùri ìì fëti ūnkè.

5 Kòo tuə mbe bəayembè kó yeküð, be bəawñštɔrè ūnkè. Məmìme Sosiasi wèníkùnnemè Sudaa tenkè nè Sedisademu.

6 Manansee kó yehækè nè Efadaimmu kpøyε nè Simmeõõ kpøyε kéntɔ kétuəkenè Nefutadii kpøyε nè be pëetitobè kpøyoo.

7 Kòo puə nyebəawñštɔrè képíé itedeí këpuə nnè sibəatenkaanìi kè dëe naá mmuyuo, kòo puə nyebəawñštɔrè bë tùà nyëë ūnkè tihúuntì Isidayeeribë ekè yemou mieke kewëte kékò nSedisademu.

*Ikuó niùti dièwè yàmè Kuyie nkuó pátíri
(Wénté 2 Bekpààtìbè 22:3-10)*

8 Kè Sosiasi mbo o kpàtì benni təpíítè nè diniínnì mieke. Ò wèníkùnnne dìì mònnì diheì nè ti Yiè nKuyie ncíëtè ke dëe kétɔ Asadia birε Safãã Maseya εì kóo

kpààtì nè okpààtì kóo pátíwãàtì Yoakasi bire Yoa kè bè bo kôte kétûntè ti Yiè nKuyie ncîëtè.

9 Kè bèe kôte kéyà ikuó niùtì diewè Idikiya, ké nhò tao Manansee kó kuwuø nkôbe, nè Efadaimmu kôku kôbe nè Isidayeerible sômbe Sudaa tenkè kemou kôbe nè Bensamee kó kuwuø nkôbe nè Sedisademmu èì kôbe bè do tóní ìì díítí Kuyie ncîëtè. Defiibe bèè bàa Kuyie ncîëtè kó yebòrè kè bèe ì cuó.

10 Kè bèe ì duó mbèè ni bèè pí nKuyie ncîëtè tõmmú, kè bè bo dàònè ti Yiè nKuyie ncîëtè ké tè tûntè.

11 Kè bèe ì duó mbèè yé idéí kó mutõmmú nè bemaribè kè bè bo donténè yetârè bè ciéké yé nè imundéí kéíinnè tidieti Sudaa kpààtìbè do càke tì.

12 Kè de kó benítibè mènke mpí mmutõmmú kè dè wènni mesàà, kè Defiibe bí Yaati nè Abudiasi nè Sakarii nè Mesudammu ìì do bè ni. Kè Defiibe tòbè bèè nò nke bie ndebémbénnè ke nònnè mudèmmù.

13 Kè bè mbaké bèè tòu tinentì, ke bakénè betõmbè bemou bá wè nè o tõmmú. Kè Defiibe tòbè tu bepátíwãàbè ke baanè Kuyie ncîëtè tõmbè nè yebòrè.

14 Bè dèì dìì mènnì idíítí bè do dòú nyì ti Yiè nKuyie ncîëtè mieke, kè ikuó niùtì Idikiya yà ti Yiè nKuyie nkuó pátíri, kù do duó nyì Møyisi kòo ì wâri.

15 Kè Idikiya náké opátíwãàtì Safãä ke dò: M pèté ikuó pátíri ti Yiè nKuyie ncîëtè, ké dì nhò duó.

16 Kè Safãä dì tao okpààtì, kóo náké nè mutõmmú kpeti ke dò: Tínti a kó betõmbè ti píímu mutõmmú a do yé ntí dòò mù.

17 Ti tùótému ti Yiè nKuyie ncîëtè kó idíítí imou kë duó mbèè baké mutõmmú nè betõmbè.

18 Kè opátíwãàtì Safãã yíé kénáké okpààtì ke dò: Ikuó niùtì dièwè Idikiya weè n duó ndipátíri, ké dì kàà nhokpààtì ìlkè.

*Sosiasi beémmè Udida
(Wénté 2 Bekpààtìbè 22:11-20a)*

19 Okpààtì kèè mémme Kuyie nkuó bè ò kàa nyì kékété o yààtì,

20 kékété Idikiya nè Safãã Ayikammu nè Mikee bire Abudonni nè opátíwãàtì Safãã nè okpààtì koo tūntì Asayaa, ké bè nàké ke dò:

21 Kotenè kébeeé nti Yiè nKuyie n kpéí nè Isidayeereibè sòmbè kpéí nnè Sudaa kòbe kpéí ndipátíri bè pèté dì tò tìi náaàntì ìnkè. Ke yé ti Yiè nKuyie mmiekè ti domè mediè mmè, ti yembè í yièmmè ke tünne ti Yiè nKuyie yé mmù, tìi wàri dipátíri mièke timou.

22 Idikiya nè okpààtì tääté bè kè bëe kòte onitipòkù Udida borè wèè nàá nKuyie mpãänáaàntì. Ò do tú Asidaa bire Tokiyati bire Sadummu pokù nwe, weè do baa ikuó yààtì. De kó Kuyie mpãänáaàntì náaàntò do bo Sedisadëmmu nwe, dicëkarì bè tu di diheì pànnì, kè bëe ò nàké bè tò tì.

23 Kòo bè tèñné ke dò: Kotenè kénáké oniti wèè di tñnní m borè ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeereibè tñ nku tu:

24 Bè kàà ndìi pátíri Sudaa kòbe koo kpààtì di nàá mmèè yei nkpéí kù yóó mè bonté Sedisadëmmu eì ndi nè di kòbe.

25 Bè mè nkù mbontóomè ke tuò tihúuntì yebokè bè dòò yé ke íinko ku mièke, nè medòòrìmè yeime ku mièke bè yèmu ke í yóó bè bonke.

26 Sudaa kɔbe kóo kpààtì wèè di tɔnní kè di bo beé nti Yiè nKuyie, dí ò nàké ke tú, ti Yiè nKuyie nyIsidayeεribé tū nkù tu ò kèèmu kù ò nàké tì.

27 Ò mè nkèèmè kù nàké tì Sedisademmu kpéí kè dè kàáké o yèmmè, kòò kékùnné omáà kunku ti Yiè nKuyie nku iilkè, ke kérí o yààtì ke kommú tinɔnnieti. Kunku ku mómmɔnku kù kèèmu o dabònnì kunku ti Yiè nKuyie nkuù bëi.

28 Ò yóó kòmmu bàmmùù o yembè kũñ nkè, kè bëè ò kũnné o yembè fɔti o nònfré í yóó yà meyei nkù yóó bɔntémè Sedisademmu εì nè di nìtìbè.

Sosiasi wète ke tñntemè nè Kuyie mbε kó metaummmè

(Wénté 2 Bekpààtìbè 22:20b-23:3)

Ikuú nìùtì diewè Idikiya nè okpààtì do ò neínè bë kè bëè wëte kénáké okpààtì Kuyie mpãänáañtì náañtò bë nàké tì,

29 kòò kpààtì tɔ nkè bëè náké Sudaa tenkè kɔbe nè Sedisademmu εì kɔbe ke dò bëè tíí.

30 Bë tíí ndìì mònnì kòò kɔte ti Yiè nKuyie ncíetè ke neinè Sudaa εì kɔbe nè Sedisademmu εì kɔbe nè ikuú nìùbè nè Deflibe nè Isidayeεribé bëmou bekótibè nè ibí kòò bë kàa nti Yiè Kuyie nkuó nè ku taummmè pátíri bë pëté dì ti Yiè nKuyie ncíetè miëke.

31 Okpààtì de ncómmú o cónnì kébéi ndinùù dìì tu bë ntù mbε Yiè nKuyie, ke yíe nku tannò, nè ku kuó, nè ku tié nè bë yèmmè mëmou, nè bë wërimú mumou. Kè dëe yie nkè bëè na kéndɔɔri ku kuó nè ku taummmè pátíri dìì ntò tì yë mmù.

32 Kòò kpààtì duó nkè bëè kó dimàà bo Sedisademmu εì nè Bënsamee tempë nkɔbe kë

bèè tūnne Kuyie mbè dòònè mèè taummè kunku bε yεmbè do tū nkù.

³³ Kè Sosiasii paa mmubəətɔmmú Isidayεεribε ekè yεmou miεke, kéduó nkè bèè kó dimàà bo Isidayεεribε tenkè kè bε mpř nti Yiè nKuyie ntɔmmú kunku Kuyie mbè tū nkù, o fòmmu mumou miεke, bá bè í nyetε bε Yiè nKuyie bε yεmbè do tū nkù.

35

*Sosiasi baámmè ndiyentébanni
(Wénté 2 Bekpààtìbè 23:21-23)*

¹ Kè Sosiasii baá ndiyentébanni Sedisadεmmu ti Yiè nKuyie nkpéí nkéfíé dibanni kó iwǔñ dibenni kóo tānkù ketiwè kó diyiè tepíítè nè dinaannì.

² Kòo wẽte kékanne ikuó niùbè bε tɔmmú, kεyáúkùnné bε kõntì kè bε mpř nti Yiè nKuyie ncīɛtè kó mutɔmmú,

³ kénákénè Defiibe bεmbε bèè cᾶá nti Yiè nKuyie ntɔmmú kpéí, ke te bε bo tiémmè benítìbè kε dò: Tannénè ti Yiè nKuyie ntaummè tōu ku cǐɛtè Isidayεεribε kóo kpààtì Dafiti bire Sadoməə do maá tè, di ténkε í yóó ndi tōu. Pínnè ti Yiè nKuyie ntɔmmú kunku di tū nkù nè ku nítìbè Isidayεεribε.

⁴ Bákátiné kéntū ndi naàmùntì duá ke dòmmè nè di tĩrè di pĩ mpřmmè mutɔmmú kéntū nyIsidayεεribε kóo kpààtì Dafiti wãri ii tié nyε mmù, kòo bire Sadoməə ì ïkú.

⁵ Mbonè Kuyie ncīɛtè miεke di cēí tūmmè sitobè, kénteénné di kòbε Isidayεεribε bε naàmùntì tūmmè titobè.

6 Dìi yóó fié diyentébanni kó iwũš, dəὸnè dimáà mewénkùmè kó ikuó kéteennè di kòbe kè bëe tūnne ti Yiè nKuyie nnáké tì Mɔyiisi kòò tì wàri.

7 Kè Sosiasii duó nyiwũš nyIsidayeebibè bëe kó dimàà dè bo bë kpeí yepabe nè yebøbe sikøupísítãati (3000) nè inààke sikøupísítãati (3000), kè bë bo fié diyentébanni. De kó iwũš do tú o kpeyi nyi wenwe okpààti.

8 Kòo kpààtì kó bëtumbèe duónnè bë yèmmè iwũš, kè bë bo fié dibanni benítibè kpeí, nè Defiibè nè ikuó niùbè Idikiya nè Sakarii nè Yeyeedi bëe kòtí Kuyie ncíetè kè bëe duó nyiwũš ikuó niùbè kpeí, yepedabè nè yebøbe sikøupípísidé nè sikøusikuò (2600) nè inààke sikøusítãati (300) kè bë bo fié diyentébanni.

9 Kè Defiibè kó békótibè Konanniya nè o kòbe Semmayia nè Netanneyeedi nè Asabia nè Yeiyeedi nè Yosabadi kè bëe duó nDefiibè yepedabè nè yebødabè sikøupísìnùmmù (5000) nè yenaadakè sikøusìnùmmù (500).

10 Nte bë do tūnte mèè botí dibanni ikuó niùbè do pímmu bë tòmmú kè Defiibè pí mbë kõmu, kè bë ntü nhokpààtì dəú ndìi nùù.

11 Kè bë nfeu diyentébanni kó iwũš kè ikuó niùbè còú møyíí nDefiibè borè ke cou diwüštònnì ìnkè. Kè Defiibè bie fẽú iwũš bë fié ì.

12 Ke cãnninko dèè dò nkétuø nKuyie, keduó nDefiibè bë dò nkénte dè, ké me nyí nè inààke, kéntü mMɔyiisi kó ikuó duó ke dòmmè.

13 Kè bëe tūnne bë kó ikuó këpünné diyentébanni kó ipe, kébénné iwũš teì bë cãnné ì Kuyie nkpéí nè sikümbuoó nè tikàdààbuuti nè sidóù, kedeè ké dè totí benítibè mècää nkè bëe di,

14 kédeè kékénné be kpeyi nè ikuó niùbè kpeyi, ke yé ikuó niùtì Anao bí do pímmè mutõmmú nè keyènkòo ke feu iwüñ ke tuò, ke tuònnè mekùò. Dëe kpéí ndo te kë ikuó niùbè bénné dëe tu be kpere nè bembé ikuó niùbè kpere.

15 Asafu yaabí bëe tu bedembè kë bë mpí mbé tõmmú ke tū nDafiti nè Asafu nè Emanni nè Yedutunni Kuyie mpãänáaňtì náaňtò okpààtì kou bë do dòú ndìi nùù. Kë yebòrè kó bëbàribè mbaa bá dìi bòrì. Bá bë í nyóú be tõmmú, ke yé be kóbé Defiibé do bérímè dëe tu be kpere.

16 Mëè botí nku bë tûntemè ti Yiè nKuyie nkó mutõmmú mumou de yiè këbaá ndiyentébanni, kéntü nhokpààtì Sosiasi kó dinùù, kéfíé iwüñ kétuɔ nti Yiè nKuyie nwüñtònnì ñinkè.

17 Isidayeereibé bëe kó dimàà do bo ndiyentébanni, kë bëe yíé këbaá mpéébè bëe í kóorenè mutie mùù muuti be kó dibanni ke dà yewe yéyieké.

18 Bè í baá ndiyentébanni marì me kó kubotí kétuóté Kuyie mpãänáaňtì náaňtò Sammuyeeeri kó dimònnì kéntø kétuøkenní Sosiasi kó dimònnì. Isidayeereibé kpààtìbè òmòù í baá ndiyentébanni kë di dònnè Sosiasi baá ndi. Ikuó niùbè nè Defiibé nè Sedisademu eì kóbé bë do bomu de kó dibanni.

19 De kó diyentébanni bë do dì baá nhokpààtì Sosiasi kpàtì benni têpíítè nè diniínnì mieké nke.

Sosiasi kpàtì tûðkemè ti mànku (Wénté 2 Bekpààtìbè 23:28-30)

20 Sosiasi tûnté dìi mànnì ti Yiè nKuyie ncîëtè kédeè, kë Esibiti kóo kpààtì Neko íténi nè o ãapòmbè ke bo do mudoò Kadikemiisi eì kóbé

kukó nhEfadati borè, kè Sosiasii yèroo kéndó kóò bùjténè.

21 Kè Nekoo tõ nkè bèe ò nàké ke dò n kpèti da dònnèmè, fñ nSudaa kòbe kóò kpààtì? Dè í tú ñ kàtení yíe nkè bo dokénè fñ nwe, ñ kàtení ke bo dokénè teçíëtè n dokùnè tè ntè, kè Kuyie nné tú n dòò mècää, báá dinté Kuyie nkuù m bonè kè mèè dòke kù yàà bo da kuɔ.

22 Bá nè mèmme Sosiasi me nyí nyie nkè bo yóú, kéceete omáá kékòte ke bo ò dokénè. Bá ò í nkènéte Neko náàntì Kuyie nhò nàké tì kòò tì nàá, kékòte kédò mudoò Neko Mèkidoo biriku mièke.

23 Kè dëtannè yembèe ò tã kòò náké o kó bëtòmbè ke dò, bèe ò tùóté kè bè ò kòùtemu.

24 Kòò tòmbèe ò dèite o kparìnaasäntè mièke kéanné o kpàrìnaasäntè tetè mièke, kóò tò Sedisadëmmu kòò kú kè bèe ò kùnné o yembè fñti. Kè Sudaa tenkè kòbe bëmou nè Sedisadëmmu èì kòbe bëmou kè bèe kari o kùü.

25 Bè yí mèmme kè Sedemii kuó ndikúdabònnì Sosiasi kpéí, kè benitidadèmbè nè benitipodèmbè kè bèe béri nSosiasi kpéí, kè dè sonné nkè yí Isidayeeribè kó ikuó. Dè kó dikúdabònnì wàrimu Sedemii kúdabùò mpátiri mièke.

26-27 Sosiasi dòòrìmè sòmmè ò ketémè nè ò pòntémè nè ò pñrmè mutòmmú Kuyie nkpéí, kë tû nKuyie nkuó duó ke dòmmè, dè wàrimu Isidayeeribè kpààtìbè nè Sudaa kòbe be * páte mièke.

36

* 35:26-27 Wénté 16:11 nè tì wèníkùnnè.

*Yoakasi tòmè tikpàtì Sudaa tenkè
(Wénté 2 Bekpààtìbè 23:30-24:17)*

¹ Dè dòò mémme kè dihéì yembè tóúté Sosiasi bire Yoakasi, kéduó nkòo tóúté o cice fòtìrì kéntú okpààtì Sedisadëmmu.

² Yoakasi do yóó di tikpàtì ke mòke yebie nsipísìdë nè yètâati ndi, kénto tikpàtì ke dò bëtâàbè bëtâati ke bo Sedisadëmmu.

³ Kè Esibiti kóo kpààtì Neko ò pí nkéduó nkè Sedisadëmmu èì kòbe nè Sudaa tenkè kòbe nhò yietì dàmpòò, nè timáti péítì cídóò sikòupísítâati (3000), nè mesoo ncídóò sipísítâati.

⁴ Kè Esibiti kóo kpààtì tóúté Yoakasi nantè Ediakimmu kéduó nkòo bo ntú Sudaa tenkè nè Sedisadëmmu èì dè kóo kpààtì. Kè bëe ceete o yètìrì ké nhò yu ke tú Sosakimmu. Kè Neko kònnè o kóo kótì Yoakasi Esibiti.

⁵ Sosakimmu do yóó di tikpàtì ke mòke yebie nsipísìdë nè yènùmmù ndi kénto tikpàtì ke dò yebie ntépíítè nè dímáà kédòò ti Yiè nKuyie nho tū nkù í dò dè.

⁶ Kè Babidønni kóo kpààtì Nebukannesaa ò do mudoò kóo pí nképítínné disooawüò kó mëfímmë kékònnè Babidønni,

⁷ kéntonè ti Yiè nKuyie ncíñtè kó tinentì, ké kò nké tì tanné o kó tebøocíñtè mieke.

⁸ Sosakimmu dòòrlìmè sòmmë, isòke kpere ò dòò dè, nè tìù ò tòòkení dè wàrimu Isidayeeeribe kpààtìbè nè Sudaa kòbe be páte* mieke. O bire Sosakinni weè do sòjté tikpàtì.

* **36:8** Wénté 16:11 nè tìù wènkùnnë.

9 Sosakinni do yóó di tikpàtì kε məke yεbie ntεpíítè nè yèni ndi, kénto tikpàtì bεtāábè bεtāáti nè yεwe tεpíítè kε bo Sedisadεmmu, kédəò ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

10 Dibenni pànni yεtìnì dìì mənni kòò kpààtì Nebukannesaò pí nkékònne, kéntənè ti Yiè nKuyie ncíëtè kó tinenkpeti. Kòò túóté o cice nantè Sedesiasi kε weè ntú okpààtì Sudaa tenkè nè Sedisadεmmu.

Sedesiasi tumè okpààtì Sedisadεmmu

(Wénté 2 Bekpààtìbè 24:18-25:21 nè Sedemii 39:1-10. 52:1-27)

11 Sedesiasi do yóó di tikpàtì kε məke yεbie nsipísídé nè dìmáà ndi kénto tikpàtì kε dò yεbie ntεpíítè nè dìmáà kε bo Sedisadεmmu.

12 Kòò dəò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, kunku ò tū nkù, ò í nkékùnnne omáà Kuyie mpăänáañtì náañtò Sedemii iikè, wenwe ti Yiè nKuyie ndo náánnè wè kòò ò nàá.

13 Kòò yete okpààtì Nebukannesaò kpeti. Nebukannesaò do duó nkòò ò dəúnnèmu dinùù kέ yú Kuyie nyètìrì, kε bo nyié nho kpeti. Bá nè məmme kòò kpénkùnnne o to kέyetे ti Yiè nKuyie kunku Isidayεeribe tū nkù.

14 Ikuó nìùbè kó bεkótìbè nè bεnìtìbè kε bεe sǔñ mbè bo nyetírimè ti Yiè nKuyie nkpeti, kétùnnne ibotí teì dòòri iì sòkε kpere, kέcake ti Yiè nKuyie ncíëtè bε do cǎnné tè Sedisadεmmu.

15 Ti Yiè nKuyie mbε yεmbè do tū nkù do dómu kέdeeté ku nìtìbè nè ku cǐëtè, kéntùñnní ku tɔrè sāá kε yè bε caú.

16 Kè Isidayee ribe ndaú ku pääñáañti náamìbè, kë bë sènku ke bë sàá, nkè ti Yiè nKuyie mmiëke yàa bë còúténè, bá bë í mmøke bë bo yímè kë kë còónné.

17 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Babidønni kóo kpààtìi bë do mudoò kékua bekpàrinuømbè nè bebémbe nè isapùmbí nè bekótibè nè sidakóó, ké mbè kòùtinè Kuyie ncíetè miëkoo, bá ò í nsùó nhòmøù. Kuyie nkuù do bë nhò duó mbemøu.

18 Kòo kpààtì Nebukannesaá eí Kuyie ncíetè kó tinentì tidiëtì nè tisámþptì nè ku cíetè kó tikpàtì, nè okpààtì kpëti nè o tumbè kpëti, demou kë dè kònnè Babidønni.

19 Kòo cóu nKuyie ncíetè këpuo Sedisadëmmu kó kuduotí kécóu ntækpààtìcíetè nè bekpéríbè kpësi, këcaké diheì kó tinensàatì timou,

20 këpímmú bëè do yenté yenté kékònnè Babidønni kë me nyínè okpààtì nè o bí, kë bë ntú tidaati kë Peresi kó dikpààtìyuu yàa còuténè tikpàtì.

21 Memme ti Yiè nKuyie ndo náké tì ku pääñáañti náañtò Sedemii tì dòòmè. Kù do ò náké kë dò: Be eì diì yóó dòúnko yëbie nsipísìyiekë miëke, këfôò nsiomþpusì kó yëbie mbè na mbaà nyè.

Okpààtì Siduusi duómmè dinùù kë Sifubè bo kò nkémaá Kuyie ncíetè

22 Peresi kóo kpààtì Siduusi kpàtì benni ketiri miëke nke kë Kuyie nni ndó kédøò kù do náké tì ku pääñáañti náañtò Sedemii, kòo tì wàri. Memme Kuyie mbenkemè okpààtì Siduusi ò dò nkédøò tì, kòo tì wàri kë bëè dari yepáte o eì dimou këpíeké kë dò:

23 Ti Yiè nKuyie nkùù bo keñnkè kùù n duó nyekpààtìyø yemøu kutenkù kè n yè baké, kuù n nàké ke tú n kù maá tecñëtè Sedisadëmmu Sudaa tenkè mieke. Díndi bèè kó dimàà tu Kuyie nkobè kù ndi bonè kè di kò Sedisadëmmu Sudaa tenkè ké kù maá tecñëtè.

Bibiri Kuyie Nnáàñti Pátíri
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin
copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16